

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Schiller, Friedrich.; oversatte af Johannes Magnussen ; med Indledninger af P. Hansen.

Titel | Title:

Schillers udvalgte Værker

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Vol. 3

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kjøbenhavn : Siegfried Michaelsens Forlag,

1896

Fysiske størrelse | Physical extent:

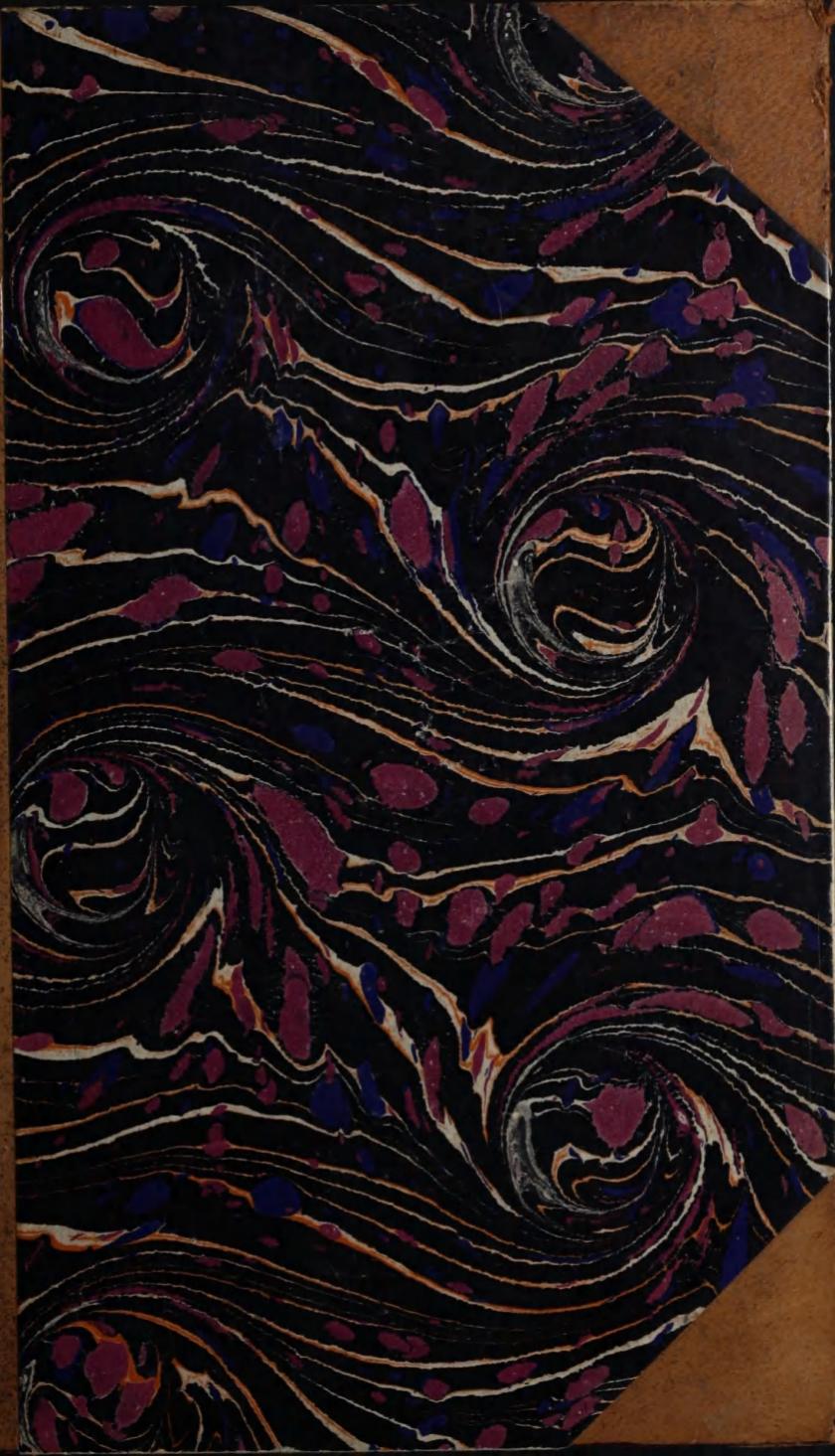
8 bd.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

56-89-8°

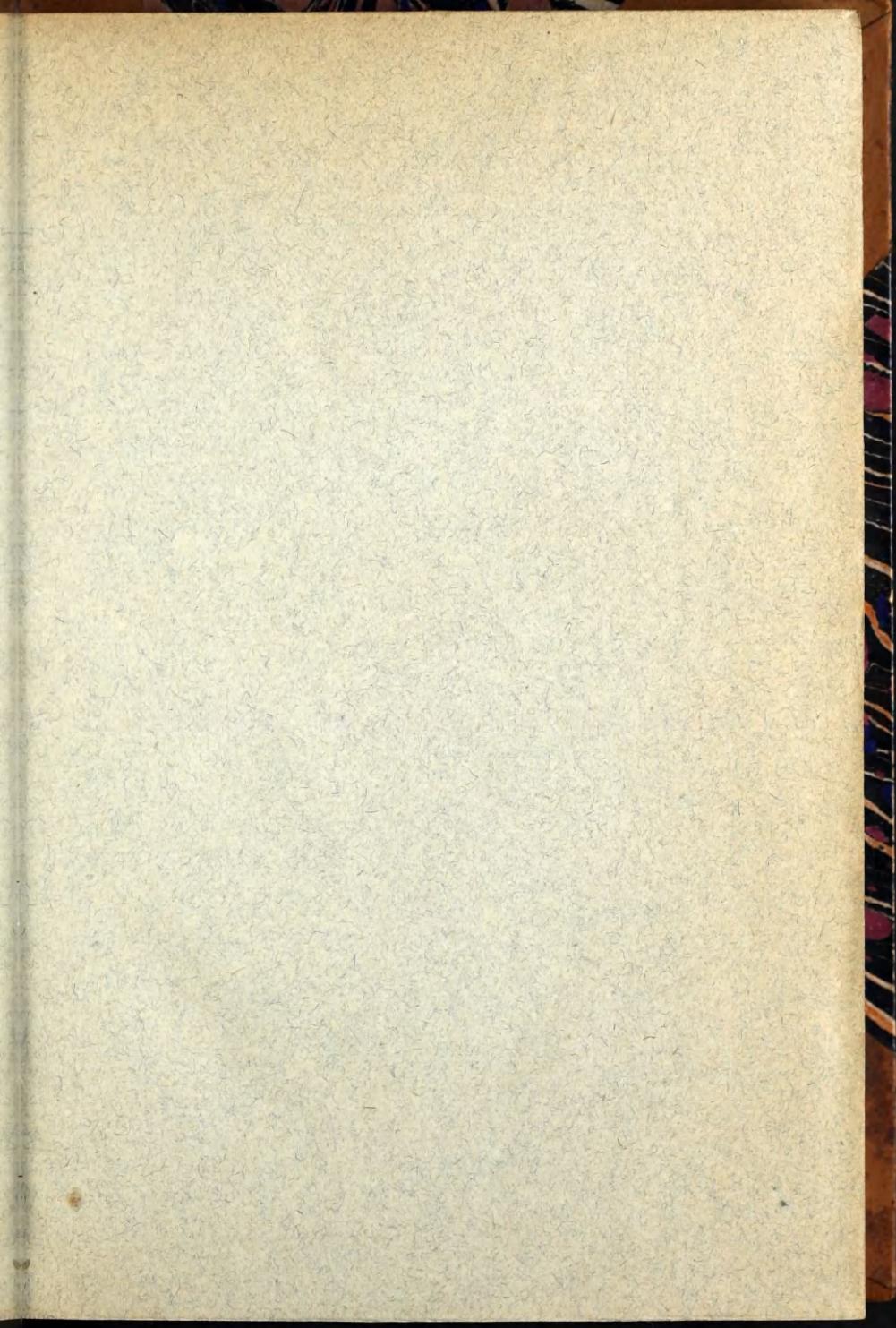
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 56 8°

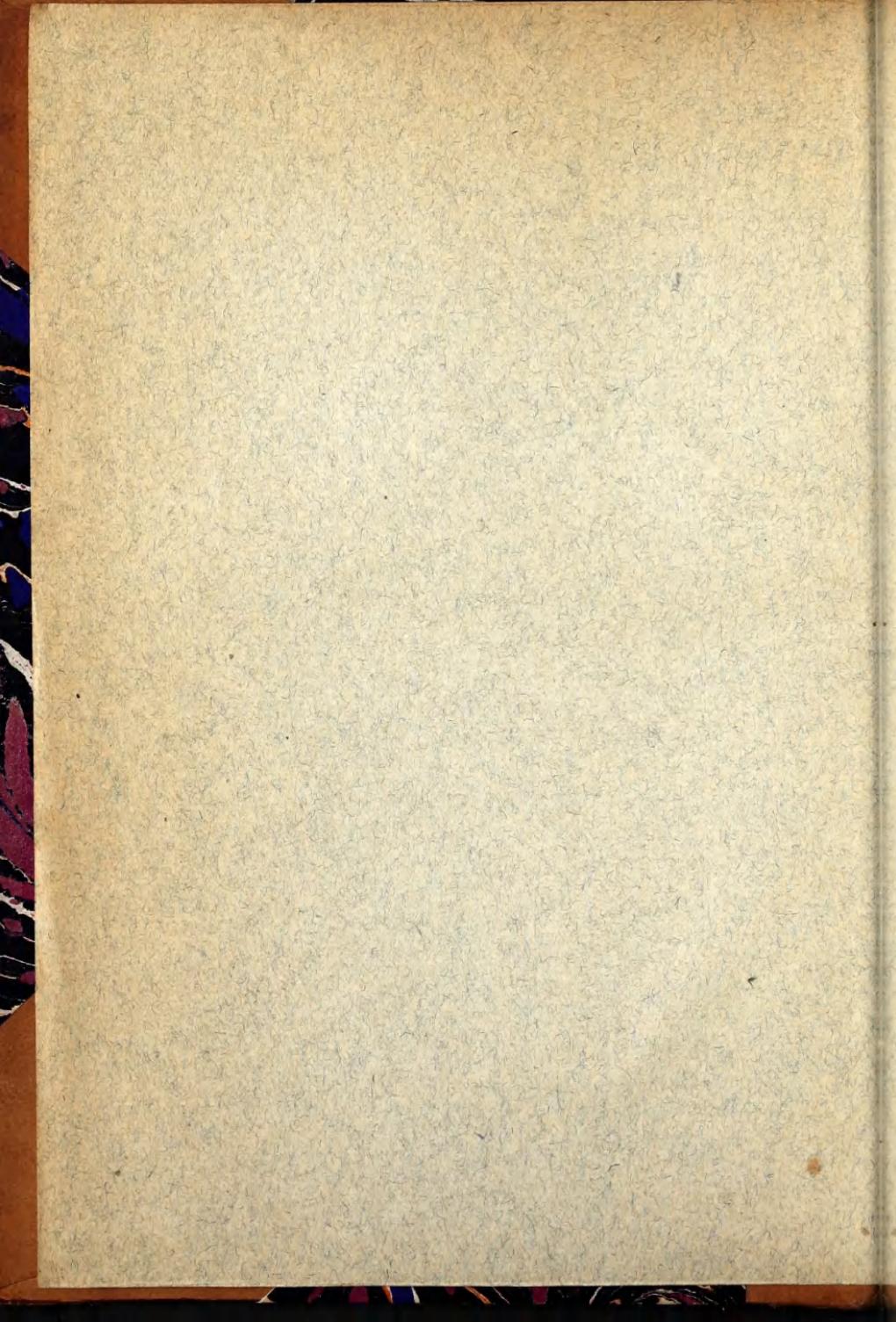

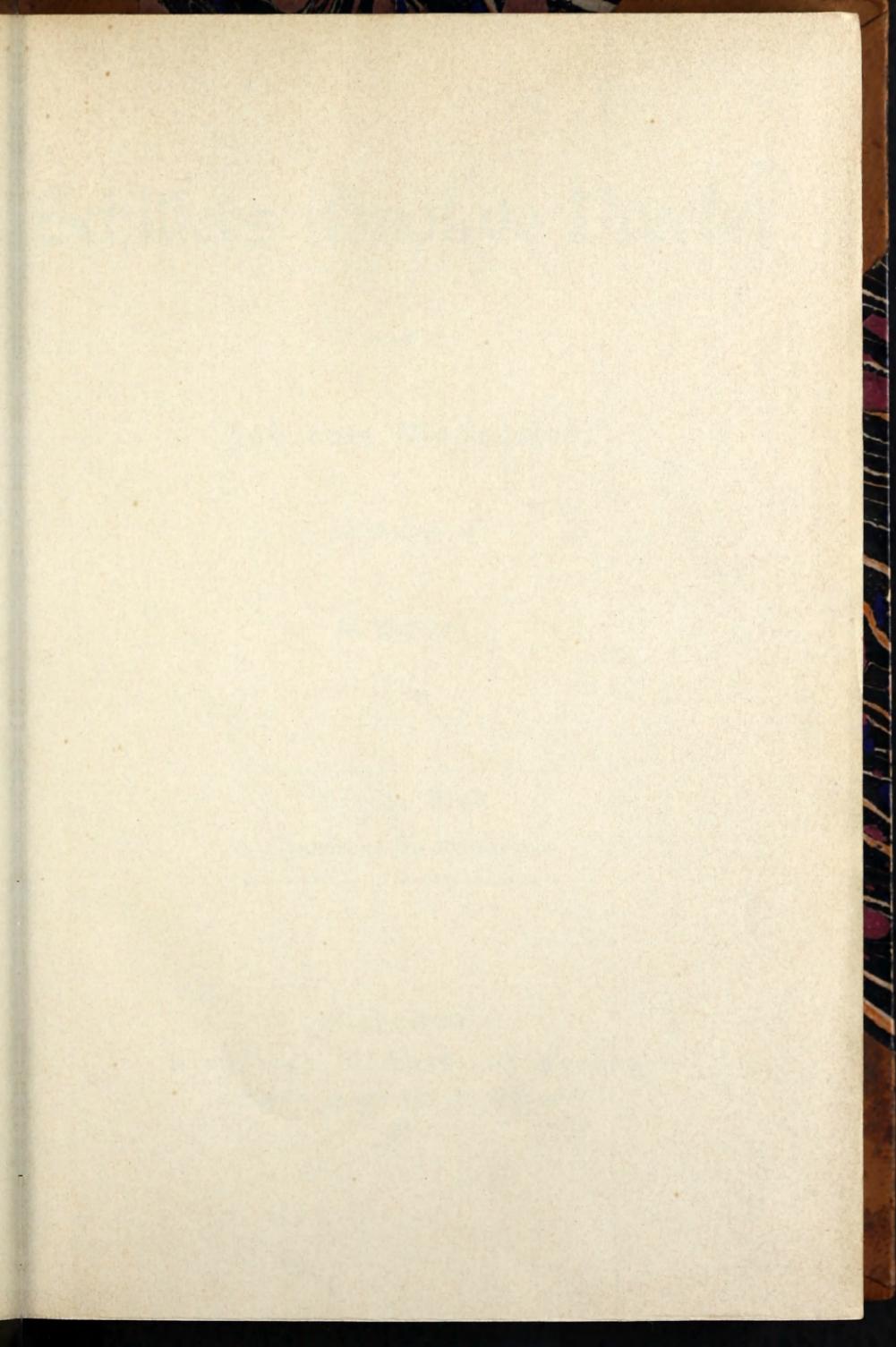
1 1 56 0 8 00625 0

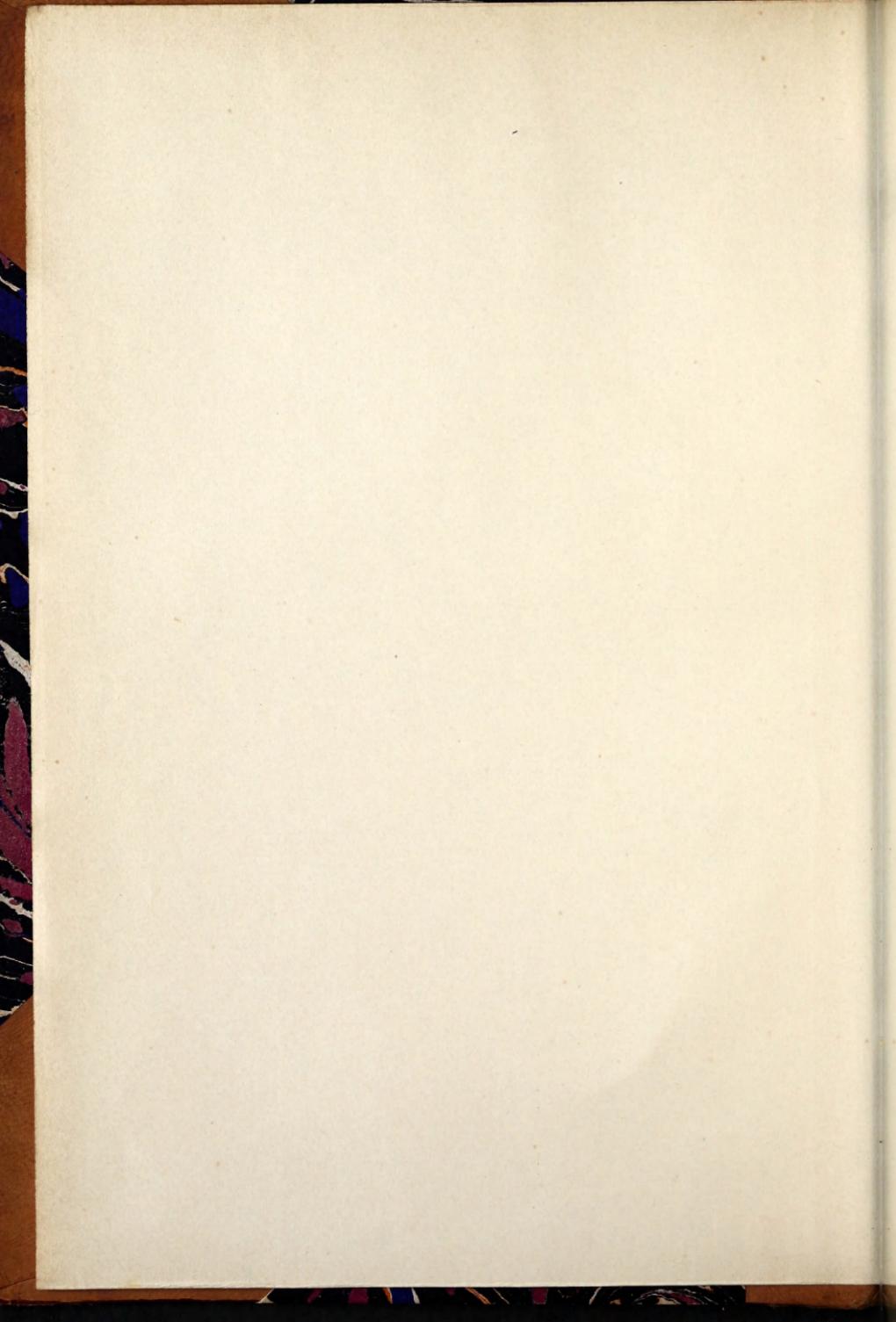
+ REX

Schillers udvalgte Værker

oversatte af

Johannes Magnusen

med Indledninger af

P. Hansen

Tredje Bind

— Jomfruen fra Orleans —

Kjøbenhavn

Siegfried Michaelsens Forlag

Trykt hos J. Jørgensen & Co. (M. U. Hannover)

1896

INDLEDNING

TIL

„JOMFRUEN FRA ORLEANS“.

Selv om Hertug Karl August ikke havde viist Schiller sin naadige Bevaagenhed under sit Besøg i Mannheim og givet ham Titel af »Raad«, vilde Weimar dog utvivlsomt tidlig eller sent have draget Digteren til sig. Thi Aar for Aar blev det mere og mere umiskjendeligt, at her ved Ilmflodens Vande fremblomstrede Planteskolen for Tydsklands litteraire Liv; her boede Goethe, Herder og Wieland, og her var selve Hoffet Midtpunktet for aarvaagne poetiske Interesser.

Schiller kom til Weimar den 21. Juli 1787, otteogtyve Aar gammel. Tidspunktet var uheldigt. Hertugen var paa Reiser i politiske Øiemed paa Fyrsteforbundets Vegne, ogsaa Hertuginde Luise var fraværende, Goethe opholdt sig i Italien, Herder var saagodtsom ubevandret i Schillers Digtning, og Wieland kunde ifølge sin Smag og Virksomhed ikke omfatte »Røvernes« Forfatter med nogen stærk Sympathi. Kun eet Hjerte bankede den nye Gjæst forventningsfuldt imøde: hans Ungdomselskede Charlotte von Kalb

INDLEDNING.

opholdt sig i Weimar, og ved hendes Hjælp naaede Schiller at komme i Forbindelse med Enkehertuginde Anna Amalia. »Don Karlos« blev forelæst ved Hoffet, men vandt ikke noget stærkt Bifald.

Der gik over et Aar, inden Schiller gjorde personligt Bekjendtskab med den ti Aar ældre Goethe. Om deres første Møde skriver han til sin Ven Körner: »Endelig kan jeg fortælle Dig om Goethe, hvad Du, som jeg veed, har ventet paa med Længsel. Jeg tilbragte næsten hele sidste Søndag i Selskab med ham. Vort Bekjendtskab blev hurtigt stiftet og uden mindste Tvang; ganske vist var Alle altfor opsatte paa Omgangen med ham, til at jeg kunde være meget alene med ham eller faae talt om Andet end almindelige Ting. I det Hele taget er min virkelig store Forestilling om ham ikke bleven mindre efter dette personlige Bekjendtskab, men jeg tvivler om, at vi nogensinde ville rykke hinanden synderlig nær. Meget, som jeg endnu har at ønske og at haabe, har han allerede gjennemlevet; han er saa langt forud for mig (mindre i Aar end i Livserfaring og Selvudvikling), at vi aldrig mere ville træffe sammen underveis, og hele hans Væsen er allerede i sin Oprindelse anderledes anlagt end mit, hans Verden er ikke min, vores Forestillingsmaader synes væsenlig forskjellige. Dog kan der ikke drages nogen sikker Slutning af en saadan Sammenkomst. Tiden vil vise, hvorledes det gaaer.«

Tiden viste, som bekjendt, at denne Forudsigelse ikke slog til. Men i Øieblikket var den forklaarligh nok, og havde Schiller kunnet læse Goethes hemmelige Tanker, havde han sikkert udtalt den med endnu større Fynd. Goethe, som forlængst havde sin Stormtids Vildskaber bag sig, og hvis italienske Reise yderligere havde udviklet hans Sans for det Harmoniske i Kunst og Liv, saae ved sin Tilbagekomst med

INDLEDNING.

Uvillie TydskIand optagen af revolutionaire Kampdigtninger som »Røverne« og »Fiesco«. Han har langt senere med fuldkommen objektiv Uforbeholdenhed utalt sig om sine Følelser for Schiller paa hin Tid: »Han var mig forhardt, fordi hans kraftfulde, men umodne Talent i fulde Strømme havde gydt netop de ethiske og theatraleske Paradoxer, som jeg havde stræbt at befri mig for, ud over Fædrelandet. Det Spektakel, som vakte derved, det Bifald, som blev disse Udvæxter tildel, forskrækkede mig, thi jeg troede at se alle mine Anstrengelser spildte. Jeg havde gjerne opgivet al Udøvelse af Digtekunsten, thi hvor var der nogen Udsigt til at overbyde denne Produktion af genial Værdi og vild Form? Jeg undgik Schiller, som opholdt sig i Weimar og boede i mit Nabolag. Hans »Don Karlos« var ikke skikket til at nærme mig til ham; alle Forsøg af Folk, som stod i Berøring med os begge, afviste jeg, og saaledes levede vi en Tidlang Side om Side, og paa nogen Forbindelse var der ikke at tænke.«

I den næste Fase af Schillers Livsløb greb Goethe dog medbestemmende ind til Fordel for sin Antipode. Fru von Kalb og andre af den unge Diggers Velnydere interesserede sig for hans Ansættelse som Professor ved Jenas Universitet. Han havde skrevet den nederlandske Opstands Historie, og da en Lærestol i Faget kort efter blev ledig, maatte han betragtes som habiliteret. Goethe talte hans Sag hos Karl August og fremhævede i sin Anbefaling særligt, at Schiller »af Personer, som kjende ham, skildres paa en fordelagtig Maade ogsaa med Hensyn til Karakter og Levevis, hans Adfærd er alvorlig og tiltalende, og man har Grund til at vente, at han vil have en god Indflydelse paa unge Mennesker.« Udnævnelsen kom et Par Uger efter, og Tirsdag før Pintse 1789, den 26. Mai Kl. 6 om Eftermiddagen, holdt Schiller sin

INDLEDNING.

første Forelæsning i Jena under en saa uhyre Tilstrømning af Studenter, at der i al Hast maatte gjøres Udveie for et større Auditorium end det oprindelig valgte. Dens Emne var: Hvad betyder Universalhistorie og i hvilken Hensigt studerer man den? Femhundrede enthouasiastiske Ynglinge modtog Førfatteren af Røversangen »Ein freies Leben führen wir« med Bifaldstrampen, da han traadte frem paa Kathedret, og senere paa Aftenen bragte de ham en Serenade udenfor hans Bolig.

Efter mange Zigzagbevægelser var Schiller saaledes løbet ind i Embedsstillingens trygge Havn. Snart skulde endnu et Anker stikkes ud for yderligere at holde Skuden fast. Han havde stiftet Bekjendtskab med Søstrene Lengefeld: Frøken Caroline, den aandrig, uroligt interesserede og talentfuldt diletterende Skjønaand, og Frøken Charlotte, den mere kvindeligt tilbageholdne, mere dybt og trofast følende Natur — unge adelige Damer, Døttre af en afdød høitstaaende Embedsmand og levende med deres *chère mère* et stille Liv i det stille Rudolstadt nærved Jena. Begge havde de indsuget Tidens sentimentale Aand gjennem dens Yndlingsdigtning og vare fuldt fortrolige med Ossian, med Siegwart og Richardsons Romaner. Omgangen mellem dem og Schiller samt Husets faa andre unge Bekjendtskaber havde hele den Stemning af Sværmeri, som var eiendommelig for Tidsalderen i Forholdet mellem de to Kjøn. Det varmeste Venskab, hvis Temperatur kom Tilbedelsens betænklig nær, affødte fortrolige Bekjendelser mellem de skjønne Sjæle indbyrdes, over alle Hjertets Rørelser aflagde man hinanden Regnskab i Samtaler, Breve og Dagbogsudgydelser, smelte sammen i den salige Følelse af fuldkommen gjensidig Forstaaelse og delte Glæder og Taarer med hinanden. Schiller syntes lige betagen af begge Søstre, som de begge af ham, og det gik

INDLEDNING.

ikke af uden Anfægtelser baade hos Caroline og Lotte, da han omsider erklærede sig for denne Sidste. Ogsaa et tredie Sted var der Anfægtelser at beseire, lidenskabelige og dybt indgribende: Forholdet til Fru von Kalb maatte løses, og det skete ikke uden smertelig Misstemning, som først Tiden kunde dække over. Omsider førtes Alt dog til en lykkelig Udgang, og den 22. Februar 1790 holdt Schiller i al Stilhed Bryllup med sin Lotte.

Ikke et Aar efter begyndte der hos Schiller at vise sig ængstende Symptomer paa en Svaghedsstilstand, der tvang ham til jevnlige Pauser i hans Forelæsningsvirksomhed, til længere Landophold og Baderreiser, som gjorde følelige Indgreb i hans økonomiske Velvære. I Sommeren 1791 naaede Efterretningen om hans Død til Danmark, og hos Schimmelmanns i Hellebæk holdtes der under den følelsesfuldt begejstrede Baggesens Ledelse en stemningsrig Mindefest for den tilbedte Digter med Deklamation af Schillerske Vers og idylliske Danse af Hyrder og Hyrdinder, med Omfavnelser og Taarer. Stor var Glæden, da Dødsbudskabet ikke længe efter viste sig at være falskt, og den gav sig et stort og praktisk Udslag, idet Prinsen af Augustenborg og Grev Schimmelmann i et Brev til Schiller til sagde ham den betydelige Gave af 1000 Thlr. aarlig i tre Aar. Herved vandt han en aldrig forhen kjendt finansiell Tryghed, som ikke undlod at øve sin heldbringende Virkning ogsaa paa hans Sundhedstilstand.

Den litteraire Hovedbegivenhed under Schillers Ophold i Jena var den voxende Tilnærmelse mellem ham og Goethe. Da Schiller mod Slutningen af 1794 stiftede Maanedsskriftet »Die Horen«, kunde han tælle Goethe blandt dets Medarbeidere, og da han udgav sin »Musen-Almanach« for 1797, stod de to Digtere Side om Side som Allierede i den Kamp

INDLEDNING.

mod den slette Smag, som deaabnede med de berømte »Xenier«; disse vingede Pile smeddedes i Schillers lille Værelse i Jena, hvor Goethe gjæstede ham for Samarbeidets Skyld, og fra nu af blev Forbindelsen mellem dem til personligt Venskab, hvilende paa ensartede ideelle Interesser og gjensidig Anerkjendelse. Et nyt ydre Tegn paa Inderligheden af deres Pact gav Schiller, da han i December 1799 forlod Jena efter et tiaarigt Ophold i Universitetsbyen og tog Bolig i Digterbyen Weimar, Goethes Residensstad.

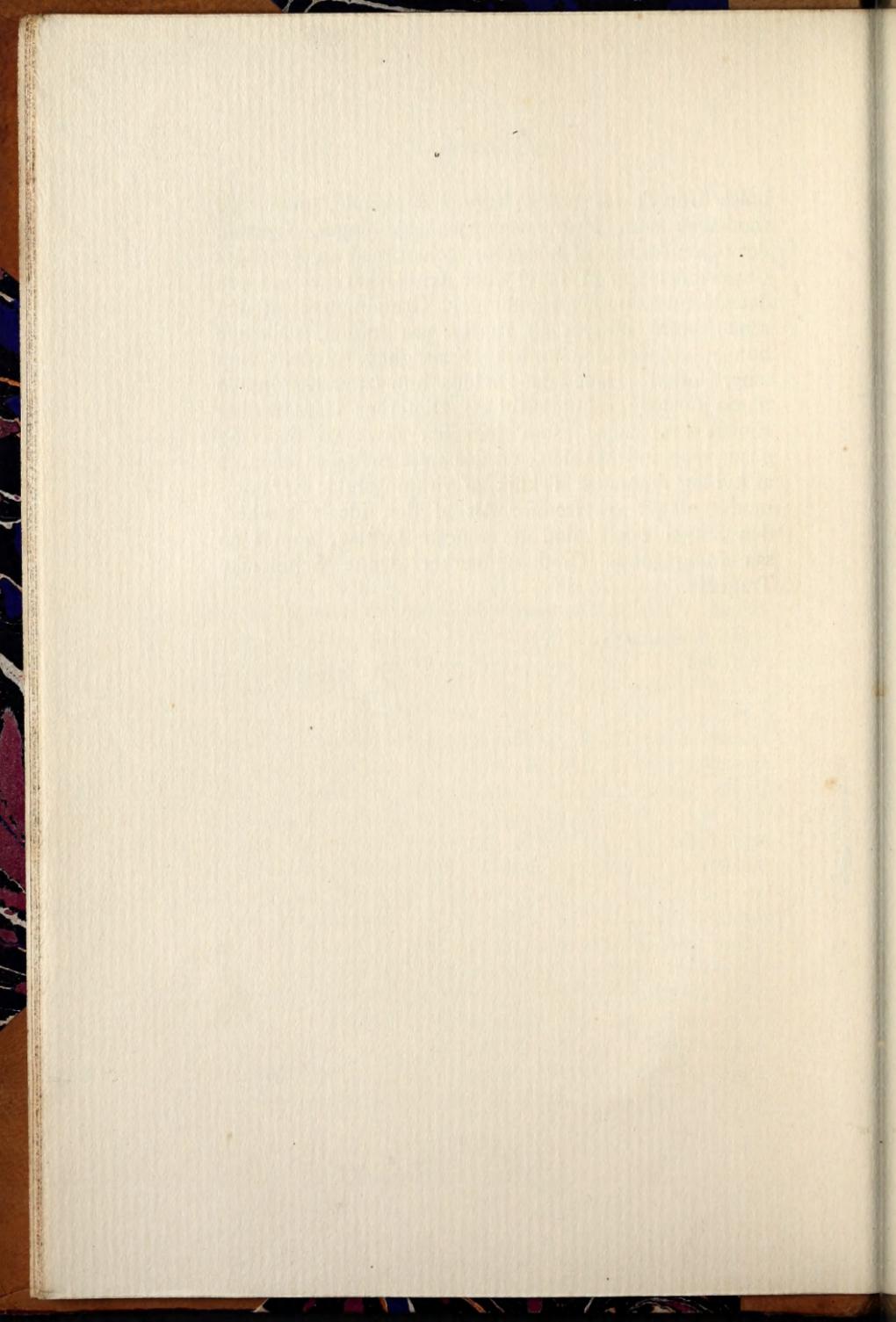
Her begyndte han den følgende Sommer paa Tragedien »Jomfruen fra Orleans« og fuldendte den i April 1801. Goethe fik den strax til Gjennemlæsning og udtalte om den: »Den er saa brav, god og skjøn, at jeg ikke veed Noget, jeg kan sammenligne den med.« Tragediens Succes som Theaterstykke syntes at stadfæste denne Dom. Da den i Eftersommeren 1801 opførtes i Leipzig, blev den tilstedevarende Forfatter Gjenstand for en storartet Hyldest, og bestandig senere har »Jomfruen fra Orleans« viist sig i Besiddelse af mægtig scenisk Virkning: her er en stærkt bevæget Handling, Ridderpragt, Kamp og festligt Optog. En mere nøgtern kritisk Betragtning, der ikke blændes af de farverige Sandseindtryk, seer noget anderledes paa dette Digterværk. For den vil det ikke være skjult, at Skildringen af det Naive i Johannas Personlighed, dens egenlige og dybeste Grundtone, ikke er lykkedes Schiller, og at han af Mangel paa Evne til at finde de simpleste Midler har grebet til de mest bestikkende og udstyret hende med en pragtfuld Deklamation, hvis lyriske Karakter paa sine Steder nærmer sig til Musikdramaets Solonumre. Eiheller vil en moderne Bevidsthed have let ved at finde sig i, at det Mirakuleuse, der ledsager Johannas Fremtræden: hendes Indvielse, hendes Krigsbedrifter, hendes Befrielse fra Lænkerne, ikke er sym-

INDLEDNING.

bolsk Udttryk for noget bagved Liggende, men skal modtages som haandfaste Kjendsgjerninger, ligesom det ogsaa fordres af Læseren, at han med en Troendes Overvindelse af al Tvivl eller Kritik skal gaa ind paa det Postulat, der er Handlingens Grundmotiv: at den rene Jomfru udfører alt Herligt paa Jorden, saalænge hun modstaaer den jordiske Kjærlighed, medens hun taber Underets Gave i det Øieblik, hun fatter Kjærlighed til en Dødelig. Imidlertid — Digterens Udførelse af Emnet maa tages, som han har givet os den, og gaaer man ind paa den, vil der være meget at beundre af kyndig dramatisk Teknik, af virkningsfulde Karakter-modsætninger og fremfor Alt af den ideale Høihed, den Stigen opad mod de reneste Luftlag, som i en saa fremragende Grad udmærker denne Schillerske Tragedie.

Februar 1894.

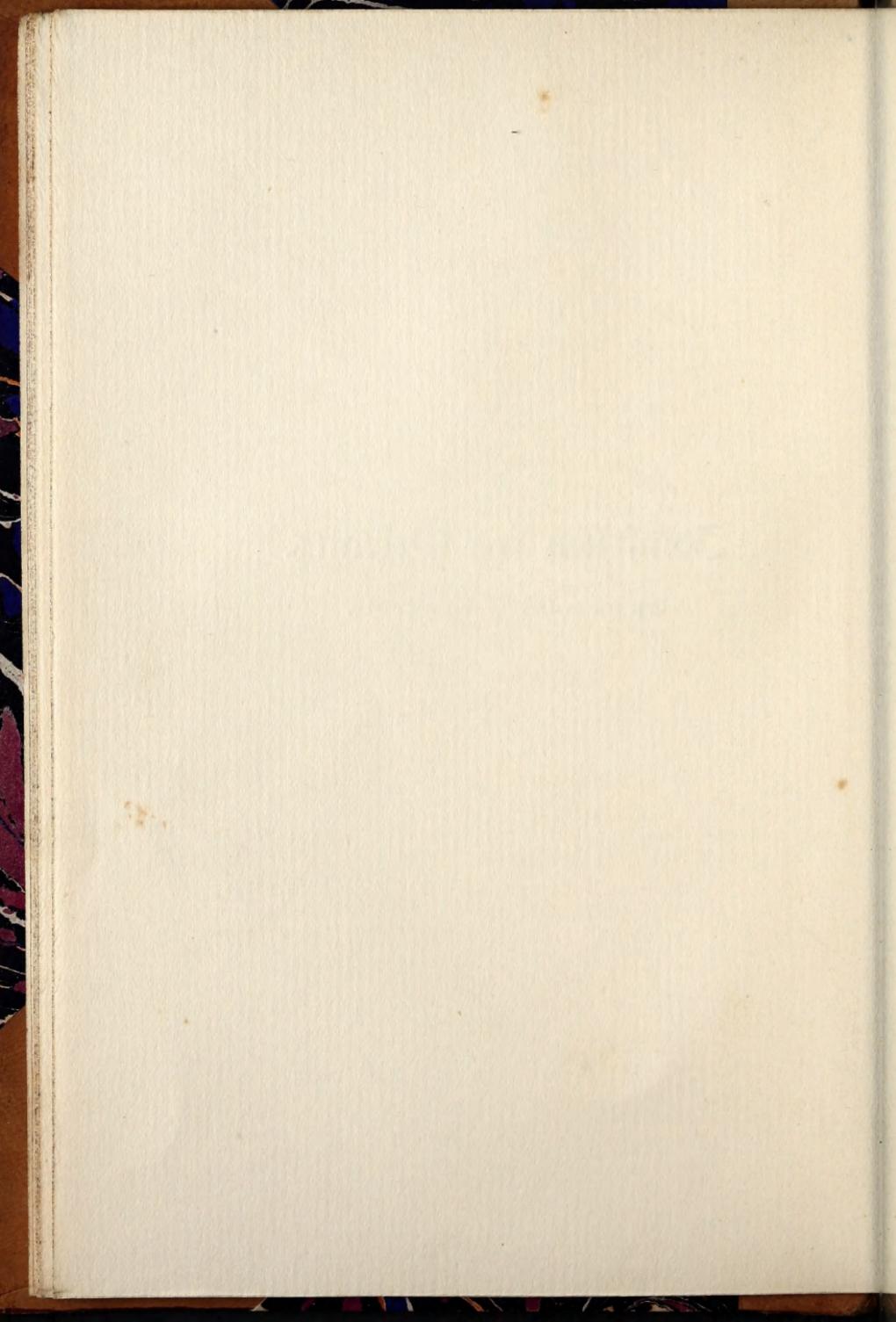
P. HANSEN.

Jomfruen fra Orleans.

En romantisk Tragedie.

Personer.

Karl den syvende, Konge af Frankrig.
Dronning Isabeau, hans Moder.

Agnès Sorel, hans elstede.

Filip den gode, Hertug af Burgund.
Grev Dunois, Bastard af Orleans.

La Hire,
Du Chatel, } Kongelige Officerer.

Erkebisloppen af Reims.

Chatillon, en burgundisk Ridder.

Baoul, en Ridder fra Lothringen.

Catbot, Englændernes feltherre.

Lionel, }
fastolf, } engelske Anførere.

Montgomery, en Valliser.

Raadsherrer fra Orleans.

En engelsk Herold.

Chibaut d'Arc, en rig Landmand.

Margot,

Louison, }
Johanna, } hans Døtre.

Etienne,

Claude Marie, }
Raimond, } deres Bejlere.

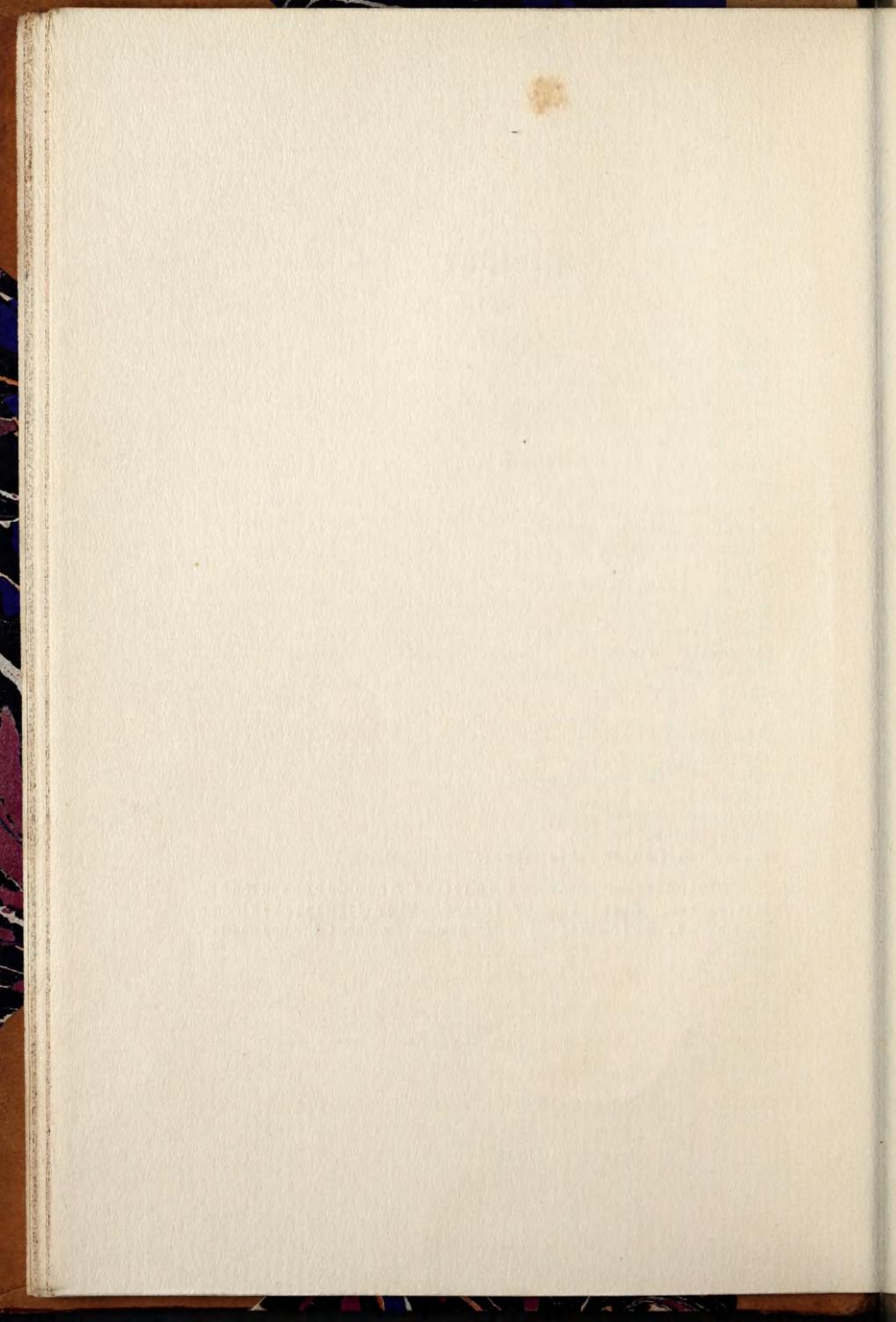
Bertrand, en anden Landmand.

En fort Ridder (et Syn).

En Kulsvier og en Kulspierkone.

Soldater og Uimue. Kongelige Kronembedsmænd,
Biskopper, Munke, Marskaller, Magistratspersoner.
Hofmænd, Hofdamer og andre stumme Personer i Kroningstogets
Følge.

Prolog.

En landlig Egn. I forgrunden til højre et Helgenbillede i et Kapel; til venstre en høj Eg.

Første Scene.

Thibaut d'Arc. Hans tre Døtre. Tre Hyrder, deres Bejdere.

Thibaut.

Ja, kære Venner! Endnu er vi Frankmænd
og frie Borgere og Herrer over
den gamle Jord, som vore Fædre pløjed;
men man kan ikke vide, om i Morgen
vi endnu raade selv; thi Engelskmanden
sit Banner lader sejrrigt vaje over
det hele Frankrig, mens hans Hingste trampe
paa vore Enge, vore gyldne Aгре.

Paris har alt den stolte Voldsmænd hyllet.
Med vore gamle Kongers Krone smykket
en fremmed Stammes Ætling, mens vor sande,
vor egen Konge slapper arveløs
omkring i Frankrigs Land. Hans nære frænde

Schiller.

og første Pair i fjendens Hære kæmper
imod ham, ja, hans Ravnemoder staar
endog i Spidsen for dem. Overalt
i Stad og Landsby ser man Branden rase.
Til disse stille Dale Mord og Rov
sig nærmer mer og mere. — Derfor, Venner,
har jeg beraadet mig med Gud og tænkt,
at, da i Dag endnu jeg evned dette,
saa vilde jeg forsørge mine Døstre.
Thi Kvinden trenger under Krigens Vaande
til Mandens faste Haand; og Kjærlighed
gjør alle Byrder let! —

(Til den første Hyrde.)

Kom, Etienne!

J bejler til Margot. J er min Nabo,
og vore Agre grænse til hinanden.
Af Hjærtet har J to hinanden kjær —
det fører til et heldigt Egteskab.

(Til den anden.)

J tier, Claude Marie, og Louison
skaar Øjet ned! Men tror J, jeg vil stille
to Hjærter ad, som trofast Elskov binder,
fordi J ingen Skatte mig kan byde?
Af, hvem har Skatte nu? Nej, Hus og Lade
for Fjende eller Brand et Rov kan vorde. —
Den brave Mand med trofast Hjærte ene
er vejrfaast Værn i disse slemme Tider.

Louison.

Min Fader!

Jomfruen fra Orleans.

Claude Marie.
Louison!

Louison
(idet hun omfavner Johanna).

Min Ære Søster!

Thibaut.

I faar hver enkelt tredive Tønder Land,
en Hjord og Stald og Gaard — den gode Gud
velfigned mig, han signe ogsaa eder!

Margot
(idet hun omfavner Johanna).

Se dig i Spejl paa os og glæd vor Fader,
saa denne Dag tre glade Par kan skue!

Thibaut.

Bered jer da til Bryllupsfest i Morgen;
vor hele Landsby stœvner jeg til Gilde.
(De to Par gaa Arm i Arm.)

Unden Scene.

Thibaut. Raimond. Johanna.

Thibaut.

Johanna, dine Søstre holde Bryllup.
Jeg ser dem glade, og min Alder frydes;
den yngste kun mig volder Sorg og Smerte.

Raimond.

Ø til! Hvi vil J eders Datter haane?

Thibaut.

Se denne vakre Ungling! Hvem kan maale
med ham sig her? Han er saa brav og god
Han nærer Kjærlighed til dig og bejler
alt nu paa tredje Aar med stille Ønsker
og kjærlig Iver. — Kold og indessluttet
du støder ham tilbage. Heller ingen
af alle andre Hyrder her formaar
hos dig at løkke frem et venligt Smil.

— Jeg ser dig straale i din Ungdoms Fylde
din Vaar er kommet, det er Haabets Tid,
dit Legems skjonne Blomst er sprunget ud;
men stedse dog forgjæves har jeg ventet,
at Elstovs fine Blomst skal bryde Knoppen
og frejdigt modnes til den gyldne Frugt!
Og dette vil mig ingenlunde hue.
Det vidner om en Fejl i din Natur.
Jeg ynder ej et Hjælte, som saa strængt
og koldt sig lukker inde paa en Tid,
da just det skulde føle.

Raimond.

Kjære Nabo,
hold indel Min Johannas Kjærlighed,
det er en fin og ødel Himmelfrugt,
og langsomt kun det kostelige modnes!

Endnu hun elsker sine høje Bjærge,
og fra den frie Hede frygter hun
at stige ned til andres lave Hytter,
hvor smaalig Nød og Omsorg er til Huse.
fra Dalen ofte jeg forbavset skuer,
naar med sin Hjord paa Skrænten højt hun staar
og knæsser med sit ædle Legem. Dybt
hun sørger da det alvorsfulde Blik
mod Jordens Lande, og det tykkes mig,
at noget højere hun er end vi,
ja tit, at til en anden Tid hun hører.

Thibaut.

Det er jo det, der ikke huer mig.
Hun undflyr sine Søstres glade Lag.
De øde Bjærge søger hun, forlader
sit Natteleje tit før Hanegal;
ved Midnatstid, naar alle andre grue
og gjørne slutte sig til deres kjære —
som Uglen, denne Eneboer, lister
hun da sig ud i Nattens Aanderige;
en Korsvej søger hun, og lønlig Tale
hun fører der med Bjærgets Luft. Hvorfor
har hun just altid dette Sted sig udvalgt?
Hvorfor skal altid Hjorden færdes her?
Hun sidder grublende i hele Timer
ved Foden af Druidetræet hist,
som alle andre dødelige fly;
thi her er ikke, som der skulde være;
et syndigt Væsen har fra hedensk Tid

endnu sin Bolig under dette Træ,
hvorom de ældste Folk i Byen melde
uhyggelige Sagn. Helt ofte høres
en sæl som Klang af underfulde Røster,
som toner oppe i de mørke Grene. —
En Aftenstund, da sent min Vej mig førte
just her forbi, da saa jeg selv en Kvinde —
en Aand hun lignede — sidde under Træet.
Og fra den vide Kjortel strakte langsomt
en visse Haand hun mig i Møde, ganske
som om hun vinked; men jeg iled bort,
og Gud befaled jeg min Sjæl i Vold.

Raimond

(peger på Helgenbilledet i Kapellet)

Det fromme Billed hist, som Himlens Fred
udbreder, og som signer os, jer Datter
har ført herhid; det er ej Satans Værk.

Thibaut.

Af nej! Jeg længe alt har Drømme haft
og øngstelige Syner. Trende Gange
paa vore Kongers Trone hist i Reims
jeg skued hende; paa sit Hoved bar hun
et Diadem, med Stjerner syv det funkled,
mens hun i Haanden holdt det gyldne Scepter,
fra hvilket trende hvide Liljer udsprang.
Og hendes egen Fader, hendes Søstre
og alle Fyrster, Grever, Erkebisper
ja, Kongen selv for hende dybt sig bøjed.

Jomfruen fra Orleans.

Hvor kommer slig en Glans vel til min Hytte?
Af, dette kan kun tyde paa et Fald!
I dette Varsel ser jeg kun et Billed
paa hendes Sjæls forfængelige Drifter.
Hun blues ved sin lave Stand — fordi
med Skønhed Gud har prydet hendes Legem
og signet hende frem for alle Piger
i denne Dal med underfulde Gaver.
Hun nærer syndigt Hovmod i sit Hjerte.
Hovmod en Gang har Engles fald forvoldt,
ved Hovmod Djævelen fanger dødelige.

Raimond.

Hjem har et Sind saa høvist og saa dydigt
som eders fromme Datter? Tjener ej
med Glæde hun de twende ældre Søstre?
Den evnerigeste hun er af alle,
og dog I ser, som ydmyg Tjenerinde
hun øver lydigt alle tunge Pligter;
mens under hendes Haand vidunderligt
der blomstrer Trivsel over Mark og Hjorder.
fra alt, hvad hun berører, vælder ud
en ubegribelig og frodig Lykke.

Thibaut.

En ubegribelig — Ja vel! — Jeg gruer
jo netop for saa mærkelig en Lykke! —
Men tal ej mer om det! Jeg heller tier!
Skal jeg vel føre Klage mod mit eget,
mit kjære Barn? Jeg kan jo ikke andet

end vare hende, bede til Vorherre,
at han beskjærmer hende. — Lyt dog til mig:
fly dette Træ og dvæl ej her alene,
søg ej Ulruner her ved Midnatstide,
og rids ej Tegn i Sandet! — Nanders Rige
er let at vække, under tynde Tæpper
paa Lur de ligge, og ved mindste Lyd
de storme frem. — Nej, dvæl ej her alene.
Husk, selv til Himlens Herre Satansenglen
sig nærmed, da han færdedes i Ørkenen.

Tredje Scene.

Bertrand kommer med en Hjælm i Haanden. Thibaut. Raimond.
Johanna.

Raimond.

Bertrand fra Staden kommer hist tilbage.
Hvad har han der?

Bertrand.

I studser ved at se mig
med denne underlige Tingest!

Thibaut.

Ja!

Hvad vil med Hjælmen J? Hvi bringer J
til denne Fredens Egn sligt daarligt Varsel?

Jomfruen fra Orleans.

(Johanna, som under de to foregaaende Scener har staet ganske stille af-sides og ikke vist Interesse for noget, bliver opmærksom og nærmere sig.)

Bertrand.

Knap veed jeg selv, hvorledes jeg fik fat
i denne Tingest. Da jeg havde kjøbt
et Redskab af Metal i Vaucouleurs,
paa Torvet jeg i Trængsel kom; thi Folk
fra Orleans var netop dragne dit
paa Flugt med onde Tidender om Krig.
Den hele Stad i Oprør stimled sammen,
og da jeg baned Vej mig gjennem Trængslen,
en brun Zigeunerske sig nærmest hurtigt
med denne Hjelm. Hun saa mig skarpt i Øjet
og sagde: „Ven, I søger vist en Hjelm?
Jeg veed, I gjør det. Her! Her har i een!
Jeg giver jer den for en ringe Pris.“

— „Gaa til en Lansknægt,“ svared jeg; „thi jeg
er Landmand, trænger ej til eders Hjelm.“
Men hun blev ved. Hun sagde: „Ingen Mand
kan vide, naar han trænger til en Hjelm.
Et Staaltag over Hovedet er bedre
for Tiden end det bedste Hus af Sten.“
Hun fulgte mig igjennem alle Gader
og bønfaldt mig om dog at tage Hjælmen.
Da saa jeg paa den — den var blank og smuk
og værdig til en Riddersmand at pryde;
og mens i Twivl jeg den i Haanden vejed
og grubled over hendes føre Færd,
da var hun borte, Folkestrommen hurtigt
rev hende bort, og jeg stod der med Hjælmen.

Schiller.

Johanna

(griber rask og begjærligt efter den).

Giv mig den!

Bertrand.

Hvad skal I dog med en Hjælm?
Den er ej Pryd for eders Jomfruhoved.

Johanna

(river Hjælmen fra ham).

Den Hjælm er min, og mig den hører til.

Thibaut.

Hvad mener Pigen?

Raimond.

Gjør, hvad hun forlanger!

Den krigeriske Pryd vil klæde hende;
thi hendes Bryst et mandigt Hjælte gjemmer.
Husk paa, hvorlunde Ulven hun betvang,
det vilde Dyr, som hærged vore Hjorder
og var en Skræk for alle vore Hyrder.
Og denne kjække Jomfru ganske ene
med Ulven kæmped, frarev den et Lam,
som bort den førte i sit røde Gab.
Ja, hvilket Hoved Hjælmen end har fjærmet,
et mere værdigt kan den ikke pryde!

Thibaut

(til Bertrand).

Hvad Vanheld er der atter slet i Krigen?

Hvad meldte hine Flygtninge?

Jomfruen fra Orleans.

Bertrand.

Gud sjærme

vor Konge og til Landet se i Naade!
Vi slagne blev i twende store Slag;
og midt i Frankrig staar alt fjenden, tabte
er alle Lande lige til Loiren —
sin hele Magt han nu har draget sammen,
med den han vil belejre Orleans.

Thibaut.

Gud sjærme Kongen!

Bertrand.

En utallig Mængde

af Skyts er ført dertil fra alle Egne,
og som naar Biers mørke Skare sværmer
en Sommerdag om Kuben, som naar Luftens
Græshopperne i sorte Flokke mørkne —
de styrter ned og dækker milevidt
hver Plet med deres Mylder — se, saalunde
en krigersk Sky af Folkesærd har udømt
ved Orleans sig over alle Sletter.

I Lejren høres der en sæl som Blanding
af mange Sprog, en dump, forvirret Brusen;
thi og den store Hertug af Burgund,
hin Landetvinger, førte Kæmper hid.
Fra Lüttich, Luxemburg, fra Hennegau
og fra Namur, det herlige Brabant,
de alle kommet er, med dem tillige
de rige Mænd fra Gent, som spanskulere

omkøring i Fløjle og Silke, Folk fra Zealand,
hvis Stæder stige renligt op af Havet,
Hollænderne, som malte deres Hjorder,
og Folk fra Utrecht, ja, selv oppe fra
Westfriesland, hvor mod Isens Pol de stue, —
Burgund, den store Hersker, alle følge,
og de vil underkue Orleans.

Thibaut.

O den usalig yndelige Splid,
som vender frankrigs Vaaben imod Frankrig!

Bertrand.

Den fordums bajerske Fyrstinde ser man,
hin stolte Isabeau, den gamle Dronning.
Hon rider, klædt i Staal, igjennem Lejren
og øgger alle Folk med giftigt Ord
til Raseri imod sin egen Søn,
som en Gang i sit Moderskjød hun bar!

Thibaut.

Forbandet være hun! Gud ramme hende,
som han hin stolte Jesabel har ramt!

Bertrand.

Den frøgtelige Salsbury, hin Mur.
Omstyrter leder Orleans' Belejring.
Med ham er Løvens Broder Lionel
og Talbot med sit morderiske Sværd,
der hugger Kæmper ned, som var det Halmstraa

Jomfruen fra Orleans.

De svoret har med fræk Dumdriftighed
til Skjændsel alle Jomfruer at vie,
den, der har Sværdet ført, skal dø for Sværdet.
Og fire Taarne har de rejst, som knejse
højt over Staden, og der oppe spejder
Grev Salsbury med mordbegærligt Blik
og tæller dem, som hist i Byen færdes.
Af centnertunge Kugler har man tusend
alt slynget ind i Byen, Kirker ligge
i Grus, det høje Taarn paa Notre Dame
sit Kongelige Hoved alt har højet.
Og Minegange har de gravet. Staden
i Angst og Bæven hviler paa et Helved;
og skjælvende den venter hvert Minut
at gaa til Grunde med et Tordenbrag.

(Johanne lytter med spændt Opmærksomhed og sætter Hjælmen paa sit
Hoved.)

Thibaut.

Men hvor var vore tapre Helte henne,
Saintrailles, La Hire og Frankrigs bedste Værn,
den heltemodige Bastard, saa fjenden
med slig en Vælde kunde fremad trænge?
Og hvor er Kongen selv, kan han se ledig
paa Rigets Nød og sine Stæders fald?

Bertrand.

Han holder Hof for Tiden i Chinon;
han mangler folk, sin Magt han ej kan hævde.
Hvad gavner Férfmod og Heltearme,
naar Hære lammes af den blege frygt?

En Rødsel, som om Gud den havde sendt,
har selv de tapreste med Magt betaget.
Forgjøves lyder Fyrsters høje Bud.
De tapre franker glemme deres Hæder,
de flokkes overalt i bange Klynger
som faar, naar Ulvens Hylen de fornemme.
De ørge Ly bag Borges sikre Mure.
En Ridder kun, saa hørte jeg fortælle,
har samlet sig en lille Flok og dræger
med sexten Skarer til vor høje Konge.

Johanna
(hurtigt).

Hvad hedder denne Ridder?

Bertrand.

Baudricour;
dog næppe vil han kunne undgaa Fjenden,
der følger efter ham med tvende Hære.

Johanna.

Hvor er han denne Ridder? Veed I det?

Bertrand.

Ej langt fra Vaucouleurs.

Thibaut
(til Johanna).

Men Pige dog,
spørge ej om Ting, som ej for dig sig somme.

Jomfruen fra Orleans.

Bertrand.

Da Hjenden er saa mægtig, og man ikke
kan haabe mer af Kongen, man besluttet
i Vaucouleurs at underkaste sig
Burgund. — Saa bære vi ej fremmed Aag,
men blive hos vor gamle Kongestamme;
maaſte — hvis Frankrig med Burgund forſones,
vor gamle Krone da vi atter vinde.

Johanna

(begejstret).

Tal ej om Underkastelse og Fred!
En Frelser nærmer sig, til Kampen rustet!
Ved Orleans skal Hjendens Lykke strande!
Hans Maal er fuldt, han moden er til Høst!
En Jomfru kommer; med sin ſkarpe Segl,
hun mejer ned hans Stoltheds rige Grøde;
fra Himlen river hun hans Hæder ned,
om end den naaede til de høje Stjerner!
Vær ikke angst! flygter ej! Naar Augen
er gul, naar Maanens Skive ſtraaler fuldt,
ſkal ingen engelſt Stridshingſt mer befudle
den dejligt ſtrømmende Loires Bølger.

Bertrand.

Af, Underværker kan der ikke ſte!

Johanna.

Endnu kan Underværker ſte! — En Due
paa hvide Vinger ſtal med Ørnemod

sig styrte over disse frække Gribbe,
som grusomt flænge i vort fædreland.

I Støvet kaster den Burgund, hin stolte
og frække Landsforræder, denne Talbot,
hin Himmelstormer med de hundred Hænder,
og denne Salsbury, hin Tempelskjænder; —
og alle disse frække Glandsfolk
af Sted den jager som en Haarefløk.

Og Herren, Kampens Gud, vil være med den.
Sit svage Redskab vil han vælge sig.

En Jomfru spæd skal tjene til hans Ere
og Glans; thi alt formaar han i sin Almagt!

Thibaut.

Hvad bringer Pigen til slig sæl som Tale?

Raimond.

Det Hjælmen er, som vækker Krigens Vand.
O se jer Datter! Hendes Øje lyner,
og hendes Kinder sende Flammer ud!

Johanna.

Vort Rige skulde falde? Erens Land,
det skjønneste, som Solen paa sin Vandring
beskuer, dette Paradis blandt Lande,
Guds Øjesten! — Et fremmed Folkesærd
i Lænker skulde lægge det? O nej! —
Her stranded Hedningernes Magt. Her blev
det første Kors, Guds Maadebildet, rejst;

Jomfruen fra Orleans.

St. Ludvig fandt i denne Jord sin Hvile,
og herfra blev Jerusalem erobret.

Bertrand

(forbavset).

O hør! fra hvilken Kilde har hun øst
den høje Åabenbaring? — Fader d'Arc,
Gud skjænked jer en saare sælsom Datter!

Johanna.

Vi skulde ikke have egne Konger! —
Vor egen, fødte Herre — denne Konge,
som aldrig dør, han skulde brat forsvinde!
Vor stolte Plov han skjærmer, han beskytter
vor Eng og sørger for, at Jorden trives;
han skjænker usle Bønder deres Frihed,
mens Stadens Mænd sig frejdigt samler om ham;
han staar de svage bi, han skræmmer onde
og Nag ej kjender — thi han er den største;
han er vel dødelig, men dog en Engel
saa medynksfuld paa denne fjendste Jord! —
Vor Konges Trone, som af Guldstjær funkler,
er de forladtes Ly — Barmhjærtigheden
og Magten dvæle her — hvor Brøden skjælver,
imens den skyldfri kommer tillidsfuld
og skrämmes ej af Løverne ved Tronen!
En fremmed Konge fra et andet Land,
hvis Aner ej i denne Jordbund hvile,
som ej har været ung med vore unge,

Hvis Hjælte ej vort Sprog faar til at hanke,
kan han vel Frankrig stjænke al sin Tanke?

Thibaut.

Gud stjærme Frankrig og vor Konge! Vi
er fredelige Bønder. Vi forstaa
jo ej at føre Sværdet og at tumle
en vælig Stridshingst. — Lad i Lydighed
os se, hvem Sejren giver os til Konge.
Thi Krigens Udfald er Vorherres Dom,
og den er Konge, som i Reims man salver,
og som vor Krone sætter paa sit Hoved. —
Til Arbejd nul. Hver enkelt kun skal tænke
paa, hvad der ligger nærmest for — sin Gjerning,
og lad saa Jordens Stormænd kaste Tærning
om Jorden, ej vi frygte deres Styrke,
thi stormfast er den Jordbund, som vi dyrke.
Lad vores Byer blive Ildens Bytte,
lad fjendens Heste trampe Sæden ned,
at Vaaren den forny'r, helt vel vi veed;
og snart igjen vil rejse sig vor Hytte.

(Alle gaa undtagen Jonifruen.)

Fjerde Scene.

Johanna
(alene).

Farvel, J Bjærge, og J elfste Enge,
farvel, J stille, fredelige Dale!

Jomfruen fra Orleans.

Johanna ej hos eder mer skal færdes,
for evigt siger hun jer nu farvel!
J Enge, som jeg vandet har, J Træer,
som jeg har plantet, J skal stadig grønnes!
Farvel, J Grotter og J frikke Kilder!
Du, Echo, skjonne Røst i denne Dal,
som svared paa min Jubel og min Klage,
Johannagaard og vender ej tilbage.

J Marker, som om stille Lykke frede,
J ser Johanna aldrig mer igjen!
Af Sted, J Cam, ud paa den øde Hede!
J stakkels smaa, J svigtes af jer Ven;
en anden Hjord det er, jeg nu maa lede,
og blodig Marken er, hvor jeg skal hen.
Jeg vil for jordisk Altraa ej mig høje,
jeg lyder nu kun Røsten fra det høje.

Thi han, hvis Røst, da Tornebusken brændte,
til Moses gjennem Buskens Flamme lød,
som ham til Farao fra Horeb sendte,
som Heltemod i Drengen David gød,
da Hyrden kælt sig mod hans fjender vendte,
og som sin Stridsmand ham at være hød,
han talte til mig hist fra Træets Krone:
„Lad højt din Røst for mig paa Jordens tone.

J Malm saa haardt dit Legem skal du snøre
med Staal du dække skal dit spøde Bryst,
ej Mandens Elskov maa du laane Gre,
du maa ej brænde af en jordisk Lyft.

Til Altret ingen Bejler skal dig føre,
et Barn skal aldrig die ved dit Bryst;
men Eren, som i Kamp for mig du vinder,
skal dig forklare frem for Jordens Kvinder!

Thi naar de modigste i Slaget hæve,
naar Frankrigs sidste Time nærmer sig,
da skal min Orislamme højt du hæve
og knuse, hvad der rejser sig mod mig
og Regnskab af den stolte Fjende kræve,
hans Lykkes Hjul, det drejes da af dig;
du Reims befrier, redder Frankrigs Lande
og sætter Kronen om din Konges Pandel!"

Et Tegn den høje Himmel end mig fylder —
det Hjælmen er, som hid den komme lod,
med Guddomskraft dens Malm mit Bryst alt fylder,
Kerubers Vælde flammer i mit Blod;
jeg føler draget mig til Krigens Mylder.
og drevet ud med Stormens vilde Mod;
et mægtigt Kampraab hører alt jeg gjalde,
Stridshingste vrinske, og Trompeter falde!

Første Aft.

(Kong Karls Hoflejr i Chinon.)

Første Scene.

Dunois og Du Chatel.

Dunois.

Nej, længer kan jeg ej det holde ud.
Jeg slipper denne Konge, som saa flamløst
sig svigter selv. Mit tapre Hjerte bløder
i Brystet; jeg gad græde hede Taarer,
fordi det kongelige Frankrig deles
med Vold af Røvere, de ødle Stæder,
hvis Alder maaler sig med Monarkiets,
til fjenden deres Nøgler overgive,
imens vi dvæle her i daadlös Ro
og ødsle bort den knappe Redningstid.
— Jeg hører, at man truer Orleans,
jeg kommer ilende fra Normandiet
og tænker, jeg skal finde Kongen rustet
i krigerisk Dragt, i Spidsen for sin Hær,
og træffer ham i Troubadourers Selskab;
med Gjøglerpæk han færdes, gætter Gaader
og holder sjønne Fester for Sorel,
som hviled Riget i den største fred!
— Nu drager Connetablen bort, ej længer
han taaler denne skrækkelige Tilstand.

Schiller.

Jeg bliver heller ej, jeg overlader
ham til hans Skæbne.

Du Chatel.

Stille! Kongen kommer!

Anden Scene.

Kong Karl. De forrige.

Karl.

Sit Sværd har Connestablen sendt tilbage
og mældt, han drager bort. — I Herrens Navn!
Saa slipper vi for denne vrante Mand,
hvis Hovmod var utaaleligt at høre.

Dunois.

En Mand er meget værd i disse Tider;
jeg slap ham ikke med saa let et Sind.

Karl.

Det figer du jo kun af Lyst til Kiv;
imens han var her, var du ej hans Ven.

Dunois.

En Taabe var han, stolt og til Besvær,
og aldrig blev han færdig — denne Gang
er dog han bleven det, og han drog bort
da ingen Ære mer der var at vinde.

Jomfruen fra Orleans.

Kongen.

Du er jo rigtigt i dit gode Lune!
Jeg skal ej staa i Vejen. — Du Chatel,
den gamle Kong René har sendt Gesandter,
højt priste Mestere i Sangens Kunst
og vidt berømte. — Lad dem godt beværte
og giv til hver af dem en gylden Kjæde!

(Til Bastarden.)

Hvad ler du af?

Dunois.

Du udspyer gyldne Kjæder!

Du Chatel.

Vi har ej flere Penge, høje Konge.

Karl.

Saa skal mig flere — ingen ødel Sanger
maa drage ubelønnet fra mit Hof.
Han faar vort visne Scepter til at blomstre,
han sletter i den golde Krone Livets
udsødelige grønne Gren. Han hersker
saa vel som nogen anden Konge, bygger
af lette Ønker kun sin skyldfri Trone,
hans Rige ligger ej i denne Zone.
Og Drot og Skjald skal ved hinandens Side
fra Højden skeue over Verden vide!

Du Chatel.

Min kongelige Herre, jeg har staanet
dit Øre, mens der end var Raad og Hjælp;
men Nøden løser endelig min Tunge. —

Saa viid, du har ej mer at sjønke bort,
ak! ej en Gang saa meget, som i Morgen
du nødig har til Livet. Rigdoms flod
er strømmet bort, og nu kun Ebbe findes.
Endnu har Tropperne ej faaet Sold.
De true med at drage bort. Og næppe
dit kongelige Hus jeg kan forsyne
med, hvad den tarveligste Nødtørst kræver.

Karl.

Saa pantsæt mine kongelige Skatter,
paa dem kan Lombardiets Kjøbmænd laane.

Du Chatel.

Min Konge, alle Kronindtægter, Skatter,
for trende Aar man alt for længst har pantsat.

Dunois.

I midlertid gaar Pant og Land til Grunde.

Karl.

End har vi mange rige, sjønne Lande.

Dunois.

Saa længe Gud og Talbots Sværd det vil!
Naar Orleans er taget, kan du drage
til Kong René*) og vogte saar med ham.

---

*) I første Udgave havde Schiller skrevet følgende Anmærkning, som han senere strøg: „René den gode, Greve af Provence, af Huset Anjou; hans Fader og Broder var Konger af Neapel, og han selv gjorde efter Broderens

Jomfruen fra Orleans.

Karl.

Du spotter stedse over Kong René;
men denne Fyrste uden Land mig stjænked
helt kongeligt en Gave just i Dag.

Dunois.

Forhaabentlig dog ej Neapels Krone!
for Guds Skyld dog ej den! Thi den er ledig
fra den Tid, han som Hyrde vogter faar.

Karl.

Det er en Spøg, en munter Leg, en fest,
som han sit Hjerte og sig selv forunder,
at stifte sig en ren og skyldfri Verden
paa denne barske, virkelige Jord.
Men stort og kongeligt hans Ønske synes:
at mane atter frem de gamle Tider,
da Kjærligheden hersked, da af Elskov
hver Ridders store Heltehjerte svulmed,
mens hulde Kvinder sad til Doms og jævned
med deres fine Sans al ædel Trist.
Den muntere Olding ynder helst at færdes
i hine Tider; — som endnu de leve
i gamle Sange, som en himmelfl Stad
i gyldne Skyer skal de gjenoprettes.
Derfor han stiftet har et Elskovshof,

Død Fordring paa dette Rige uden dog at have Held med sig. Han
søgte at gjenoplive den gamle provençalske Poesi og Cours d'Amours
og indsatte en Prince d'Amour som højeste Dommer i Sager, der vedrørte
Galanteri og Kjærlighed. I samme romantiske Land gjorde han sig og
sin Gemalinde til Hyrder."

til hvilket ødle Riddere skal drage,
hvor kyske Kvinder skulle herligt trone,
og hvor den rene Kjærlighed skal blomstre,
og mig har han til Elskovsfyrste valgt.

Dunois.

Saa meget slægter vel min Art jeg paa,
at ej jeg haane funde Elskovs Magt.
Mit Navn jeg skylder den, jeg er dens Søn,
og hvad jeg ejer, ligger i dens Rige.
Min Fader var en Prins af Orleans,
som hvert et Kvindehjærtet stolt besejred,
men hvert et fjendtligt Slot han ogsaa vandt.
Vil du i Sandhed Elskovs Fyrste være,
saa vær den tapreste af alle tapre! —
Thi jeg har læst i hine gamle Bøger,
at Elskov stedse parret var med Daad,
og Helte, har man lært mig, ikke Hyrder
det var, som sad ved Karl den stores Bord.
Den, som de sjonne ej kan tappert sjærme,
fortjener ikke deres gyldne Pris. —
Kæmp her for dine Fædres gamle Krone!
Forsvar dit Land og ødle Kvinders Ere
med Riddersværdet, og naar fjendeblod
i Strømme du har udgydt, naar du driftigt
din Krone har erobret, da er kommet
den Tid, da det dig fyrteligt vil klæde
at kranse dig med Kjærlighedens Myrter.

Karl

(til en Page som træder ind).

Hvad nytp?

Jomfruen fra Orleans.

Pagen.

Det Raadet er fra Orleans,
som stedes vil for Kongen —

Karl.

Før dem ind!

(Pagen gaar.)

Om Hjælp de bede vil; men hvad kan jeg
vel gjøre, jeg, som selv er hjælpeløs?

Tredje Scene.

Tre Raadsherrer. De forrige.

Karl.

Velkommen, gode Mænd fra Orleans!
Hvorledes staar det til med eders Stad?
Og trodser end den med sit vante Mod
den stærke fjende, som den haardt betrænger?

En Raadsherre.

Vor Nød er stor, min Konge, med hver Time
vor Stad sig nærmer til sin Undergang.
De ydre Værker ere tagne, fjenden
hver Dag os kommer mere ind paa Livet.
Vi mangle folk til Kamp paa vore Mure,
thi vore folk maa stadig rykke ud,
mens saare faa til Staden vende hjem;
desuden trues vi af Hungersnød.

Schiller.

I denne Kvide vor Befalingsmand,
den ædle Grev Roche pierre har sig forligt
med Fjenden om, at Staden overgives
den tolvtte Dag, i følge gammel Skit,
saafremt der inden da ej nogen Hør
sig viser, talrig nok til Stadens Redning.

(Dunois gjør en heftig, forbittert Bevægelse.)

Karl.

For fort en frist!

Raads herren.

Og nu vi komme hid
med fjendtligt Lejde for at bede dig,
vor høje Konge: Tænk dog paa vor By
og send os hjælp forinden denne frist!
Hvis ej vi overgive os den tolvtte Dag.

Dunois.

Til sligt forsmædeligt forlig Saintrailles
sin Stemme givet har?

Raads herren.

Nej, høje Herre!

Imens hin tapre leved, voved ingen
om Fred og Underkastelse at tale!

Dunois.

Saa er han død?

Jomfruen fra Orleans.

Raadsherrnen.

Ved vore Mure faldt
den ædle Helt i Kamp for Kongens Sag.

Karl.

Saintrailles er død! Af, denne ene Mand
var mere end en Hær!

(En Ridder kommer og hvister nogle Ord til Bastarden, som farer bestyrket sammen.)

Dunois.

Hvad? Ogaa dette!

Karl.

Hvad er der dog?

Dunois.

Grev Douglas sender Bud,
de skotske Folk gjør Oprør, drage bort,
hvis ej i Dag man deres Sold betaler.

Karl.

Hør, Du Chatel —

Du Chatel

(träffer paa Stulden).

Jeg veed ej Raad, min Konge.

Karl.

Saa lov, og pantsæt alt — mit halve Rige —

Schiller.

Du Chatel.

Det hjælper ej! Man har for ofte lovet!

Karl.

Det er de bedste Tropper i min Hær!
De maa ej nu forlade mig, ej nu!

Raads herren

(Innælende).

O Konge, hjælp og tænk paa al vor Nød!

Karl

(fortvivlet).

Kan jeg da stampe Hære op af Jorden?
Og kan der i min Haand en Kornmark gro?
Riv mig i Stykker, riv mit Hjærte ud
og præg Dukater af det! Tag mit Blod;
men jeg har hverken Penge eller Stridsmænd!
(Han ser Agnes Sorel træde ind og iler hende i Møde med aabne Arme.)

Fjerde Scene.

Agnes Sorel (med et Stein i Haanden). De forrige.

Karl.

Min Agnes, ak, mit elste Liv, du kommer
og frier mig ud af al min store Nød.
Jeg har jo dig; jeg flygter til dit Bryst,
der er jo intet tabt; thi du er min!

Jomfruen fra Orleans.

Sorel.

Min elste Konge!

(Ser sig om med et ængsteligt Blif.)

Dunois, o siig,
af, Du Chatel, siig, er det sandt?

Du Chatel.

Des værre!

Sorel.

Er Nøden stor? Haar Tropperne ej Sold?
Og vil de drage bort?

Du Chatel.

Af ja, des værre!

Sorel

(paansder ham Skinet).

Se, her er Guld! Her er Juveler! — Smelt
mit Sølv, og sælg og pantsæt mine Slotte! —
Tag Laan paa mine Godser i Provence! —
Gjør alt til Penge, giv dem deres Sold!
Af Sted! Og spild ej Tiden!

(Sknyder paa ham.)

Karl.

Dunois

og Du Chatel, hvad siger I? Kan jeg
vel fattig kaldes, jeg, som ejer Kronen
blandt alle Kvinder? — Se, af ædel Byrd
hun er som jeg, det kongelige Blod

er ikke renere; hun var en Pryd
for Verdens første Trone, men forsmaar den,
min elste vil hun være, intet andet!
En Blomst ved Vintertid, en sjælden Frugt
jeg stundum hende sjænkede, aldrig mere;
thi ej hun modtog Ting af større Værd!
Jeg maa ej noget Offer bringe, hun
mig bringer alle, og sin hele Rigdom
den ødle knytter til min tunge Skæbne.

Dunois.

Hun er saa lidet Klog som du, sit Eje
hun læster i et Hus, der staar i Brand;
hun øser Kun i Danaiders Kar.
Dig kan hun ikke redde, nej, sig selv
med dig Kun ødelægge —

Sorel.

Tro ham ikke!
for dig han ofte vovet har sit Liv
og vredes nu, fordi mit Guld jeg vover.
Har jeg da ikke frejdigt ofret alt,
hvad højere end Guld og Perler agtes?
Kom, lad os kaste alt, hvad overslødigt
til Pryd for Livet er, langt fra os. Jeg
vil gaa i Spidsen med at give Aftald.
Din Hoffstat du forvandler til Soldater,
dit Guld til Jærn! Sæt alt, ja alt, du ejer,
Kun ind paa at bevare dig din Krone!
O kom! Vi Savnet dele vil og Faren!

Jomfruen fra Orleans.

Den krigeriske Ganger skal os bære,
det fine Legem give vi til Pris
for Solens hede Pil, lad Stenen være
vor Hovedpuude, Skyen høst vort Tæppe!
Den jævne Kriger vil taalmodigt bære
sin egen Nød, naar han sin Konge ser,
der fattig som han selv vil holde ud
og uden Klage taale alle Savn.

Karl
(smilende).

Et gammelt Spaadomsord jeg skuer opfyldt.
Der var en Nonne med profetisk Aaland,
som forдум mig erklæred i Clermont,
at jeg en Gang en Kvinde skulde skynde,
at alle mine Fjender jeg besejred
og atter gjenvandt mine Fædres Krone.
Jeg søgte hende fjærnt i Fjendens Lejr,
min Moders Hjærte haabed jeg at vinde;
her staar Heltinden, som til Reims mig fører,
ved Agnes' Kjærlighed jeg Sejren fanger.

Sorel.

Nej, kun ved dine Venners tapre Sværd.

Karl.

Af Fjendens Splid jeg ogsaa venter meget;
thi jeg har faaet sikkert Budskab om,
at ej min Fætter fra Burgund forliges
saa godt som før med disse stolte Lorder

Schiller.

fra England. — Derfor har jeg sendt La Hire
med Budskab til Burgund. Maaſke det lykkes,
maaſke den vrede Pair tilbagevender
til fordums Pligt og Troſtab. Og La Hire
jeg vente kan endnu i Dag.

Du Chatel
(ved Vinduet).

La Hire
just sprænger ind i Gaarden.

Karl.

Vær velkommen,
mit Sendebud! Ret snart vi faar at vide,
om vi skal Sejer vinde eller vige.

Femte Scene.

La Hire. De forrige.

Karl

(gaar ham i Msde).

La Hire! Siig, er det Haab, som du os bringer?
Fat dig i Korthed! Siig, hvad kan vi vente?

La Hire.

Kun hvad dit Sværd dig bringer, kan du vente.

Jomfruen fra Oleans.

Karl.

Kan da den stolte Hertug ej forsones?
O tal, hvorledes optog han mit Budskab?

La Hire.

Min Konge, først, og førend han kan laane
dig Øre, fordrer han, at Du Chatel
du uleverer til ham; thi han falder
sin Faders Morder ham.

Karl.

Og hvis vi ikke
gaar ind paa saa forsmædeligt et Vilkaar?

La Hire.

Saa sprænges eders forbund, før det sluttet.

Karl.

Og øfled du, som jeg befaled dig,
ham da til Kamp med mig i Montereau
paa Broen, hvor hans Fader faldt.

La Hire.

Jeg kasted

din Handstø for hans fod og meldte ham,
at du gav Aftald paa din Kongestolhed,
som Ridder vilde kæmpe for dit Rige.
Da svared han: Han havde ikke nødig
at vinde, hvad han ejed alt, i Kamp.
Men hvis du dog saa gjørne vilde kæmpe,

du kunde træffe ham ved Orleans;
i Morgen agted han at drage dīd;
med Latter vendte han mig derpaa Ryggen.

Karl.

Men kom Retfærdighedens rene Stemme
da ej til Orde i mit Parlament?

La Hire.

Den er forstummet for Partiers Ræsen.
En Parlamentsbeslutning har erklæret,
at al din Ret til Kronen er forspildt
for dig og for din Slægt.

Dunois.

Ha, denne frække,
dumstolte Borger, som er bleven Herre!

Karl.

Og var du hos min Moder?

La Hire.

Hos din Moder?

Karl.

Ja vist! Hvorledes var da hendes Stemning?

La Hire

(efter at have betænkt sig et Øjeblik).

Det var paa Kongefroningsfestens Dag,

Jomfruen fra Orleans.

at jeg drog ind i Saint Denis. Paris
var smykket som til en Triumf. I hver
en Gade rejste der sig Wereporte,
igjennem hvilke Englands Konge drog.
Man strøede Blomster paa hans Vej; med Jubel,
som havde Frankrig vundet store Sejre,
omkring hans Vogn Pariserpøblen dansed.

Sorel.

De jubled — jubled højt, fordi de knuste
den kjærlige og blide Konges Hjærté!

La Hire.

Jeg saa den unge Harry af Lancaster,
en Dreng paa Hellig Ludvigs Kongestol;
og ved hans Side stod hans stolte Onkler,
Bedford og Gloster; Hertug Filip knæled
ved Tronen, mens han svor ham Trostabseden.

Karl.

Troløse Fætter! Wreløse Pair!

La Hire.

Den lille Dreng var bange, og han snubled,
imens han Tronens høje Trin besteg.
Det var et daarligt Varsel, mumled Folket,
og rundt omkring man hørte Lattersalver.
Men Dronning Isabeau, din Moder, traadte
derhen og — ja, jeg væmmes ved at tale!

Schiller.

Karl.

Hvad gjorde hun?

La Hire.

Paa Armen tog hun Drengen
og satte selv ham paa din Faders Stol.

Karl.

O Moder!

La Hire.

Jal Selv Hoben fra Burgund,
hvør ræsende, hvør mordvant end den er,
den rødmed dybt af Skam ved dette Skue.
Hun saa det, og hun vendte sig mod Folket
og raabte højt: „J sylder Tak mig, Franskmænd,
fordi den syge Stamme jeg forædler
med denne rene Gren og sjærmer eder
imod den hjørnebløde Faders Søn,
vantreven som han er!“

(Kongen skjuler sit Ansigt, Agnes iler hen til ham og omfavner ham, alle
tilstede værende udtrykke deres Afsky og Forfærdelse.)

Dunois.

En ond Megære,
der fnyser vildt af Hævn, en sand Ulvinde!

Karl

(efter en Pavse til Raadsherrerne).

J har nu hørt, hvorledes Sagen staar.
Men dvæl nu ikke længer! Vend tilbage
til Orleans og meld min gode Stad,

Jomfruen fra Orleans.

at jeg vil løse den fra Trostabseden,
til Held maaſſe; den kan nu slutte sig
til Hertug filip af Burgund. Han kaldes
den gode og vil sikkert vise Naade.

Dunois.

Min Konge, vil du svigte Orleans?

Raadsheren
(fmæler).

Min Kongelige Herre, drag dog ikke
din Haand fra os. Vor Stad var altid tro!
Giv ej den under Englands haarde Nag.
Den er et ødelt Smykke i din Krone,
og ingen har vel større Trostab vist
mod dine høje Fædre, Frankrigs Konger!

Dunois.

Er vi da slagne? Kan vi rømme Marken,
skjønt knapt for Orleans vi Sværdet drog?
End flød ej Blod, men med et flygtigt Ord,
et Mundsvejr, agter du at rive bort
den bedste Stad fra Fædrelandets Hjærte!

Karl.

Forgjøves flød vort Blod i Strømmevis! .
Jeg føler tynget mig af Himplens Haand:
min Hær i alle Kampe bukker under;
mit Parlament forlader mig; Paris,
mit Folk med Jubel hilser mine Fjender,

Schiller.

og de, som staa mig nærmest, har mig svigtet,
forraadt mig — ja, min egen Moder nærer
en fremmed Fyrsteyngel ved sit Bryst.

— Lad til den anden Side af Loiren
os drage, bøje os for Himlens Haand,
der knuger os og støtter Engelskmanden.

Sorel.

Nej, Gud forbyde os slig haablos Færd,
at vi fortvivlet vende Riget Ryggen!

Nej, dette Ord kom ikke fra dit Hjærté.

Din Moders unaturlig frække Daad
har knust din tapre Kongelige Sjæl!
Men mandigt vil du fatte dig igjen,
med ødelt Mod den haarde Skæbne møde,
som truer dig.

Karl

(mørkt grublende).

Men er det ikke sandt?

En frygtelig, en dunkel Skæbne raader
i Huset Valois; det er forkastet
af Gud; min Moders Skjændelsfærd har kaldet
de vrede Furier herind; min Fader
i haablost Vanvid laa i tyve Aar;
tre øldre Brødre mejed Døden bort;
det tykkes mig, at det er Himlens Vilje,
at Karl den sjettes Slægt skal gaa til Grunde.

Sorel.

Med dig forynget atter den sig rejser!

O tro dog paa dig selv! — Ja, ej forgjæves

Jomfruen fra Orleans.

en naadig Skæbne dig alene staaned,
af dine Brødre ene dig, den yngste,
som saa uventet Frankrigs Krone vandt.
Og i din blide Sjæl har Himmel stadt
en Lægedom for alle haarde Saar,
som Landets egne Sønner grumt det slog.
Thi du vil slukke Borgerkrigens flammer;
mit Hjerte figer mig, at Fred du bringer
og bliver Frankrigets nye Stifter.

Karl.

Af nej! Den barske, vilde Tid forlanger
en mere kraftig Styrmand. Lykkelig
maaske et folk i fred jeg havde gjort,
et folk i Oprør kan jeg ikke tæmme;
med Sværdet kan jeg ikkeaabne Hjørter,
som svigted mig og lukked sig i Had.

Sorel.

Det er et Blændværk, som dit folk bedøver;
men denne Rus vil svinde. Kjærlighed
til Landets ægtebaarne Drot er plantet
i hver en frankers Bryst, og snart den vaagner;
det gamle Had og Nid, som evigt skiller
de twende folk, vil ogsaa flamme op;
for egen Lykke vil din fjende falde.
Forlad ej overilet denne Valplads;
om hver en fodsbred Jord du kæmpe maa,
og slaa for Orleans som for dit Liv.
Men heller alle Baade bor i Sænk,

Iad Ilden ødelægge alle Broer,
som over dette Riges Skillevej,
Loiresloden, denne Styg, dig føre.

Karl.

Hvad jeg formaede, har jeg gjort. Som Ridder
i Tvekamp jeg mig stilled for min Krone.
Man afflog denne Kamp. Forgjæves ødsler
med Folkets Liv jeg, mine Stæder synke
i Grus. Skal jeg som Moderen i Skriften
saa unaturligt taale, at mit Barn,
mit eget Barn med Sværdet sønderlemmes?
Nej, nej, dets Liv jeg frelse vil, og derfor
jeg giver Afskald paa det.

Dunois.

Jeg forbavses!

Er det en Konges Sprog? Og giver Afskald
saa let man paa en Krone? Hele Folket,
ja, selv den ringeste, han rover alt,
sit Liv og Blod, sit Had, sin Kjærighed.
Partimand er enhver, naar Borgerkrigen
sit grumme Mærke lader blodigt vaje.
Sin Plov forlader Bonden, Kvinden svigter
sin Rok, de gamle, alle Børn sig væbne;
en Borger lader glad sin By gaa op
i Luer og en Landmand sine Marker;
det sker, for dig at gavne eller skade
og for sin egen Vilje frit at hævde.
Man staarer intet, venter ingen Skaansel,

Jomfruen fra Orleans.

naar Weren falder, naar for sine Guder,
naar for sin Afgud man i Kampen drager.
Bort derfor, bort med al blødaglig Medynk,
som ej sig sommer for en Kongebarm! —
Lad Krigen rase ud, som den begyndte,
du har letfindigt ej dens Flamme tændt!
for Kongen maa et folk sig ofre villigt,
det er jo Lov og Skæbne her i Verden,
en franker veed ej andet, vil ej andet.
Det er et uselt folk, som ikke frejdigt
vil vove alt til forsvar for sin Wære.

Karl

(til Raadsherrerne).

Vent intet andet Svar! Gud sjærme eder!
Jeg kan ej mere.

Dunois.

Gid da Sejrens Gud
for evigt vende Ryggen dig, som du
har Ryggen vendt dit Fædreland! Forladt
har du dig selv, og jeg forlader dig.
Ej engelst og burgundist Magt i Fællig,
din egen Fejghed jager dig fra Tronen.
De franske Konger ere fødte Helte,
men du er avlet uden Hætemod.

(til Raadsherrerne.)

Han svigter eder. Men i Orleans,
i mine Fædres Stad jeg ind mig kaster,
og i dens Grus jeg finde vil min Grav.

(Han vil gaa. Agnes Sorel holder ham tilbage.)

Schiller.

Sorel

(til Kongen).

Ø lad ham ej i Vrede drage bort!
Han taler barske Ord, men, af, hans Hjærte
er tro som Guld; han er den samme dog,
han elster dig og blødte ofte for dig.
Kom, Dunois, og siig, at eders Vrede,
en ødel Vrede førte jer for vidt.
Øg tilgiv du din Ven hans iltre Tale!
Af, kom nu begge, lad mig eders Hjærter
forene, før den rafle Vrede slaar
i Flammer ud, som aldrig slukkes kan!

(Dunois ser paa Kongen og synes at vente et Svar.)

Karl

(til Du Chatel).

Lad mine Sager bringe nu om Bord,
saa til den anden Side af Loiren,
som jeg har sagt, vi drage kan.

Dunois

(hurtigt til Sorel).

Lev vel!

(Vender sig hurtigt bort og gaar, Raadsherrerne følge ham.)

Sorel

(velder fortvilet sine Hænder).

Af, gaar han ogsaa, er vi helt forladte!
La Hire, af, skynd jer! Hold ham dog tilbagel
(La Hire gaar.)

Jomfruen fra Orleans.

Sjette Scene.

Karl. Sorel. Du Chatel.

Karl.

Er Kronen da saa kosteligt et Eje?
Er det saa bittert tungt at miste den?
Jeg veed dog, hvad der volder værre Pine.
At lade sig af disse stive Sind
beheriske og at skulle høje sig
for egenfindige Vasallers Naade,
se, det er bittert for et ødelt Hjærté
og værre end at høje sig for Skæbnen!

(Til Du Chatel, der nøler.)

Du hørte, hvad jeg sagde!

Du Chatel

(Faster sig for hans fod.)

Af, min Konge!

Karl.

Det er besluttet. Spar kun dine Ord!

Du Chatel.

Slut med Burgund forlig, thi ellers øjner
jeg ingen frlse.

Karl.

Du, du raader mig
til dette, og du veed, det er dit Blod,
hvormed en saadan fred jeg maa besegle?

Du Chatel.

Her er mit Hoved. Øfste har jeg vovet
i ædel Kamp det for min Konge; nu
med Glæde jeg det paa Skafottet lægger,
hvis jeg kan gavne. Udlever mig dog,
lad Hertug Filip kun sin Vrede svale,
og lad mit Blod det gamle Had forson!

Karl

(er en Tid lang i Tavshed rørt paa ham).

Er det da sandt? Er det saa daarligt fat,
at mine Venner, som mig gjennemskue,
mig ene Skjændslens Vej som Redning vise?
Ja, nu erkjender jeg mit dybe Fal'd;
thi paa min Ære tror man ikke længer.

Du Chatel.

Betenk —

Karl.

Nej, intet Ord! Du gjør mig vred!
Og skulde jeg ti Riger Ryggen vende,
min Ven jeg ofred ikke for min Redning.
— Gaa saa og gjør, som jeg befaled dig.
Bring alt om Bord!

Du Chatel.

Ja, det er hurtigt gjort.

(Rejser sig og gaar, Agnes Sorel græder heftigt.)

Jomfruen fra Orleans.

Syvende Scene.

Karl. Agnes Sorel.

Karl

(tager hendes Haand).

Min elste Agnes, vær dog ej førgmodig!
Hvor vi går hen, der findes Frankrig ogsaa.
Hjst paa den anden Side af Loiren
der er en mild og altid skyfri Himmel,
der vifter Lusten let, og blide Søder
vi finde der; thi der har Sangen hjemme,
der blomstrer ret først Liv og Kjærlighed.

Sorel.

Af, skal jeg skee denne Sorgens Dag,
at Frankrigs Konge går i Landsforvisning,
at Sønnen vanderer fra sin Faders Hus
og vender Ryggen til sin Barndoms Vugge!
O skønne Land, som nu vi skal forlade,
med fryd vi aldrig mere skal dig se.

Ottende Scene.

La Hire kommer tilbage. Karl og Agnes Sorel.

Sorel.

I er alene? Ham I bringer ej?

(Ser nøjere paa ham.)

La Hire? Hvad nyt? Hvad siger eders Blit?
Hvad Uheld er der sket?

Schiller.

La Hire.

Uheldets Stund
er nu forbi, og Solen skinner atter!

Sorel.

O tal! Hvad er det?

La Hire

(til Kongen).

Hine Sendebud
fra Orleans, kald dem kun trygt tilbage!

Kongen.

Hvorfor? Hvad er der da?

La Hire.

Kald dem tilbage.
Thi Lykken har sig vendt. Der stod en Træfning,
og du har sejret.

Sorel.

Sejret? Dette Ord
har himmelfl Klang!

Karl.

La Hire, du tager fejl!
Jeg kan ej mere tro paa nogen Sejer.

La Hire.

Da vil dog snart du tro paa større Undre.
— Der kommer Erkebispen, og han bringer
Bastarden med.

Jomfruen fra Orleans.

Sorel.

O Sejrens skønne Blomst,
som bærer strax de ædle Himmelfrugter,
Forsoning, Fred!

Niende Scene.

Erkebisshoppen af Rheims. Dunois. Du Chatel med
Raoul, en harnisslædt Ridder. De forrige.

Erkebisshoppen

(fører Bastarden hen til Kongen og lægger deres Hænder i hinanden).

I Fyrster, favn hinanden!

Nu maa I lade Had og Nag forsvinde,
da Himlen selv erklæred sig for os.

(Dunois omfavner Kongen.)

Karl.

Riv mig dog ud af al min Twivl og Undren!
Hvad melder denne højtidsfulde Alvor?
Og dette bratte Skifte, siig mig —

Erkebisshoppen

(fører Ridderen frem og stiller ham foran Kongen).

Tal!

Raoul.

Vi havde samlet segten Kompagnier
og vilde støde til din Hær. Vor fører
var Ridder Baudricour fra Vaucouleurs.
Da vi nu nærmest os til Vermanton

og vilde stige ned i Nonnedalen,
 da traf vi Sjælden paa den store Slette,
 og Vaaben lyned, da vi saa tilbage.
 Vi var omringet flux af begge Hære,
 der var ej Haab om Sejer eller Flugt.
 Da misted selv de tapre Modet. — Alle
 i dyb Fortvivelse vil strekke Vaaben.
 Og mens vi øgte Raad og intet finde,
 da fær der pludselig et sælsomt Under
 for vore Øjne; thi fra Skovens Dyb
 en Jomfru træder frem med Hjælm paa Isen,
 en Krigsgudinde, skjøn og stolt at stue,
 med Haaret bølgende i sorte Løkker
 om Nakken; og en Glans fra Himlen syntes
 at lyse om den høje, da hun hæved
 sin Røst og talte saa: „I tapre Franker,
 hvi nøle I? Af Sted! Træng ind paa Sjælden,
 og var der fler af ham end Sand i Havet!
 Gud og hans høje Moder fører eder!“
 Og hurtigt rev hun fanen fra en Kriger,
 mens mægtigt frem hun færd med driftig Anstand;
 og vi halvt ubevidste og i Tavshed
 med Studsen strax i hendes Fodspor fulgte,
 da højt hun fanen svang; og løs vi stormede
 paa Sjælden, som besyret, uden fatning
 med stive Blikke saa paa dette Under,
 som pludselig sig for hans Øjne viste. —
 Men hurtigt, som om Gud ham havde slaaet
 med Rødsel, vender han sig om til Flugt;
 og hele Hæren kaster Værn og Vaaben

Jomfruen fra Orleans.

og spreder sine Skærer over Marken.
Der hjælper intet Magtord, ingen fører;
af Skrækken lammet ser de ej tilbage,
men styrter, Mand og Hest, i broget Blanding
sig ud i Flodens Leje; uden Modstand
de bukker under, ja, de hugges ned,
et Blodbad maa det faldes, ej et Slag!
To tusend Fjender slagne laa paa Valen
foruden dem, som Flodens Bølger slugte,
og ikke een af vore savned man.

Karl.

Hvor sælsomt, ja, vidunderligt, ved Gud!

Sorel.

Og har en Jomfru dette Under virket?
Hvor kom hun fra? Hvem er hun?

Raoul.

Hvem hun er,

det vil hun kun for Kongen aabenbare.
Hun kalder sig en Seerske, en gud-
benaadet Profetinde, og hun lover
at redde Orleans, før Maanen skifter.
Og kampbegjærligt Folket tror paa hende.
Hun følger Hæren, strax hun er her selv.

(Man hører Klokkelang og Vaabenflitten.)

Hør Klokkelang! Hør Mængden! Det er hende!
Hør Folket hilser den af Herren sendte!

Schiller.

Karl

(til Du Chatel).

før hende ind —

(Til Erkebisoppen.)

Hvad skal jeg tænke om det?

En Pige bringer Sejr, og netop nu,
da kun en Gud kan frelse mig! Men dette
er ej Naturens Gang! Siig, er det muligt,
siig, Bisshop, kan jeg tro paa et Mirakel?

Mange Stemmer

(bag Scenen).

Hil Jomfruen! Hil! Hil vor frelserinde!

Karl.

Hun kommer!

(Til Dunois.)

Dunois, intag min Plads!

Vi vil den underfulde Pige prøve.

Er hun af Aanden fyldt og sendt af Gud,
da vil hun sikkert kunne finde Kongen.

(Dunois sætter sig, Kongen staar til højre for ham, ved Siden af ham Agnes Sorel, lige overfor Erkebisoppen og de andre, saa at der er en tom Plads i Midten.)

Tiende Scene.

De forrige. Johanna, ledsgaget af Raadsherrerne og mange Riddere, som fylde Scenens Baggrund; hun træder frem med ødel Anstand og iagttager de omkringstaende den ene efter den anden.

Dunois

(efter en dyp, højtidelig Tavshed).

Du underfulde Pige, er det dig —

Jomfruen fra Orleans.

Johanna

(afbryder ham, idet hun ser paa ham med Klæhed og Højhed).

Bastard af Orleans! Du frister Gud!

Staa op fra denne Plads, som ej er din!

Til en, som større er end du, jeg sendes.

(Hun gaar ned bestemte Skridt hen imod Kongen, bøjer Knæ for ham, rejser sig strax op igjen og træder tilbage. Alle tilstede værende udtrykke deres forbauselse. Dunois rejser sig, og der bliver Plads foran Kongen.)

Karl.

Mit Aasyn ser du nu for første Gang;
hvør kan du vide da, at jeg er Kongen?

Johanna.

Jeg saa dig, da du ene var med Gud.

(Hun nærmer sig til Kongen og taler hemmelighedsfuldt.)

Siiig, husk du, i den forgangne Nat,
da alt omkring dig hviled dybt i Slummer,
da stod du fra dit Leje op og bad
en ildfuld Bøn til Gud. Lad disse gaa,
og jeg vil sige, hvad du bad ham om.

Karl.

Hvad jeg betroede Himlen, det behøver
jeg ej for noget Menneske at sjule.

Siiig, hvad min Bøn gif ud paa; da ej mere
jeg twivler om, at Gud dig selv har sendt.

Johanna.

Tre Bønner var det, som du bad, Dauphin;
læg Mærke til, om rigtigt jeg dem nævner!

Først bad du Himlen om, at, hvis der klæbed,
ved denne Krone uretfærdigt Gods,
hvis nogen anden Skyld, endnu ej sonet,
fra dine fædres Tider havde fremkaldt
den taarefyldte Krig, at du alene
et Offer maatte vorde for dit Folk,
at Himlen da sin Vredes hele Skaal
alene paa dit Hoved vilde tømme.

Karl

(træder forstørret tilbage).

Hvem er du, mægtige? Hvor er du fra?
(Alle vise deres forbavelse.)

Johanna.

Du bad til Himlen denne anden Bøn:
at, hvis det var dens høje Raad og Vilje
at rive Kongesceptret fra din Stamme
og tage alt fra dig, hvad dine fædre
som Konger her i Riget havde ejet,
du bønfaldt Himlen da, den vilde sjænke,
at du bevare kunde trende Goder:
Tilfredshed i din Sjæl og Vennens Hjærté
og endelig din Agnes' Kjærlighed.
(Kongen sjuler, heftigt grædende, sit Klæyn; stor forbavelse blandt de til-
stede værende.)

Skal jeg den tredje Bøn nu ogsaa nævne?

Karl.

Nej, det er nok! Jeg tror dig! Thi saa meget
kan ingen dødelig formaa. Jeg tror,
at Himlens store Gud har sendt dig hid.

Verkebiskoppen.

Hvem er du, høje, underfulde Pige?
O hvilket Land har fostret dig, og hvem
har Gud den Naade skjænket dig at føde?

Johanna.

Johanna kaldes jeg, min fromme Fader.
Og jeg er kun en simpel Hyrdes Datter
fra Kongens Flække Dom Remi, som ligger
i Sognet Toul; der har fra Barn jeg vogtet
min Faders Saar. — Jeg ofte hørte Tale
om, hvordan Folket fra en fremmed Ø
var draget over Havet for at gjøre
til Trælle os, og for at give os
en fremmed Herre, som ej elsker Folket;
og at den store Stad Paris var taget,
ja, hele Riget var i deres Haand.

Da bad og bønfaldt jeg Guds høje Moder
at fjerne Trællefænkens Skjændsel fra os
og at bevare os vor egen Konge.

Og ved den Landsby, hvor jeg fødtes, findes
et meget gammelt Billed af Guds Moder,
til hvilket fromme Pilgrimme drage;
ved Siden af der staar en hellig Eg,
velsignet for sin underfulde Kraft.

I Egens Skygge døaled jeg saa gjerne,
mens Hjorden græssed. Hjærtet drog mig did.
Og misted jeg et Lam i Bjærgets Udørk,
da saa jeg det i Drømme, naar jeg hviled
i Skyggen af det høje Egetræ.

— Og een Gang, da en Nat jeg havde siddet
i fromme Tanker under dette Træ
og kæmpet imod Sønnen, traadte hun,
den hellige Maria selv derhen.
Hun bar en Fane og et Sværd, men ellers
hun var som jeg i en Hyrdindes Dragt.
Hun sagde til mig: „Det er mig, Johanna!
Staa op! Forlad din Hjord! Thi Herren faared
dig til sit Bedstebab. Tag mod denne Fane
og omgjord dig med dette Sværd. Med det
du skal tilintetgjøre Folkets Fjender,
din Herres Søn du føre skal til Reims
og sætte Kongekronen paa hans Hoved!“
Da sagde jeg: „Hvor kan jeg foretage
en saadan Gjerning, jeg, den svage Pige,
som Fjender ej til Krigens vilde Kampe?“
Da svarede hun: „Alt herligt her paa Jorden
fuldbyrdes kan af en uskyldig Jomfru,
naar jordisk Kjærlighed hun byder Trods.
O se paa mig, saa kyst som du jeg fødte
Guds Søn, og ved hans Side har jeg Søde!“
Hun rørte ved mit Øje, og jeg stirred,
mod Himlen, som var fuld af Engle smaa;
de bare hvide Lillier i Haanden,
og søde Toner døde hen i Luftsen.
— Saalunde viste hun sig trenede Nætter
og sagde hver Gang: „Rejs dig, min Johanna
thi Herren falder dig til andre Hverv.“
Og da hun i den tredje Nat sig viste,
da var hun vred og skjændte, og hun sagde:

Jomfruen fra Orleans.

„At vise Lydighed er Kvindens Pligt,
at lide taalsomt hendes tunge Lod;
hun lutres maa ved strænge Hverv hernede;
er Træl hun her, hun bliver stor hist oppe!”
Da lod Hyrdinde-Kjortelen hun falde,
som Himlens høje Dronning saa jeg hende,
mens herlig der hun stod i Solens Skær;
paa gyldne Skyer blev hun baaret opad
til Salighedens Land i Engles Hær.

(Alli er røste, Agnes Sorel, der græder heftigt, skuler sit hoved ved Kongens Bryst.)

Verkebiskoppen
(efter lang Tids Tavshed).

Før slig en Aabenbaring fra det Høje
maa hver en jordist, Klægtig Twivl forstumme.
At sandt hun taler, vidner hendes Daad.
Alene Gud kan virke sligt et Under.

Dunois.

Jeg tror paa Undre ej; men vel jeg tror
paa hendes Øje, hendes Aasyns Ufylld.

Karl.

Og er jeg Synder slig en Naade værd?
O du, som stuer alt og ej kan daares,
du læser i min Sjæl, at jeg er ydmyg!

Johanna.

Hist straaler du, naar du dig her har bøjet!
Det gjorde du, og Gud har dig ophøjet.

Schiller.

Karl.

Og kan jeg mine fjender høde Trods?

Johanna.

Snart skal det hele Frankrig dig kun lyde.

Karl.

Og Orleans vil ikke svigte os?

Johanna.

Før ser Loiren du tilbageslyde.

Karl.

Og drager jeg til Reims som Sejervinder?

Johanna.

Jeg fører dig igjennem tusend fjender!

(Alle de tilstedevarende Riddere larmet med deres Lancer og Skjolde og vise
Tegn paa Kamplyst.)

Dunois.

Lad denne Jomfru foran Hæren drage!

Vi følge blindt, hvor end den herlige

os fører med sit klare Seerøje,

og dette tapre Sværd skal stjærme hende.

La Hire.

Den hele Verdens Vaaben ej vi frygte,
naar hun blandt vore Skarer drager frem.

Ved hendes Side vandrer Sejrens Gud;
med os hun, som vor Fører, drage ud!

(Stærkt Vaabengny blandt Ridderne; de træde frem.)

Jomfruen fra Orleans.

Karl.

Ja, høje Pige, du skal føre Hæren,
og alle Hovedsmænd skal lyde dig.
Se dette Sværd, som Connestaben sendte
i Vrede os tilbage, Tegnet paa
den største Myndighed i vores Hære,
en mere værdig skal det bære nu!
Tag du imod det, høje Profetinde,
og vær —

Johanna.

Nej, ædle Herre, nej, Dauphin!
Ej dette Tegn paa jordist Magt skal stjænke
min Herre Sejren. Nej, et andet Sværd
jeg veed, som Sejr mig bringer. Jeg skal sige,
hvad Aanden mig forkyndte. Send da Bud
og lad det hente.

Karl.

Siig kun frem, Johanna!

Johanna.

Send Bud da til den gamle Stad Fierboys.
Paa St. Katrinas Kirkegaard der findes
en Hvælving, hvori gamle Vaaben gjemmes,
som efterhaanden Bytte blev i Krigen.
Imellem dem der findes og et Sværd,
som jeg skal bære; man kan kjende det
paa trende gyldne Liljer i dets Klinge.
Lad Sværdet hente; thi ved det du sejrer!

Schiller.

Karl.

Man sende Bud og gjøre, som hun siger!

Johanna.

Og lad en hane hvid mig ogsaa bære
med Purpursømme. Himlens høje Dronning
skal svæve med det skjonne Jesusbarn
højt over Jorden i den hvide Dug;
saalunde har Guds Moder den betegnet.

Karl.

Det være, som du vil.

Johanna
(til Erkebisloppen).

Min fromme Herre,
jeg beder jer som Præst velsigne mig,
jeg knæler her, læg Haanden paa mit Hoved!
(Hun knæler.)

Erkebisloppen.

Et Redstab er du til at signe os!
Gud signe dig og skærme dig, min Datter!
Men jeg er kun en Synder for Vorherre.
(Hun rejser sig.)

En Page.

Jeg melder en Herold fra Englands Lejr.

Johanna.

Lad ham kun træde ind; thi Gud ham sender!
(Kongen giver et Tegn til Pagen; denne gaar.)

Jomfruen fra Orleans.

Ellevte Scene.

Herolden. De forrige.

Karl.

Hvad nyt Herold? Lad os dit Budskab høre!

Herolden.

Jeg sendes hid til Karl af Valois,
som ogsaa kaldes Greve af Ponthieu.

Dunois.

Du frække Usling, stammelige Knægt,
formaster du dig til, de franskes Konge
at haane paa hans egen Grund og Jord?
Din Vaabenkjortel fjærmer dig; thi ellers —

Herolden.

Kun een som Konge anerkjendes her
i Frankrig, — ham du ser i Englands Lejr.

Karl.

Vær rolig, fætter! Meld dit Bud, Herold!

Herolden.

Vor ødle fører er af Medynk grebet
for alt det Blod, der flød og end skal flyde;
thi holder han sit Krigersværd tilbage,
og førend Orleans i Stormen falder,
han byder dig et fredeligt forlig.

Schiller.

Karl.

Lad høre!

Johanna.

(træder frem).

Høje Herre, lad mig tale
i dit Sted med Herolden!

Karl.

Gjør det, Pige!

Vestem, om Krigen eller Fred skal raade!

Johanna

(til Herolden).

Hvem sender dig? Hvem taler gjennem dig?

Herolden.

Grev Salsbury, som fører Englands Hær.

Johanna.

Herold, du lyver! Det er ikke Greven.
Kun levende kan tale, ej de døde.

Herolden.

I Sundheds fylde, i sin rige Kraft
vor fører lever eder til Fordærv.

Johanna.

Han leved, da du gif; men denne Morgen
et Skud fra Orleans har fældet ham,
da ud han fra Tournelle-Taarnet saa. —

Jomfruen fra Orleans.

— Du ler, fordi jeg melder fjerne Ting!
Men twivl kun! Tro dog dine egne Øjne!
Naar dine Fødder bære dig tilbage,
da vil du møde Toget med hans Lig.
Saa tal, Herold, og siig, hvad Bud du bringer!

Herolden.

Hvis du forstaar at granske skjulte Ting,
saa veed du, hvad det er, før jeg har talt.

Johanna.

Ja, jeg behøver ej dit Bud; men du,
hør du nu mit, og mine Ord forkynnd
til hine Fyrster, som har sendt dig hid!

— Du, Englands Drot, og Hertug Bedford, du,
og Hertug Gloster, J, som styre Riget!

J skal for Himlens Konge Regnskab gjøre
for alt det Blod, J udgød, udlevere
hver Nøgle, som J tog fra hver en Stad,
som uden Ret fra Gud J frælt betvang.

Fra Himlens Konge kommer der en Jomfru,
som byder Fred jer eller blodig Krig.

Men vælg! Og læg vel Mærke til mit Ord:

Marias Søn forunder eder ikke
det sjonne Frankrig — det tilhører Karl,
min Herre og Dauphin, hvem Gud det gav.

Som Konge skal han drage til Paris

i følgeskab med alle Rigets Stormænd!

Gaa saa, Herold, men rap du være maa;
thi endnu før du vender hjem til Lejren,

Schiller.

Kal Jomfruen ved eders Telte staa,
og Orleans gjenlyde højt af Sejren!

(Hun gaar, alle sætte sig i Bevægelse; Tæppet falder.)

Anden Aft.

(En Egn, begrænset af Klipper.)

Første Scene.

Talbot og Lionel, engelske Hærførere. Filip, Hertug af Burgund.
Ridder Fastolf og Chatillon med Soldater og faner.

Talbot.

Lad her os standse under disse Klipper
og staa vor faste Lejr; maa ske det lykkes
igjen at samle vore Folk, som flygted
til alle Sider i den første Skræl.

Stil gode Vagter ud paa alle Høje!
Vel kan man ej forfølge os om Natten,
og Overfald jeg frygter ej. — Men dog
Forsigtighed er nødig; thi vor Fjende
er kærl, og vi er slagne.

(Ridder Fastolf gaar ned Soldaterne.)

Lionel.

Slagne? Talbot,
o nævn ej dette Ord! Jeg kan ej fatte,

Jonifruen fra Orleans.

at Sjenden vi i Dag har Ryggen vendt.
— Al, Orleans, som blev vor Hæders Grav!
Paa disse Marker ligger Englands Ere!
Forjmædelige, usle Nederlag!
Hvem vil vel nogen Sinde tro det muligt,
at de, der sejred ved Poitiers, Crecy
og Azincourt, blev slagne af en Kvinde?

Burgund.

Vor Trøst er den, at ingen Mand os slog,
men at af Djævlen vi blev overvundne.

Talbot.

Ja af vor Dumheds Djævel! — Nej, Burgund,
Et Pøbelgjenfærd kan ej Fyrster stræmme!
Nej, Overtro er kun et daarligt Paaskud
for Fejghed. — Eders Folk, de flygted først.

Burgund.

Men hvem holdt Stand, mon alle da ej flygted?

Talbot.

Nej, Herre! Flugten kom fra eders Fløj.
I styrted til vor Lejr og raabte: „Helved
er løs; thi Satan kæmper nu for Frankrig!“
Og dette strax forvirred vore Folk.

Lionel.

I kan ej nægte, det var eders Fløj,
som flygted først.

Schiller.

Burgund.
Thi den man angreb først.

Talbot.
Ja, Pigen vidste, hvor vor Svaghed laa,
hvor Frygten fandtes.

Burgund.
Skal Burgund alene
da have Skyld for dette Nederlag?

Lionel.
Hvis Briten havde kæmpet ganse ene,
ved Gud, vi havde Orleans ej mistet.

Burgund.
Thi aldrig Orleans J havde set!
Hjem baned Vej jer ind i dette Rige
og rakte eder trofast Vennehaand,
da her paa denne fjendske Kyst J landed?
Hjem kroned eders Henrik i Paris
og vandt den unge Konge frankrigs Hjerter?
Ved Gud! Hvis ej min stærke Arm sin Bistand
jer havde ydet, ej J havde set
en Røgssy hæve sig fra franske Tage!

Lionel.
Hvis store Ord var nok, min ødle Hertug,
da havde ene J erobret frankrig.

Jomfruen fra Orleans.

Burgund.

At Orleans J misted, gjør jer vred,
og eders forbundsælle maa nu bøde!
Men hvorfor vandt vi ikke Orleans?
J det var eders Havesyge Skuld.
Thi Staden vilde alt sig overgive,
og eders Nid alene hindred dette.

Talbot.

For eders Skuld belejred vi den ikke!

Burgund.

Men J, hvad var da J foruden mig?

Lionel.

Vel fuldt saa stærke som ved Azincourt,
hvor J og hele Frankrig blev besejret.

Burgund.

Og dog mit Venstebab var jer meget vigtigt;
det fægttes dyrt af eders Rigsforstander.

Talbot.

Ja, alt for dyrt, i Sandhed; thi i Dag
ved Orleans det kosted os vor Ære.

Burgund.

Hold inde, Lord, J kunde angre dette!
Jeg svigted ej min rette Herres Fane
og lod forrædernavnet paa mig tynge

for slige Ord at taale af en fremmed!
Hvad skal jeg her? Hvi kæmper jeg mod frankrig?
Hvis jeg skal tjene folk, som ej mig takker,
da vælger helst jeg Landets fødte Konge.

Talbot.

I staar i Underhandling med Dauphinen;
vi veed det; Midler dog vi nok skal finde
imod forræderi.

Burgund.

Hal Død og Herved!
Mig tør man byde dette! — Chatillon!
Min Hær skal strax til Opbrud være rede!
Vi drage hjem!

(Chatillon gaar.)

Lionel.

Nu vel da, Held paa Rejsen!
Saa stor en Hæder Briten aldrig høsted,
som naar han stoed paa sit eget Sværd
og kæmped uden nogen andens Bistand.
Lad hver sin egen Kamp kun kæmpe ud;
thi evigt sandt det er: det franske Blod
kan ej med Britens slutte Broderskab.

Unden Scene.

Dronning Isabeau, ledsgæt af en Page. De forrige.

Isabeau.

Hvad hører jeg, J Høvedsmænd? Hold inde!
Hvad for en Stjérne har med Vanvidsmagt

forvirret eders ellers funde Sanser?

Kun Enighed kan redde eder nu;
med Had J dog vil skilles; J bekæmper
hinanden, ønser ej jer Undergang!

— Min Hertug, tag dog eders Ord tilbage,
og, Talbot, J, som kronet er med Hæder,
J maa formilde eders vrede Ven!

Kom, Lionel, og hjælp mig at forsoner
de stolte Sjæle, saa de slutte fred.

Lionel.

Nej, Dronning! Alt mig kommer ud paa eet.
Naar folk ej passe sammen er det bedst,
at strax de skilles.

Isabeau.

Men hvor er det muligt?

Skal Helveds Kogleri, som skaded os
i Kampen, stadig vore Sanser daare?

Hvem voldede denne Strid?

(Til Talbot.)

Min ødle Lord,

har J jer egen fordæl ganske glemt,
saa J jer gode forbundsfælle krænked?

Hvad kan J gjøre uden denne Arm?
Burgund en Trone rejste for jer Konge;
men hvis han vil, da kan han styrte ham.
Hans Hær og mer endnu hans Navn jer styrker.
Hvis hele England alle sine Mænd
mod vore Kyster sendte, ej det øvned,
at kue Riget, naar det blot var enigt.
Af Frankrig kun kan Frankrig overvindes.

Talbot.

Vi veed helt vel en trofast Ven at skatte,
for falske er det Pligt at vogte sig.

Burgund.

Vil troløs man tilbørlig Tak ej yde,
man mangler ej en Løgners frække Pande.

Isabeau.

Min ødle Hertug, glemmer J al Blussel
og eders Fyrstecere? Vil J give
jer Haand til ham, som eders Fader myrded?
J var affindig jo, i fald J troede
paa redelig Forsoning med Dauphinen,
hvem selv J styrted i en Afgrund ned
Og J vil frelse ham? — Det var jo Vanvid,
hvis selv J ødelagde eders Værk!
Nej, her er eders Venner. Eders Held
paa Englands faste Støtte ene hviler.

Jomfruen fra Orleans.

Burgund.

Jeg ønsker ej forsoning med Dauphinen;
men taale vil jeg ikke Englands stolte
foragt og Overmod.

Isabeau.

Betænk jer vel;

et ubesindigt Ord I bør ej cense.
Af store Sorger tynges Hæreus fører,
og Uheld, veed I nok, gjør uretfærdig.
Omfavn hinanden og lad dette Brud
mig læge hurtigt, før det bliver evigt.

Talbot.

Hvad mener J, Burgund? Et ædelt Hjærte
sig gjørne højer for fornuftens Røst.
Den høje Frue talte floge Ord.
Lad dette Haandtryk læge da et Saar,
som overilet jeg med Munden slog.

Burgund.

Tilvisse var det et fornuftigt Ord,
min Vrede viger for Nødvendigheden.

Isabeau.

Nu vel! Besegl da med et Broderkys
det nye forbund, og gid Luftens Vinde
maa vejre bort hvert ubesindigt Ord!

(Burgund og Talbot omfavne hinanden.)

Schiller

Lionel

(betrakter Gruppen, affides).

O skjonne fred, en Furie den stifter!

Isabeau.

Et Slag vi tabte, mine ædle Herrer;
thi Lykken var imod os. Men I maa
jert Mod ej miste derfor. Se, Dauphinens
ej venter mere Himlens Hjælp. Han falder
til Bistand Satans Kunster. Lad forgjæves
ham have overgivet sig til Helved,
saa Satan selv ham ikke redde kan. —
En sejrig Pige fører Fjendens Hær,
lad mig da føre eders, jeg skal være
hvad denne Profetinde er for dem.

Lionel.

Min frue, drag tilbage til Paris,
med Vaaben vil vi sejre, ej med Kvinder.

Talbot.

Ja, gaa! fra den Tid, I til Lejren kom,
forfølger Uheld os og vore Vaaben.

Burgund.

I skaber intet godt, naar her I bliver;
thi Krigeren forarges ved at se jer.

Isabeau

(ser forundret fra den ene til den anden).

Det siger I, Burgund? Og I er enig
med disse utaknemmelige Lorder?

Jomfruen fra Orleans.

Burgund.

Ja, gaa kun! Thi sit Mod Soldaten mister,
naar det er eders Sag, han kæmper for.

Isabeau.

Jeg næppe Fred har stiftet mellem eder,
saa slutter J et forbund imod mig!

Talbot.

Gaa J med Gud, min frue! Ingen Djævel
vi frygte længer, naar først J er borte.

Isabeau.

Er jeg da ej en trofast forbundsælle?
Og kæmpe vi ej for den samme Sag?

Talbot.

Nej, eders Sag er ikke vor. Thi vi,
vi kæmpe i en god og ærlig Strid.

Burgund.

Jeg har et blodigt Fadermord at hævne,
og Sønnens fromme Pligt mit Værge signer.

Talbot.

Men ærlig talt, hvad J gjør mod Dauphinien,
kan ej for Gud og Mennesker forsvarer.

Isabeau.

Gid Gud forbande ham og al hans Æt;
thi han har syndet mod sin Moders Hoved.

Schiller.

Burgund.

En Fader og en Ægtemand han hævned.

Isabeau.

Han voved at fordømme mine Sæder!

Lionel.

Det var jo uørhørdigt af en Søn!

Isabeau.

Sin Moder har han sendt i Landsforvisning.

Talbot.

Hvad Folket ønsked, han fuldbyrded fun.

Isabeau.

Hvis det jeg glemte, var jeg selv fordømt!
Og før han hersker i sin Faders Rige —

Talbot.

I heller ofre vil hans Moders Ære!

Isabeau.

Nej, I kan ikke fatte, svage Sjæle,
hvad et fornærmet Moderhjærtes evner.
Jeg elsker den, der gavner mig, og hader
enhver, der krænker mig, og naar min Søn
mig krænker, er han dobbelt mig forhadt.
Jeg sjænkede Livet ham og tager det,
naar han med ryggesløs, hovmodig Frækhed

Jomfruen fra Orleans.

det Skød kan saare, som en Gang ham bar.
Men J, som fører Krig imod min Søn,
J har ej Ret og Grund til eders Plyndring.
Hvad Brøde har han gjort sig skyldig i,
og hvilke Pligter har han brudt mod eder?
J drives af Vergjerrighed og Nid;
men jeg tør hæde ham; thi jeg har født ham.

Talbot.

Ja, Hadet viser ham, J er hans Moder!

Isabeau.

føl min foragt, J usle Hykclere,
som lyve for jer selv saa vel som Verden.
J Engelskmænd, J strækker Røverhænder
mod Frankrig ud, sjønt J har ingen Ret,
ej gyldig Fordring paa saa megen Jord,
som dækkes af en Hestehov. — Og han,
den ødle Hertug, som „den gode“ sjældes,
han sælger sine Fædres gamle Land
til Rigets fjender og en fremmed Hersker.
Retfærdighed er dog hvert andet Ord,
man hører fra jer Mund. — Nej, Hykleri
foragter jeg. Saaledes som jeg er,
Skal Verdens Øje se mig.

Burgund.

Det er sandt!

Sligt Ry J hævder med en kraftig Vand.

Isabeau.

Mit Blod er varmt, og jeg har Lidenskaber
som andre Kvinder. Da jeg kom som Dronning
til dette Land, da var det for at leve
og ikke for at blive til en Skygge.

Og skulde jeg paa Glæden give Aftald,
fordi den onde Skæbne knytted mig,
den unge, glade Pige, til en Mand,
som Vanvid sloved? Nej, min Frihed elsker
jeg mer end Livet, og hvis nogen krænker —
Dog hvorfor skulde jeg med eder kives
om det, der er min Ret? Det tykke Blod
i eders Ararer flyder saare tungt;
J ejender ikke Lyst, kun Raseri!

Og denne Hertug, som i al sin Tid,
har vælet mellem godt og ondt, kan ikke
af Hjærtet elsker og af Hjærtet hæde.

— Jeg drager til Melun. Giv denne Mand

(Hun peger paa Lionel.)

mig med til Tidsfordriv. Han huer mig.
Og gjør saa, hvad J vil! Hvad skulde jeg
vel bryde mig om England og Burgund?

(Hun vinker ad en Page og vil gaa.)

Lionel.

Vær rolig! Alle smukke Frankerdrenge,
som fanges, kan vi sende til Melun.

Isabeau

(idet hun kommer tilbage).

Maa ske i Kampen alle for jer vige;
men smukke Ord kan kun en Franker sige.

(Hun gaar.)

Jomfruen fra Orleans.

Tredje Scene.

Talbot. Burgund. Lionel.

Talbot.

O hvilken Kvinde!

Lionel.

Siiig jer Mening nu!

Skal end vi flygte eller vende om
og sone ved en raf og dristig Kamp
den Skjændsel, som os denne Dag har bragt?

Burgund.

Vi er for svage, vore Folk er spredte,
vor Hær har ej forvundet end sin Rædsel.

Talbot.

En panisk Skræk kun har besejret os,
det raske Indtryk af et Øjeblik!
Men dette Fantasiens Skrämmebilled,
vil svinde, naar vi gaa det ind paa Livet.
Jeg mener derfor, at, naar Dagen gryer,
da hør vi gaa tilbage over Floden
og møde Fjenden —

Burgund

Overvej —

Lionel.

Nej, nej dog,
at overveje, det er ej nødvendigt.

Schiller.

Det tabte maa vi hurtigt vinde ind,
hvis ej for evigt Skjændlsen skal os stemple.

Talbot.

Saa staar det fast. I Morgen staar vi løs.
Og for at styrte dette Skræmmebilled,
som røver vore Stridsmænd Manddomskraften,
vi vil os maale i personlig Kamp
med denne Jomfru-Djævel. Hvis hun vover
at stille sig imod vort tapre Sværd,
nu vel, saa kan hun os ej længer skade;
men møder hun os ej — og I kan tro,
hun undgaar sikkert en alvorlig Kamp! —
ja, saa er Hæren løst fra denne Trolddom.

Lionel.

Jeg beder eder, overlad til mig
saa let en Kamptleg, Blod den ej kan koste!
Jeg fange skal i Live dette Gjenfærd,
og for Bastardens, hendes Bolers Øjne,
til Hærens Fryd, paa mine Arme bører
jeg hende over da i Briterlejren.

Burgund.

Lov ej for meget!

Talbot.

Hvis jeg fanger hende,
mit Favntag bliver ikke set saa blidt.
Men kom nu; thi sin Ret Naturen kræver,

Jomfruen fra Orleans.

vi maa i Søvnens blide Arm os kvæge.
Vi bryder op igjen med Morgenrøden.

(De gaa.)

Fjerde Scene.

Johanna med hanen og hjelmen og iført Brystbarniss, men ellers i Kvindeslæder. Dunois, La Hire, Riddere og Soldater vise sig oppe paa Klippestien, drage stille forbi og optræde snart efter paa Scenen.

Johanna

(til de Riddere, der omgive hende, medens Toget foroven endnu stodig vedvare).

Besteget Volden er, vi staar i Lejren!
Velan, lad Nattens tavse Dække falde,
som hidtil skjulte eders stille Tog,
og fjenden meld, hvad Rædsel nu ham truer,
ved eders Raab: — „Med Gud og med hans Jomfru!“

Alle

(raabe højt med vild Vaabenlarm).

Med Gud og med hans Jomfru!

(Trommer og Trompeter.)

En Skildvagt

(bag Scenen).

Fjender! Fjender!

Johanna.

Bring faller hid! Kast Ild i deres Telte!
Lad flammens Raseri forøge Skræffen
og Dødens Favn dem true overalt!

(Soldater ile af Sted; hun vil følge dem.)

45*

Schiller.

Dunois

(holder hende tilbage).

Johanna, nej! Nu har du gjort din Pligt!
Til Lejren har du ført os, overgivet
vor Fjende til os. Træk dig nu tilbage
og overlad al blodig Kamp til os!

La Hire.

Ja, Sejrens Vej skal du for os betegne
og bære Fanen i din rene Haand;
men grib ej Sværdet selv, som bringer Død,
og frist ej Slagets falske Gud; thi blindt
og uden Skaansel raader han tilvisse!

Johanna.

Hvem over mig at standse, hvem at raade
den Aand, der fører mig? En Pil maa flyve,
hvor Skyttens rappe Haand den sendte hen!
Hvor faren er, der maa Johanna være!
Jeg falder ikke her og ej i Dag;
jeg Kronen skue maa paa Kongens Hoved.
Jeg finder ej for nogens Haand min Død,
før jeg har fuldendt, hvad Vorherre bød!
(Hun gaaer.)

La Hire.

Kom Dunois, lad os Helinden følge,
vort tapre Bryst skal være hendes Skjold!

(De gaaer.)

Jomfruen fra Orleans.

Femte Scene.

Engelske Soldater flygte over Scenen. Derpaa Talbot.

Den første.

Pigen! Pigen er midt i Lejren!

Den anden.

Det er ikke muligt! Hvorledes er hun kommet
ind i Lejren?

Den tredje.

Gjennem Luft'en! Djævlen hjælper hende!

fjerde og femte.

fly! fly! Vi er alle Dødsens!

(De gaa.)

Talbot

(kommer).

De hører ikke. — Ej mit Bud de ønse,
Og slappet er hvert Lydighedens Baand.
Har Helved udspytet sine Legioner
fordømte Aander? Thi saalunde bliver
den tapre og den fejge hjæerneløs
og rives med i en affindig Rus!
Jeg mægter ej den mindste flok at samle
mod Fjendens Hav, hvis Bølger stadig voxe
og snart har overs্যllet hele Lejren!
— Er jeg alene ødru? Raser alle,
ja, alle andre vildt i feberhede?
Skal vi da flygte for de spage franker,

som dog i tyve Slag vi overvandt?
Hvem er da hun, den Mø, som ej kan kues,
den skräckindjagende, som Slagets Lykke
paa en Gang vender og en frigtsom Hær
af fejge Hindre skaber om til Löver? —
En Gjøglerske, der spiller kun en Rolle,
Heltindens Rolle, fulde skrämmme Helte?
En Kvinde mig berøve al min Hæder?

En Soldat

(kommer styrrende ind).

Hun er der! Pigen! Flygt, min høje Fører!

Talbot

(støder ham ned.)

Flygt du til Helled! Dette gode Sværd
shal ramme hver en fejg og ussel Flygtning!
(Han gaar.)

Sjette Scene.

Baggrunden aabner sig. Man ser den engelske Lejr staar i lyse Luer. Trommer-hvirvler, Flugt og Høfsølgelse. Efter en Pavse kommer Montgomery.

Montgomery

(alene).

Hvor flygter hen jeg? Døden lurer overalt!
Mens her med draget Sværd den bistre Fører staar
og hindrer Flugten, truer alle Mænd med Død,
den frygtelige hist forjætter Undergang,

Jomfruen fra Orleans.

som Jlden raser hun. — Og ingen Buss jeg ser,
hvor Skjul jeg finder, ingen Hules sikre Dyb!
O gud jeg aldrig over Hav var draget hid!
Usalig var den Stund, da jeg mig daare lod;
i Frankers Land jeg vilde vinde Eren let;
men nu en grusom Skæbne har til blodig Kamp
og Mord mig ført. — Af var jeg dog blot langt
herfra!

Gid jeg dog hjemme var ved Severns fjonne Bred,
i mine Fædres sikre Hus, hvor nu i Sorg
min Moder og min søde elſte ene bo.

(Johanna viser sig i Uftand.)

Af ve mig! Hjist hun er, den skækkelige Møl
Eig taaget Lys hun træder frem fra Brandens
Glød,

som tren en Nattens Aand af Helvedsvælget ud!
Hvor skal jeg flygte hen? Hun alt betager mig
med sine Flammesøjne, fra det færne alt
hun kaster Blikets Snarer, altid fange de,
min fod af deres Trolddom hildes mer og mer,
saa fast den groer og ej paa Flugten bører mig.
Og kæmper end mit Hjærte nok saa haardt imod,
jeg maa dog paa den grumme se, som bringer Død!

(Johanna gjør nogle Skridt henimod ham og bliver staende.)

Hun kommer! Ej jeg venter, til den haarde Mø
til Kamp mig tvinger! Hendes Knæ jeg favne vil
og tryggle om mit Liv; en Kvinde er hun dog;
maaſke ved mine Taarer hun formildes kan!

(Det han vil gaa hen til hende, træder hun ham ræf i Møde.)

Syvende Scene.

Johanna. Montgomery.

Johanna.

Du Dødsens er! En britisk Moder fostred dig!

Montgomery
(Inæler for hende).

Hold inde, grummel! Ej den forsvarsløse Mand
du dræbe maa! Jeg har jo fastet Sværd og Skjold;
for dine fødder ligger jeg med ydmyg Bon.

Tag Løsepenge, røv mig ikke Livets Lys!

Thi rig paa Gods og Guld min Fader hjemme bor,
hvor Severn snor sig i det flønne Wallisland
saa lys som Sølv imellem grønne Marker hen;

som Herre raader over mange Byer han.

Og for sin elste Søn han ofrer gjørne Guld,
naar han erfarer, jeg er frelst i Frankers Lejr.

Johanna.

Bedragne Daare! Du fortabel! Jomfruen
dig holder i sin skæbnesvængre Haand. Og Haab
om Frelse eller Redning findes ikke mer.

Hvis en usalig Skæbne havde givet dig
i Krokodillens Magt, den lumfste Tigers Klo;
hvis du en Løvemoders unge Hingel sjal,
du kunde Medynk finde og Barmhjærtighed
men Jomfruen at møde, det er Undergang;
thi Alanderiget, som er strængt, ukrænkeligt,
mig ubarmhjærtigt ved et Løfte bundet har,

Jomfruen fra Orleans.

at jeg med Sværdet dræbe skal hver dødelig,
som Kampens Gud mig lader møde paa min Vej.

Montgomery.

Din Tale klinger haardt, og dog dit Blik er blidt;
du er ej rædselsfuld, naar nær jeg skuer dig,
mit Hjerte drager mig til dig, du sjønne Nø.
O, ved den Mildhed, som er egen for dit Kjøn,
jeg beder dig, hav Medynk! Se, jeg er saa ung.

Johanna.

Nej, kald mig ikke Kvindel! Anraab ej mit Kjøn!
Som Aander uden Legem, der ej bejle kan
paa jordiss Vis, jeg hører ej til noget Kjøn
paa Jord, og her bag Brynjen intet Hjerte slaar.

Montgomery.

Ved Kjærligedens høje, evigt store Lov,
som alle Hjerter hylde, jeg besværger dig!
I Hjemmet hist jeg efterlod min unge Brud,
hun blomstrer fager som du selv i Ungdoms Kraft,
sin elste venter hun med Længsel og med Graad.
O hvis du haaber selv at føle Elskovs Magt,
at vindre salig Elskov, fil da grusomt ej
to Hjerter, som et helligt Elskovsbaand omfnor!

Johanna.

Du kalder til din Bistand Luther jordiss Magt!
For mig er den ej hellig, ej jeg agter den.
Om Kjærligedens ømme Baand jeg intet veed,

og aldrig vil jeg kjende Elskovs Gjøglespil.
Men kæmp nu for dit Liv; thi Døden falder dig.

Montgomery.

Af, i mit Hjem der sidder twende gamle folk
og græmme sig! Hav Medynk! Sikkert du
forældre har forladt, som ængstes nu for dig!

Johanna.

Usalige! Hvi vover du at minde om,
at mange Mødre græde over deres Børn
i dette Land, at mange spæde Børn ved jer
blev faderløse og til Enke mangen Brud?
Lad ogsaa Englands Mødre kjende denne Sorg,
lad dem kun kjende denne trøstesløse Graad,
som Frankrigs stakkels Kvinder græd ved eders Skyld.

Montgomery.

Af, tung er Døden ubegrædt i fremmed Land!

Johanna.

Hvem bød jer komme hid og øde, hvad vor flid
paa Agren avled, bort fra Hjemmets Urne os
at jage og at læste Krigens grumme Brand
i vore Stæders fredelige Helligdom?
J drømte vel med eders Hjærters tomme Pral
at bringe Trældom over Frankers frie Folk
og fæste dette Land, som om det var en Baad,
til eders store Skib, som pløjer Bølgen stolt!
J Daarer! Frankrigs Kongevaaben hænger fast

Jomfruen fra Orleans.

ved Herrens Trone! Før fra Himmelens høje Vogn
en Stjerne skilles end en By fra dette Land,
som evigt er udeleligt! — Men Hævnens Dag
er kommet, og i Live skal J aldrig mer
tilbage vende over Havets grønne Dyb,
som Gud har lagt som Grænse mellem jer og os,
og som saa frækt, formasteligt J overfred!

Montgomery

(slipper hendes Haand).

Af jeg maa dø! Med Gru jeg føler Døden alt!

Johanna.

Ja, dø, min Ven! Hvi bæver du for Døden da,
den Lød, som ingen undslyr? — Se, o se paa mig!
Jeg er en Jomfru kun og til Hyrдинde født;
den uskyldsfomme Hyrdestav har denne Haand
kun hidtil ført, til Sværdet er den ikke vant;
men jeg blev revet bort fra Hjemmets Blomstereng
og fra min Faders Arm, fra Søstres elteste Favn,
og nu, nu maa jeg — Guddomsrøsten driver mig
og ikke egen Lyst — til eders bitre Sorg
og ej til Glæde for mig selv, som Rædselsaand
maa Skæl og Død jeg sprede og maa falde selv
tilsidst som Offer; thi jeg aldrig skue skal
den glade Hjemkomsts Dag! Og mange af jert Folk
skal end jeg bringe Død, forøge Enkers Tal;
og med mit eget Fald min Lød fuldbyrdes da.

Schiller.

Montgomery

(rejser sig).

Hvis du er dødelig, og Vaaben saarer dig,
det er maaſte min Arm forundt at sende dig
til Helleds Dyb og derved ende Englands Nød.
I Herrens milde Haand min Skæbne lægger jeg.
Fordømte, man du dine Helledsaander frem
til Bistand! Hæv dit Værge og forsvar dit Liv!
(Han gribet Sværd og Skjold og trænger ind paa hende; det lyder frigerif
Musik i det fjærne; efter en fort Kamp falder Montgomery.)

Ottende Scene.

Johanna

(alene).

Din Fod til Døden førte dig. — Far hen!
(Hun fjærner sig fra ham og bliver tankefuld staande.)
O høje Jomfru, vældig er din Guddoms Magt!
Den spæde Pigearm du giver frigerif Kraft,
mit Hjerte væbnér du med Ubønhørslighed!
I Medynk smelter Sjælen, Haanden ræddes ved
at saare Fjendens Stjonne, ungdomsfriske Blomst,
som var det Indbrud i et helligt Tempels Hal;
jeg gyser, naar jeg Værgets blanke Klinge ser;
men naar det gjøres nødig, finder strax jeg Kraft,
og selv om Haanden bæver, Sværdet fører den
saa sikkert, som om selv det havde Liv og Sjæl.

Jomfruen fra Orleans.

Niende Scene.

En Ridder (med lufket Visir). Johanna.

Ridderen

Fordømte! Nu din Time kommet er!
Paa Valen har jeg overalt dig søgt,
du false Blændværk! Far til Helled ned,
som hid dig sendte til os.

Johanna.

Hvem er du?

Din onde Engel sendte dig til mig.
Din Anstand er en Fyrstes, og du tykkes
mig heller ej en Brite; thi du bærer
et Bind, som viser, at Burgund du tjener,
og dersor sørker Sværdet jeg for dig.

Ridderen.

Fortalte, du er ikke værdig til
at falde for en Fyrstes ødle Haand.
Nej, Bødlen skulde dit fordømte Hoved
fra Kroppen skille; det er ikke værdigt
den kongelige Hertug af Burgund.

Johanna.

Du selv er altsaa denne ødle Hertug?

Ridderen

(aabner sit Visir).

Det er jeg! Skjælv, elendige, fortvivl!

Thi Satans Kunster skjærme dig ej mer.
Kun Trælle var det, som du hidtil kued;
her staar en Mand.

Tiende Scene.

Dunois. La Hire. De forrige.

Dunois.

Nej, vend dig hid, Burgund!
Og kæmp med Mænd og ikke med en Pigel!

La Hire.

Vi skjærme Profetindens høje Hoved;
først maa du gjennembore dette Bryst —

Burgund.

Jeg frygter ikke denne Bolerkvinde
og ikke jer, som hun til Skænslen vied.
Bastard, forgaa af Skam, og du, La Hire;
thi prøvet Tapperhed I har fornедret
til Helvedskunster; I er usle Trælle
for denne Tøs, som sendtes hid fra Helved.
Jeg kæmper mod jer begge! Den, der flygter
til Djævlen, finder ikke Værn hos Gud.

(De berede sig til Kamp; Johanna træder i Vejen for dem.)

Johanna.

Nej, stands!

Jomfruen fra Orleans.

Burgund.

Maaſſe du ſkjælver for din Voler?
For dine Øjne ſkal han —

(Trænger ind paa Dunois.)

Johanna.

Stands dog! Stands!

Til Hjælp, Ea Hire! — Ej frankers Blod maa flyde!
Og Sværdet ſkal ej ſkille denne Trætte.
Hift oppe har en anden Plan man fattet.
Gaa fra hinanden, ſiger jeg! — Og hør
den Aand, ſom griber mig, hvis Tolk jeg er!

Dunois.

Hvi standſer du min Arm, ſom alt var hævet,
og hæmmer Sværdets blodigt ſkarpe Dom?
Mit Staal er rede, nu ſkal Slaget falde,
ſom ſkaffer Frankrig Hævn og Sonebod.

Johanna

(ſtiller ſig i Midten og ſtiller Parterne ad ved et langt Mellemrum; til
Bafarden).

Bliv staende!

(Til Ea Hire.)

Nej! Rør dig ej af Pletten!
Jeg har et Ord at ſige til Burgund!

(Efter at de alle er tolige.)

Hvad ønsker du, Burgund? Og hvor er fjenden,
ſom dine Bliske mordbegjærligt ſøge?
Se, Prinsen her er frankrigs Søn ſom du,
og denne tapre Kriger er din Landsmand,
jeg selv en Datter af dit fædreland.

Vi alle, som du gjærne ødelagde,
er Børn af samme Stamme — vore Arme
er aabne for dig, og vort Knæ er rede
til underdanig Hyldest — vore Sværd
har ingen Brod mod dig. Dit Aasyn byder
os Erefrygt, selv under fjendens Hjelm;
thi dine Træk os om vor Konge minde.

Burgund.

Med sode Smigerord du lokke vil,
Sirene, dine Øfre i dit Garn.
Du lumske daarer ikke mig. Mit Øre
er hørdet mod din Tales sledste Snarer,
og mod mit gode Harniss preller af
dit Øjes Ildpil! frem til Kamp, Dunois!
Og lad med Hug os stride, ej med Ord!

Dunois.

Først Ord og derpaa Hug! Kan Ord dig skrämmie?
En Art af Fejghed er det kun og rober,
at du forsøre maa en daarlig Sag.

Johanna.

Vi drives ikke af den haarde Nød,
og ej med ydmyg Bon vi komme hid
at knæle for din fod. — Nej, se dig om!
En Grushob kun er hele Englands Lejr,
og Valen dækket er med eders døde.
Du hører franske Krigstrompeter drøne;
Vorherre dømte, vi har Sejren vundet.

Jomfruen fra Orleans.

Den skjonne Laurbærs nylig brudte Kvist
vi gjørne dog vil dele med vor Ven.
— Saa kom dog til os! Edle flygtning, kom!
Kom hid; thi her er Retten, her er Sejren!
Jeg selv, som Herren sendte, rækker dig
min Søsterhaand. Jeg frelser dig, jeg drager
dig over til os, til den skyldfri Side! —
For frankrig kæmper Himlen — ja, dens Engle,
stjønt ej du ser dem, kæmpe for vor Konge;
med hvide Liljer er de alle prydet.
Vor Sag er lys og hvid som denne Fane;
den rene Jomfru er dens kysske Billed.

Burgund.

Besværende er Løgnens falske Stemme;
men hendes Tale lyder som et Barns.
Hvis onde Aander laane hende Ord,
saa hykle godt de Uskylds fagre Røst.
Ej mer jeg høre vil. Nej, op til Kamp!
Mit Øre er saa stærkt ej som min Arm.

Johanna.

Du falder mig en Hær, og Helvedskunster
du giver Skyld mig for! — Mon Helved ynder,
at fred man syster, soner Had og Nag?
Mon Enighed i Satans Pøl har hjemme?
Nej, helligt, godt, uskyldigt maa det være
at kæmpe tappert for sit Fædreland!
Kan da Naturen saa splidagtig være,
at Himlen svigter en retfærdig Sag

og overlader den til Djævles Støtte?
Men er min Tale god, hvor kunde da
jeg andet Steds den hente end i Himmel?
Hvem skulde have taget sig af mig,
den simple Hyrdepige, have vist mig,
hvordan jeg færdes skulde mellem Fyrster?
I sligt et Selskab har jeg aldrig været,
min Tunge kjender ej til Talens Kunst.
Nu har jeg Indsigt, højt jeg op mig svinger;
thi jeg maa røre dig i denne Stund.
Hvad der bestikkes Lande, Konger høje,
alt ligger solklart for mit Barneøje,
og Lynildsstraaler flamme fra min Mund.

Burgund

(i heftig Sindsbevægelse, ser paa hende rørt og forbavset).

Jeg fatter ej mig selv! Er det en Gud,
som Hjærtet i mit Bryst saa brat forvandler?
En Djævel har ej sligt paa Læben lagt;
jeg røres, og hvis Trolddoms Magt mig blænder,
saa kan det være kun en himmelsk Magt!
Jeg føler dybt, Vorherre hende sender!

Johanna.

Jeg bønfaldt ej forgjøves! Han er rørt,
og Vredens Torden sky fra Panden svinder,
fra Øjet flyder milde Taarers Regn,
af Fred det straaler, Kjærlighedens Sol
med al sin gyldne Pragt nu bryder frem!

Jomfruen fra Orleans.

— Hvad vil med Vaaben J? — Nej favn hinanden!
Han græder, han er vundet, han er vor!

(Hun lader Sværdet og Fanen falde, iser henimod ham med udbredte Arme
og omfavner ham med lidenskabelig Høftighed. La Hire og Dunois lade deres
Sværd falde og ile hen for at omfavne ham.)

Tredje Aft.

(Kongens Lejr i Chalons ved Marnefloden.)

Første Scene.

Dunois. La Hire.

Dunois.

Vi varé Hjertensvenner, Vaabenbrødre,
og Armen høved vi for fælles Sag,
mens fast vi sammen holdt i Nød og Død.
End Kvindeelskov splitte ej et Baand,
som modigt trodset har hvert Skæbnesskifte!

La Hire.

Min Prins!

Dunois.

J elsker denne høje Pige,
og hvad J pønser paa, helt vel jeg veed.
Til Kongen agter J nu strax jer hen,
og J vil fordre denne Jomfru af ham;

han kan ej sige Nej; thi tilig en Pris
fortjener ørligt eders Tapperhed! —
J skal dog vide, før jeg skuer hende
i nogen andens Arm —

La Hire.

Saa hør mig, Prins!

Dunois.

Ej Øjets flygtig rasse Lyft mig drager;
mit ubetvungne Sind en Kvinde aldrig
har rørt, før jeg den underfulde saa.
En Gud har hende valgt til Frelserinde
for dette Rige og til Viv for mig.
Da dette klart jeg indsa, loved jeg
med hellig Ed, at min hun skulde vorde.
Den stærke Mand kan kun en Mage skatte,
som selv er stærk, og dette varme Hjæerte,
det længes efter ved et Bryst at hvile,
som fatter helt dets Kraft og taaler den.

La Hire.

Jeg vover ej, min Prins, min svage Evne
med eders stolte Helter at maale!
Naar Dunois sig kjælt i Skranken stiller,
maa hver en anden Bejler ydmygt vige.
Men en Hyrdinde ej som værdig Hustru
ved eders Side vandre kan. Jert Blod,
det Kongelige Blod i eders Arær
vil sikkert taale ej saa lav en Blanding.

Jomfruen fra Orleans.

Dunois.

Som jeg hun fødtes som Naturens Barn,
og hendes Byrd er fuldt saa god som min.
Dænere bringer hun den Første ej,
som øgter hende, denne Englebrud;
et Guddomsskjær om hendes Hoved straaler
med større Glans end alle Jordens Kroner.
Det største, højeste, som Jorden ejer,
det synes kun som Støv ved hendes fod!
Thi stilles alle Fyrstetroner op,
den ene paa den anden, helt til Himlen,
den Højde, hvor hun dvæler, naar de ej,
de naar ej hendes Engle-Majestæt!

La Hire.

Lad Kongen dømme!

Dunois.

Nej, hun selv skal dømme!

Hun gjorde Frankrig frit, og frit hun selv
skal sige, hvem hun sjænke vil sit Hjærte.

La Hire.

Der kommer Kongen selv!

Anden Scene.

Karl. Agnes Sorel. Du Chatel, Erkebispen og Chatillon
komme. De forrige.

Karl

(til Chatillon).

Han møder her?

Vil anerkjende mig og hylde mig?

Chatillon.

Ja, i din kongelige Stad Chalons
min Hertug og min Herre vil dig hylde
og knæle for din fod. — Han har befalet,
at jeg som Konge skulde hilse dig;
du ser ham strax, han følger hurtigt efter.

Sorel.

Han kommer! O du skønne Solskinsdag,
som bringer fred, Forsoning, idel Glædel!

Chatillon.

Med twende hundred Riddermænd han kommer,
og han vil ydmygt knæle for din fod;
dog venter han, du hindrer ham i dette,
og at du venligt favner ham som Fætter.

Karl.

Mit Hjærté brænder efter dette Favntag.

Chatillon.

Han beder om, at ved det første Gjensyn
der dvæles ikke ved den gamle Strid.

Jomfruen fra Orleans.

Karl.

Den fordums Tvedragt vil jeg sænke dybt
i Lethe ned. Fra nu af vil vi kun
paa lyse Fremtidsdage se.

Chatillon.

Og de,
der kæmped for Burgund, skal alle finde
kun Naade og Forsoning.

Karl.

Saa fordobles
mit Rige jo!

Chatillon.

Og Dronning Isabeau
skal ogsaa finde fred, hvis fred hun ønsker.

Karl.

Mig er det ej, som ønsker Krig med hende.
Dor Strid er ude, naar hun selv den ender.

Chatillon.

Tolv Riddersmænd skal borge for dit Ord.

Karl.

Mit Ord er helligt.

Chatillon.

Erkebispen skal
en Hostie dele mellem ham og dig
som Pant og Segl paa redelig Forsoning.

Karl.

Saa sandt jeg haaber paa et evigt Liv,
mit Hjerte og mit Haandslag stemmer sammen!
Hvad andet Pant forlanges af Burgund?

Chatillon

(med et Blf paa Du Chatel).

Jeg ser en Mand som let forgifte kunde
den første Hilsen.

(Du Chatel gaar i Tavshed.)

Karl.

Gaa, min kjære Ven
og hold dig borte, til den ødle Hertug
har vænt sig til at se dig.

(Han følger ham med Øjnene, saa iles han efter ham og omfavner hant.)

Brave Ven!

Langt større Øfre bragte du med Glæde
for Ro at skaffe mig.

(Du Chatel gaar.)

Chatillon.

De andre Punkter
er nævnet her i dette Dokument.

Karl

(til Werkebijloppen).

Sørg J for dette! Vi gaar ind paa alt;
en Ven for dyrt man aldrig kjøbe kan!
Min kjære Dunois, Burgund i Møde
du drage skal med hundred Riddersmænd!

Jomfruen fra Orleans.

Lad alle Tropper sig med Grene kranse;
thi Brødre mødes skal i festligt Stævne;
lad Staden straale stolt i Højtidskrud
og alle Kirkelokker glad forkynde,
at Frankrig med Burgund paany forenes.

(En Ridderstvend træder ind. Man hører Trompetfånd.)
Hvad melder os Trompetens høje Klang?

Ridderstvenden.

Den ødle Hertug af Burgund sig nærmer.

(Gaaer.)

Dunois

(gaar med La hire og Chatillon).

Af Sted! Lad flyndsomst os gaa ham i Møde!

Karl

(til Sorel).

Du grøder, Agnes? Styrke næsten selv
jeg fattes til at taale dette Optrin.
Hvor mange Øfre har ej Døden krævet,
før fredeligt vi efter kunde mødes!
Men alle Storme holder op at rase;
hvor mørk end Natten er, en Dag der kommer;
i Tidens fylde modnes hver en frugt!

Ærkebisoppen

(ved vinduet).

Burgund kan næppe komme gjennem Trængslen.
De løfte ham af Hesten, og de kysse
hans Kjortel og hans Sporer.

Karl.

Dette folk

er godt, det blusser hurtigt op i Vrede
som og i Kjærlighed! — Har det saa hurtigt
da glemt, at netop denne samme Hertug
dets Fædre og dets Sønner ofte slog?
J Øjeblikket rummes hele Livet!
— Min Agnes, fat dig! Thi Triumphens Glæde
en Brod jo kunde være i hans Sjæl;
og Grund maa ej til Sorg og Skam han finde.

Tredje Scene.

Hertugen af Burgund. Dunois. La Hire. Chatillon og to andre
Biddere af Hertugens følge. Hertugen bliver staaende ved Indgangen;
Kongen gjør et Skridt henimod ham; strax nærmir Burgund sig, og i det
Øjeblik, da han vil høje det ene Knæ, omfavner Kongen ham.

Karl.

J overrasket os — vi vilde drage
i Møde jer; — men J har rasse Heste.

Burgund.

De bar mig til min Pligt.

(Han omfavner Agnes Sorel og tysker hende paa Panden.)

Tillad, min Frænde!

Thi saa er Herreretten i Arras.

Og alle fagre Kvinder maa sig høje
for denne Skif.

Jomfruen fra Orleans.

Karl.

Man siger, eders Hof
er Elstors Sæde, at det er et Torv,
hvor alle sjonne maa til Mønstring møde.

Burgund.

Vi er et folk af Kjøbmænd, høje Konge.
Hver ødel Vægt fra alle Himmelstrøg
vi stille paa vort Torv i Brügge ud,
til Skue og til Lyft; men Kvindesfjønhed,
den regne ypperst vi af alle Goder.

Sorel.

End mere højt maa Kvindetroskab gjælde,
dog ej paa Torvet stilles den til Skue.

Karl.

Et hæsligt Rygte, kjære Fætter, melder,
J lader haant om Kvindens største Dyd.

Burgund.

Jmod sig selv er Kætteriet værst.
Til eders Held har Hjærtet tidligt lært jer,
hvad sent jeg lærte af mit vilde Liv!
(Han lægger Mærke til Verkebiskoppen og giver ham Haanden.)
Velsign mig, fromme Fader! Eder træffer
man altid paa den rette Plads. Thi godt
man handle maa, hvis eder man vil tækkes.

Ærkebisshoppen.

Lad Herren falde mig, saa snart han vil.
Af Glæden er jeg mæt, jeg frejdigt dør,
da mine Øjne stued denne Dag!

Burgund

(til Sorel).

Man figer, I har ofret eders Smykker,
I vilde smede Vaaben imod mig!
Er I saa krigers? Vilde I saa gjørne
tilintetgjøre mig? Men nu er Striden
jo endt, og hvad der tabtes, samles atter.
Blandt andet har man eders Smykker fundet;
de skalde bruges i en Krig mod mig,
men tag som Fredens Tegn dem nu tilbage.
Han tager Juvelskrinet fra en af sine Ledsgagere og giver hende det aabent.
(Agnes Sorel ser forlegen paa Kongen.)

Karl.

Tag Gaven kun! Det dobbelt kjære Pant
paa herlig Elskov og paa mild Forsoning!

Burgund

(idet han sætter en Rose af Brillanter i hendes Haar).

Men hvorfor er det ikke Frankrigs Krone?
Jeg fæstet den med samme Lyst og Glæde
paa dette skjonne Hoved.

(Idet han betydningsfuldt giber hendes Haand.)

Stol paa mig,

hvis I en Gang til Vennestøtte trænger!

(Agnes Sorel brister i Saarer og træder til Side; ogsaa Kongen bekæmper
en heftig Bevægelse; alle de andre betrægtede to fyrster.)

Jomfruen fra Orleans.

Burgund

efter at han har set paa dem alle, den ene efter den anden omfavnet Kongen.)

Min Konge!

(I samme Øjeblik ile de tre burgundiske Biddere hen til Dunois, La Hire og Ærkebisoppen og omfavne dem. De to fyrster favne hinanden en Stund i maalløs Cavshed.)

Ah, hvil hør jeg hadet eder?

Hvi har jeg svigtet eder?

Karl.

Stille! Stille!

Nej, stig ej mere!

Burgund.

Denne Engelskmand,

ham kroned jeg! En fremmed svar jeg Trostab!

Min Konge vilde jeg tilintetgjøre!

Karl.

Jeg glemmer alt! Gjør I det samme! Alt

er slettet ud ved dette Øjeblik!

Det var en Skjægne, en usalig Stjærne!

Burgund

(tager hans Haand.)

Jeg soner det! Det skal jeg, ved min Ære.

Hvad I har lidt, det skal der bødes for.

Det hele Rige skal I faa tilbage —

ja, selv den mindste Landsby skal ej mangle!

Karl.

Er du min Ven, jeg frygter ingen Fjende.

Burgund.

Med Glæde bar jeg ikke Vaaben mod jer.
Af, vidste J — Men hvorfor kunde ikke
J hende sende til mig?

(Det han peger paa Sorel.)

Hendes Taarer

mig havde overvundet. — Men fra nu
skal ingen Helvedsmagt os mere stille;
thi vi har hvilet i hinandens favn.
Ved dette Hjerte er min rette Plads,
og aldrig mere skal jeg fare vild.

Ærkebisshoppen

(træder hen imellem dem).

J er forligte, Fyrster; Frankrig stiger
en nyfødt Fønix lig af Aften op
og lys og sjøn vor fremtid smiler til os.
Hvad Landet led, vil snart det overvinde,
og Borge, Stæder ville stolt sig rejse
af deres Grus med endnu større Pragt,
mens Mark og Eng vil atter frodigt trives.
Men de, der faldt som Øfre for jer Strid,
de døde, staar ej op, og alle Taarer,
som eders Trist har fremkaldt, ere grædte!
Den næste Slægt vil blomstre! Men den svundne,
den var elendig fun! Og Sønners Lykke
kan ikke vække Fædre fra de døde!
Se, det er Frugten af jer Broderkrig!
Betragt det som en Lære! J skal sjælve
for Sværdets Guddom, før J drager Sværdet.

Jomfruen fra Orleans.

Den vøldige kan slippe Krigen løs;
men denne vilde Gud, han lyder ikke,
naar dødelige Falde, flyver ej
som Falken atter til sin Herres Haand.
Ej twende Gange kommer som i Dag
i rette Øjeblik en Redningsmand
og bringer Hjælp fra Himlen.

Burgund.

Høje Konge,
en Engel dvæler jo ved eders Side.
Hvor er hun? Hvorfor ser jeg hende ikke?

Karl.

Hvor er Johanna? Hvorfor savnes hun
i dette festligt skjonne Øjeblik,
som hun har stjænket os?

Ærkebisshoppen.

Den høje Pige,
hun ynder ej et Hoslivs tomme Ro,
naar Himlen ikke byder hende træde
for Lyset frem, saa undgaar hun beslædent
at vise sig for nyhedslystne Øjne!
Hvis ej hun Frankrigs Velfærd overvejer,
hun dvæler sikkert hos sin Gud i Bøn,
og hvert et Skridt, hun gjør, han signe vil.

Fjerde Scene.

Johanna. De forrige.

(Hun er i Harnis, men uden Hjælm og bærer en Krans i Haaret.)

Karl.

Du kommer som Præstinde smykt, Johanna,
at vie dette Baand, som du har knyttet!

Burgund.

Hun valte Gru i Slagets vilde Tummel,
af Unde straaler hun i Fredens Stund!
— Johanna, har jeg ikke holdt mit Ord?
Er du tilfreds? Fortjener jeg dit Bifald?

Johanna.

Dig selv den største Gunst du dog har vist.
Det Lys, du straaler af, det varsler Lykke,
mens før med blodrødt, uheldsvangert Skjær
en dunkel Maane lig du stod paa Himlen.

(Hun ser sig om.)

Jeg ser saa mange ødle Riddersmænd,
og alle Øjne straale lyft af Glæde
Kun een sorgmodig Mand jeg stødte paa,
han skjuler sig, mens alle andre juble.

Burgund.

Og hvem er sig bevidst saa svær en Skyld,
at han kan twile om vor Gunst og Maade?

Jomfruen fra Orleans.

Johanna.

O, maa han nærme sig? Siig, at han maa!
Fuldbyrd dit gode Værk; thi en forsoning
fuldendes først, naar Hjertet helt er frit.
En Draabe Had, i Glædens Bæger levnet,
den skjonne Drif kan gjøre til en Gift.
— Hvor blodig end en Brøde er, Burgund
paa denne Højtidsdag maa alt tilgive!

Burgund.

Nu fatter jeg dig!

Johanna.

Og du viser Naade?

Du gjør det, Hertug? — Du Chatel, kom ind!
(Hun aabner Døren og fører Du Chatel ind; han bliver staaende i nogen
Afstand.)

Burgund har sluttet fred med alle fjender.
Med dig han gjør det samme.

(Du Chatel træder nogle Skridt nærmere; han søger at læse i Hertugens
Øjne.)

Burgund.

Af, Johanna,
hvad fordrer du? Siig, veed du, hvad du kræver?

Johanna.

En venlig Herre aabner sine Døre
for alle Gjæster, lukker ingen ude!
Som Himlen hvælver frit sig over Verden,
maa Naaden favne baade Ven og fjende.

Se, Solen sender sine Straaler ens
til alle Steder paa den vide Jord,
og Himlen gyder ud i lige Maal
sin Dugg til hver en Plante, som forsmægter.
Det gode, som af Himlen os forundes,
forundes alle uden Forbehold.
Kun hvor man Rynker finder, er der Skygge!

Burgund.

Af, hun kan gjøre med mig, hvad hun vil;
mit Hjerte er som Vox i hendes Haand.
— Omfavn mig, Du Chatel! Jeg glemmer alt! —
O vredes ej, min Faders Aaland; jeg griber
med Veneskab denne Haand, som dræbte dig!
Jeg svor en blodig Ed! I, Dødens Guder,
læg mig det ej til Last, jeg bryder den!
Hos jer høst nede er der evig Nat,
og intet Hjerte slaar, urokkeligt
og fast er alt; men her i Solens Lys,
maa Mand og Kvinde, naar de mægtigt føle,
for Øjeblikkets Vælde tidt sig høje.

Karl

(til Johanna).

Jeg skylder megen Tak dig, høje Jomfru!
Hvor sjønt har ikke du dit Løfte løst!
Hvor hurtigt blev min Skægne ej forvandlet!
Du vandt mig mine Venner, styrted fjenden
i Støvet og befriede mine Stæder

Jomfruen fra Orleans.

fra Fremmedaaag. — Du gjorde alt alene.
Men siig, hvorledes skal jeg lønne dig!

Johanna.

Naar Lykken smiler, vær den samme da,
som du i Uheld var! Paa Højheds Tinde
glem aldrig, hvad en Ven i Nøden vejer!
Det har du lært, da selv du var i Nød.
Og nægt ej nogen, selv den usle, ringe,
Betfærdighed og Naade; hufte, fra Hjorden
har Gud din frelserinde kaldt. — Og viid:
Dit Scepter samle skal det hele Frankrig,
du bliver store Fyrsters Stammefader,
og mange af din Aet med større Glans
vil straale end de fordums franske Konger!
Din Stamme blomstrer, naar med trofast Hjælte
dit Folk kun kjærligt skuuer til den op;
Kun Hovmod kan den følde, og i Hytten,
som nu har frelserinden sendt, der lurer
med Løndomsvanger Trusel Brødens Straf,
som en Gang rammer Fyrster af din Aet.

Burgund.

Du Pige, som en himmelst Aaland besjæler,
Fald du kan den fjærne fremtid skuue,
saa meld mig, om min Stamme vil saa herligt
sig brede, som den herligt er begyndt.

Johanna.

Burgund! Til Troners Højde har du hævet
din Stol; dit stolte Hjælte stræber stadig

dog opad, vil den kjække Bygning rejse,
saa den til Himlen naar. — En Haand fra oven
med JL dens Vært en Gang at standse hyder.
Men frygt dog ikke, at dit Hus skal falde!
En Jomfru^{*)} bringer det fornyet Glans.
Fra hendes Skjød skal udgaa Folkehyrder,
som twende store Troner skal beherske
og give Love til den kjendte Verden
og til en ny, som Herrrens Haand endnu
for vore Øjne skjuler bag et Hav,
som ingen driftig Sømand end har pløjed.

Karl.

Saa fremt din høje Aand det aabenbarer,
saa siig, om dette forbund, vi har stiftet,
i sene Tider ogsaa vil forene
vor Et.

Johanna

(efter nogen Tids Tavshed).

I høje Høskere og Konger!
Vogt jer for Tvedragt! O lad Striden sove
dybt i sin Hule; thi naar først den vaagner,
det varer længe, inden den kan tæmmes!
En jernhaard Slægt det er, som Striden avler,
fra Branden breder Brand sig hurtigt ud!
— Men spørg ej mere! Glæd ved Nuet jer,
og lad mig sjule, hvad i fremtids Skjød
der bor.

^{*)} Maria af Burgund, der ved sit ægtefælsh med Maximilian I. grundlagde det østrig-øspanske Verdensherredømme.

Jomfruen fra Orleans.

Sorel.

Mit Hjærte kan du granske, Pige;
du veed, om Storhed er dets tomme Uttraa;
giv ogsaa mig et godt Ørakelsvar!

Johanna.

Min Aland fun fluer store Verdensstæbner,
din Skægne hviler i dit eget Bryst!

Dunois.

Men hvilken Skægne vil din egen vorde,
du høje Pige, du, hvem Himlen elsker?
For dig den største Lykke her paa Jorden
vil sikkert blomstre som din Fromheds Løn.

Johanna.

Hos Gud højt oppe findes ene Lykken.

Karl.

Cad Frankrigs Konge sørge for din Lykke
fra nu af; her i frankers Land dit Navn
skal holdes højt i Være, sene Slægter
dig salig skulle prise. — Knæl, Johanna!

(Han drager Sværdet og berører hende med det.)

Og rejs dig adlet! Jeg, din Konge, hæver
dig op af Støvet, adler dine Fædre
i deres Grav. Og Liljen skal du bære
som Vaaben, du skal høre til de bedste
i Frankrig, fun det kongelige Blod
skal regnes højere end dit. Den største

af mine Stormænd hædres ved din Haand.
Jeg selv vil støffe dig en ædel Husbond.

Dunois

(træder frem).

Da lav hun var, mit Hjærte hende kaared;
nu straaler Højhedens Glans om hendes Hoved,
min Elskov er, som hendes Værde, den samme.
Min Konge og min fromme Bisshop, J
skal være Vidne til, at her jeg bejler
og vælger hende til min Gemalinde,
saafremt jeg ellers værdig hende tykkes.

Karl.

Du dynger Underværker paa hinanden,
du stolte Pige, hvem kan modstaa dig?
Nej, intet, tror jeg, er umuligt for dig.
Du har betvunget dette kjække Hjærte,
som hidtil haaned Kjærlighedens Almagt.

La Hire

(træder frem).

Det tykkes mig, Johannas største Pryd
er et bessedent Hjærte. Hun fortjener
den bedstes Hyldest; dog ej ubesindigt
hun slig en jordisk Højhed attraa vil.
Hun nøjes med en trofast Kjærlighed
og med den stille tarvelige Lød,
som her med denne Haand jeg byder hende.

Jomfruen fra Orleans.

Karl.

To stolte Bejlere, hinanden lig
i Heltedyd som og i Krigerhæder! —
Vil du, som har forsonet mine Fjender
og samlet Riget, mine bedste Venner
nu stille ad i Ufred? Thi kun een
kan eje hende. Og i lige Grad
fortjene begge Prisen. Nu, saa tal!
Dit Hjærtæ er det, som maa følde Dommen.

Sorel

(træder nærmere).

Jeg ser den ædle Jomfru overrasket,
og tugtig Blusel farver hendes Kind.
J maa dog give hende Tid at spørge
sit Hjærtæ, søge Raad hos sin Veninde
og løse Seglet fra sit lukte Bryst.
Nu er det Øjeblikket, da som Søster
jeg kan mig nærme til den strænge Jomfru
og byde hende ret et trofast Hjærtæ.
Lad Kvinder Kvindesager overveje,
og vent, til vi har fattet en Beslutning.

Karl

(i færd med at gaa).

Det være saa!

Johanna.

Nej, høje Konge, nej!
Ej daarlig Blusel farved mine Kinder;
til denne ædle Frue har jeg intet

at sige, som ej Mænd maa høre paa.
Jeg øres højt ved disse Herrers Valg.
Men jeg har ej forladt min Faarehjord,
fordi jeg vilde opnaa jordiss Højhed,
og ikke iført mig det koldte Harnist
for Brudekranseen i mit Haar at flette.
Det er et andet Værk, jeg koldtes til,
som kun den rene Jomfru kan fuldende.
Til Krig har Himlens høje Gud mig stævnet,
og jeg kan ikke være nogens Hustru.

Ærkebisoppen.

Til Mandens elskende Ledsgerinde
er Kvinden født, — og lyder hun Naturen,
hun tjener værdigst Himlen! Naar en Gang
du opfyldt har din høje Herres Bud,
der koldte dig til Leding, da vil strax
du kaste Sværdet, vende glad tilbage
til hvad der sommer sig dit blide Køn,
som du fornægter, og som ej er koldet
til blodig Vaabenleg.

Johanna.

Min fromme Fader,
hvad Aanden mig vil byde, veed jeg ikke;
dens Røst vil tale dog i Tidens Fylde,
og jeg skal lyde den. Men nu den byder,
at jeg mit Værk fuldbyrder. Og min Herre
endnu ej kronet er, med hellig Ølje

Jomfruen fra Orleans.

man endnu ikke har hans Isse salvet,
og end min Herre kan ej kaldes Konge.

Karl.

Vi er jo dog paa Vejen nu til Reims.

Johanna.

Men lad os ej staa stille; vore fjender
vil søger overalt at spørre Vejen;
jeg fører dig dog gjennem alle farer!

Dunois.

Men naar da alt er fuldendt, fromme Pige,
og vi er draget sejrrigt ind i Reims,
forunder du mig da —

Johanna.

Hvis Himlen ønsker,
at sejerkronet jeg tilbagevender
fra denne Kamp paa Liv og Død, til Ende
er da mit Værk — og da har Hyrdepigen
ej længer noget Hverv i Kongens Hus.

Karl

(idet han tager hendes Haand).

Du drives kun af Alandens Røst, og Elskov
nu tier i dit gudopfyldte Hjærté;
den vil ej altid tie, tro du mig!
Naar Værget hviler, og naar Sejren kommer

med freden ved sin Haand, da vender Glæden
tilbage til hvert Bryst, og milde Længsler
i alle Hjørter vaagne da; hos dig
vil ogsaa denne Længselsfylde vaagne,
dit Øje fylder den med Taarer milde,.
som aldrig før du græd — og dette Hjærte,
som nu kun Himlen fylder, da vil vende
sig til en jordisk Ven i Kjærlighed;
nu juble mange Tusend dig i Møde;
da vil al Livets Lyst du stjænke een.

Johanna.

Har Herrens Abenbaring alt dig trættet,
saa du tilintetgjøre vil dens Redskab
og drage ned i Jordens usle Stov
den rene Jomfru, som blev sendt af Gud?
J blinde Hjørter! O, hvor lidet tro J!
Se, Himlens Herlighed omstraaler jer,
et Under viser sig for eders Øjne,
og dog i mig en Kvinde kun J ser.
Kan Kvinden sig med krigerst Malm omgjorde
og tage Del i Mandens vilde Kamp?
Ve mig, hvis Herrens Hævnersværd jeg førte
i Haanden, og mit Hjerte var saa svagt
at bære Elskov til en jordisk Mand!
Langt bedre var det, jeg var aldrig født!
Ej slige Ord igjen, i fald J ikke
forbitre vil den Aland, som kaarede mig!
Et Blik alene, som begjærer mig,
er mig en Helligbrøde og en Gru.

Jomfruen fra Orleans.

Karl.

Allt nö! J ser, hun er ej til at roffe.

Johanna.

Befal, at Krigstrompeterne skal lyde,
jeg øengstes her i denne Vaabenhvile;
den slappe Ro kun tynger paa mit Bryst;
for Skæbnen at fuldbyrde maa jeg ile,
saa lyder Alandens alvorsfulde Røst.

Femte Scene.

En Ridder (hurtigt).

Karl.

Hvad nyt?

Ridderen.

Allt fjenden drager over Marnen
og ordner sine Skarer.

Johanna

(begejstret).

Slag og Kamp!

Nu sprænger Sjælen alle sine Baand!
Bevæbner jer, imens jeg ordner Hæren.

(Hun iler ud.)

Karl.

La Hire, gaa med! — Endnu ved selve Reims
de vil, at jeg skal kæmpe for min Krone!

Schiller.

Dunois.

De drives ikke af det sande Mod,
men af en magtesløs, fortvivlet Rasen.

Karl.

Behøver jeg at øgge jer, Burgund?
I Dag kan mange onde Dage sones.

Burgund.

Jeg gjør min Pligt.

Karl.

Jeg selv vil gaa i Spidsen
paa Ærens Vej og kæmpe for min Krone
ved Kroningsstadens Port. — Min elste Agnes,
din Ridder byder dig farvel!

Agnes.

Min Konge,
jeg græder ikke, bøver ikke for dig.
Jeg stoler tillidsfuldt paa Himmelens Hjælp!
Den havde ikke været os saa naadig,
hvis alt med Sorg at ende var dens Vilje!
Mit Hjærte figer mig, at jeg skal favne
min Herre i det overvundne Reims.
(Kraftige Trompetstød, der, medens Scenen forvandles, gaa over til vild
Krigslarm; Orkestret spiller op for aaben Scene og ledhages af frigerøse
Instrumenter bag Scenen.)

Jomfruen fra Orleans.

Sjette Scene.

Skuepladsen forvandles til en aaben Egn, som er begrænset af Træer.
Medens Musiken spiller, ser man Soldater drage hurtigt bort i Baggrunden.

Talbot, der støtter sig til Fastolf og er ledsgaget af Soldater. Strax derefter Lionel.

Talbot.

Lad under disse Træer mig kun hvile,
mens J til Kampen efter drager ud;
jeg trænger ej til Bistand for at dø.

Fastolf.

Ø ulykselig stæbnesvangre Dag!
(Lionel kommer.)

Af, hvilket Skue, kjære Lionel!
Vor store fører drages alt med Døden.

Lionel.

Nej, Gud forbyde det! Min ædle Herre,
staa op; nu maa J ikke falde sammen!
Vig ej for Døden, men befal Naturen
med eders stærke Vilje, den skal leve!

Talbot.

Forgjæves! Thi den Time kommet er,
der skal vor Trone her i Frankrig styrte.
Jeg voved alt i en fortvivlet Kamp
for end at standse den; det var forgjæves.
Et Lyn mig ramte, se, jeg ligger her
tilintetgjort for stedse. — Reims er tabt,
saa iler da, at J Paris kan redde!

Schiller.

Lionel.

Paris har sluttet forbund med Dauphinen.
Et Jlbud har os denne Nyhed bragt.

Talbot

(river sin forbindig af).

Saa strøm da ud, I Blodets mørke Bække;
thi denne Sol jeg nu kun væmmes ved.

Lionel.

Jeg kan ej blive. — Fastolf, bring vor fører
i god Forvaring til et sikkert Sted;
thi længe kan vi denne Post ej holde.
Til alle Sider flygte vore Stridsmænd,
og hver en Modstand knuser denne Pige.

Talbot.

Du sejrer, Vanvid! Jeg maa gaa til Grunde!
Mod Dumhed kæmpe Guder selv forgjæves.
Fornuft, du høje, solskinsklare Datter
af Gudens Hoved, vise Stifterinde
af Verdens Bygning, Stjærners Førerinde,
hvem er da du? Jeg skuer bunden dig
til Vanvids vilde Hest, og magtesløst
du raaber; thi du maa med aabent Øje
den tankevilde følge ned i Svælget!
Forbandet den, der sætter ind sit Liv
paa, hvad ham tykkes stort, og lægger Planer
med Klægt og Eftertanke! Narrekongen
kan raader over Verden —

Jomfruen fra Orleans.

Lionet.

Ædle Herre!

Et ringe Spand af Tid er eder levnet. —
O tænk paa Gud!

Talbot.

Hvis vi som tapre Mænd
for andre tapre Mænd var buffet under,
vi kunde trøste os med Skæbnens Leg,
der drejer Lykkehjulet op og ned.
Men buffe under for sligt Gjøglespil! —
Var da vort strænge, alvorsfulde Liv
ej værdigt til en mere ædel Slutning?

Lionel

(giver ham Haanden).

Farvel, min Lord! Naar Slaget er forbi,
da holder jeg min Graad ej mer tilbage,
i fald jeg lever. Men nu faldes jeg
af Skæbnen bort; den sidder end til Doms
paa Valen, kaster Tærning om vort Liv.
Paa Gjensyn i et andet Liv end dette! —
Saa langt et Venskab og saa kort en Aftsted!

(Gaar.)

Talbot.

Nu er det snart forbi. Jeg giver Jorden
og Solen de Atomer snart tilbage,
som samled sig i mig til Kval og Lyst.
Af Talbot, der med mægtig Krigerhæder
har Verden opfyldt, er da kun tilbage

en Haandfuld Støv. — Saalunde ender vi. —
Og hvad er da vor Høst i Livets Kamp?
Kun dette: at vi se dets hule Intet
og underligt foragte alt, hvad fordom
en Gang os tyktes højt og attraaværdigt.

Syvende Scene.

Karl. Burgund. Dunois. Du Chatel og Soldater.

Burgund.

Vi stormed Skansen.

Dunois.

Vi har vundet Sejr.

Karl

(der opdager Talbot).

Hvem er den Mand, som høst med Solens Lys
den ufrivillig tunge Afsked tager?
Hans Rustning viser, at han ej er ringe.
Nu flyx til Hjælp, hvis Hjælp endnu kan gavnel!
(Nogle Soldater af Kongens Følge træde nærmere.)

Fæstolf.

Af Sted! Tilbage! Agt en Mand i Døden,
som, da han leved, stræmmmed eder bort!

Burgund.

Hvad ser jeg? Talbot svømmer i sit Blod!
(Han går hen til ham. Talbot ser sifst paa ham og dør.)

Jomfruen fra Orleans.

Faſtolf.

Af Sted, Burgund! Lad Heltens sidſte Blif
ej ſaares ved at møde en Forræder!

Dunois.

Forſærdeſige Talbot! Ubetvungne!
Maa nu du nøjes med ſaa ringe Rum,
endſkjønt din Kæmpeaand ej kunde nøjes
med Frankrigs vide Jord. — Min høje Herre,
førſt nu jeg kan ſom Konge hilſe dig,
thi Kronen maatte hæve paa dit Hoved,
imens en Aand i dette Legem dvæled.

Karl

(efters at han i Tavſhed har betragtet den døde).

En højere, ej vi beſejred ham!
Paa Frankrigs Jord han hviler lig en Helt
paa Skjoldet, ſom han ikke vilde ſlippe!
Bring Liget bort!

(Nogle Soldater tage Liget op og bære det ud.)

fred være med hans Stov!

Et Hædersminde vil jeg rejſe ham,
og midt i Frankrig, hvor ſom Helt han døde,
vi jorde vil hans Stov. Saa langt ſom han
er endnu intet fjendtligt Sværd trængt frem.
Hans Gravſtrift er det Sted, hvor man ham finder.

Faſtolf

(aſleverer ſit Sværd).

Jeg er din fange, Herre.

Schiller.

Karl

(giver ham Sværdet tilbage).

Nej, min Ven!

Den barske Krig den fromme Pligt bør øre!
Jor Herre følger J som fri til Graven.
Men il nu, Du Chatel! — Thi Agnes hæver.
Befri for Angsten hende og forkynd,
at vi har sejret, og at i Triumf
min elste J skal føre nu til Reims!

(Du Chatel gaar.)

Ottende Scene.

La Hire. De forrige.

Dunois.

La Hire, har J den høje Jomfru set?

La Hire.

Hvorledes? Ej jeg fatter eders Spørgsmaal!
Ved eders Side saa jeg hende kæmpe.

Dunois.

Jeg troede, eders Arm beskjærmed hende,
da jeg til Bistand Kongen maatte ile,

Burgund.

Hvor sjenden myldred tættest, saa jeg nys
endnu den hvide Fane vaje.

Jomfruen fra Orleans.

Dunois.

Ve os!

Jeg aner noget ondt! Hvor kan hun være?
Af Sted til hendes Redning! Thi jeg frygter,
det kjække Mod har hende ført for vidt,
saa helt alene hun mod fjenden kæmper
og maa for Overmagten bukke under.

Karl.

Af Sted!

La Hire.

Jeg følger med!

Burgund.

Det gjør vi alle!

(De ile af Sted.)

Niende Scene.

En anden, øde Egn paa Valpladsen. Man ser i det fjerne Taarnene i Reims, belyste af Solen.

En Ridder i fulsort Rustning, med lufket Visir. Johanna forfølger ham til hen i Scenens Forgrund, hvor han staar stille og venter paa hende.

Johanna.

Du lumfse! Nu først fatter jeg din List!
Du flygted kun paa Skrømt og lokked mig
fra Valen for at færne Død og Skæbne
fra mange Britter. Men du iler selv
din Undergang i Møde.

Den sorte Ridder.

Hvi forfølger
du mig med sligt et Raseri og jager
mig over Valen? Ej min Lod det er
at falde for din Haand.

Johanna.

Jeg hader dig
som Natten selv, hvis Farve du har valgt.
En mægtig Trang mig driver til at jage
dig bort fra Dagens skjonne, klare Lys.
Hvem er du? Slaa Visiret op! — Hvis ej
jeg havde set den tapre Talbot falde,
jeg vilde sige da, at du var Talbot.

Den sorte Ridder.

Og Røsten i dit Indre, tier den?

Johanna.

Nej, i mit Hjerte den forkynner højt,
at Vanheld dwæler ved min Side nu.

Den sorte Ridder.

Johanna d'Arc, paa Sejrens Vinger stolt
du trængte frem til Reims. Slaa dig til Taals
med denne Hæder, og giv Slip paa Lykken,
der tjente dig som Slave, før den selv
i Vrede gør sig fri. Den hader Trostab,
og ingen er den blevet ved at tjene.

Jomfruen fra Orleans.

Johanna.

Hvi hyder du mig standse midt i Løbet
og svigte fejgt det Hverv, som blev mig paalagt?
Jeg gør det ej, jeg holde vil mit Løfte.

Den sorte Ridder.

for dig, du mægtige, maa alle vige,
du sejrer altid. — Lyt dog til mit Raad
og drag ej mere ud i nogen Kamp!

Johanna.

Jeg vil ej skille mig ved dette Sværd,
før Englands Stolthed helt er underkuet.

Den sorte Ridder.

Se did! Der ligger Reims med sine Taarne,
dit endelige Maal! Se Kirkens Kuppel,
den straaler hif! Og der du i Triumf
vil drage ind dit Løfte at fuldbyrde
og sætte Kronen paa din Konges Hoved. —
Drag ej der ind! Vend om! Agt paa mit Raad!

Johanna.

Du falske, som med twende Tunger taler,
hvem er du? Du vil stræmme og forvirre.
Hvor tor du vove at forkynde mig
et falsk Orakelord?

(Den sorte Ridder vil gaa; hun træder i Vejen for ham.)

Nej, staar til Ansvar!

Hvis ej, saa her du bløder for min Haand.

(Hun gjør et Udfald imod ham.)

Schiller.

Den sorte Ridder

(berører hende med sin Haand; hun bliver staende ubevægelig).

De dødelige kun du dræbe kan!

(Mørke, Lynild og Torden. Ridderen synker i Jorden.)

Johanna

(står i Begyndelsen forbavset, men fatter sig snart igen).

Han var ej dødelig. — Et Gjøglebilled
fra Helled var det, en opfæt sig Aland,
som kom fra Flammepolen, for at skremme
mit ødle Hjerte. Men hvem frygter jeg,
naar jeg min Herres Sværd i Haanden fører?
Min Bane vil med Sejer jeg fuldende.
Og maa jeg kæmpe selv med Helleds Rige,
jeg vokler ej, mit Mod skal ikke vige!

(Hun vil gaa.)

Tiende Scene.

Lionel. Johanna.

Lionel.

Fordømte, op til Kamp; — thi een af os
maa blegne her. De bedste af mit folk
er faldne for din Haand. Ved dette Bryst
har Talbot aandet ud sin Heltesjæl.
Jeg hævner ham, i fald jeg ikke dør.
Min Sejr, mit fald dig volder lige Hæder;
thi viid, i mig du ser den sidste Fyrste.

Jomfruen fra Orleans.

i Englands Hær; jeg hedder Lionel,
og denne Arm var hidtil ubetvungen.

(Han trænger ind paa hende; efter en fort Kamp staar hun Sværdet ud af
hans Haand.)

Troløse Lykke!

(Han brydes med hende.)

Johanna

(griber bagfra fat i hans Hjælmbust og ricer Hjælmen af ham, saa at hans
Ansigt blottes, samtidig hæver hun sit Sværd med den højre Haand.)

Eid da, hvad du søgte.

Kun Redskab er jeg i Guds Moders Haand!

(I dette Øjeblik ser hun ham ind i Ansigtet; hun betages ved dette Syn,
bliver ubevægelig staaende og lader saa langsomt sin Arm synke.)

Lionel.

Hvi tøver du? Jeg venter Banesaaret.

Min Hæder røved du, saa tag mit Liv!

Du har betvunget mig, jeg vil ej skaanes.

(Hun giver ham Tegn til, at han skal færne sig.)

Jeg skulde flygte? Skylde dig mit Liv? —

Nej heller dø!

Johanna

(med bortvendt Ansigt).

Af Sted! Bort! Frels dig! Flygt!

Jeg ønsker ej at vide, at dit Liv
var givet i min Haand.

Lionel.

Jeg hader dig

og hader denne Gave — vil ej skaanes.

Saa dræb din Fjende da, som affyter dig
og vilde dræbe dig.

Schiller.

Johanna.

Nej, dræb du mig
og fly!

Lionel.

Hvad mener du?

Johanna

(Fluler sit Nafsyn).

O ve mig! Ve mig!

Lionel

(Træder nærmere hen til hende).

Du plejer jo at dræbe alle Britter,
som du i Kamp betvang. Hvorfor da ståne
alene mig?

Johanna

(Hæver med en rask Bevægelse Sværdet imod ham; men da hun ser paa
ham, lader hun det igjen hurtigt synke).

O hellige Guds Moder!

Lionel

Du vover frælt at nævne dette Navn!
Guds Moder ej bekymrer sig om dig!
I dig har Himlen ingen Del!

Johanna

(med den heftigste Angstelse).

O Gud!

Hvad har jeg gjort? Mit Løfte har jeg brudt!
(Hun vrider fortvilet sine Hænder.)

Jomfruen fra Orleans.

Lionel

(betragter hende med Deltagelse og træder nærmere hen til hende).

Du stakkels Pige! Jeg beklager dig.
Du rører mig. Højmodig har du været
mod mig alene. Alt mit Had forsvinder.
Hvem er du? Hvorfra kommer du?

Johanna.

O fly!

Lionel.

Jeg yndes ved din Ungdom, ved din Skønhed!
Mit Hjerte bæver, naar jeg skuor dig.
Jeg vilde gjærne frelse dig! Men siiig,
hvordes kan jeg gjøre det? O kom!
Giv Afskald paa din rædselsfulde Pagt!
Og fast dem fra dig, disse Helveds Vaaben!

Johanna.

Uværdig er jeg til at føre dem!

Lionel.

Saa fast dem da og følg mig!

Johanna

(forfærdet).

følge dig!

Lionel.

Ja, følg mig! Du kan endnu blive reddet.
Og jeg skal redde dig; men tøv kun ikke.

Schiller.

Jeg kunde græde Blod af Angst for dig,
en navnløs Trang mig driver til at frelse —

Johanna.

Bastarden nærmer sig! Man søger mig!
I fald de finder dig —

Lionel.

Jeg er dit Værn!

Johanna.

Jeg dør, hvis du for deres Haand maa falde!

Lionel.

Er jeg dig kær?

Johanna.

Ø store Gud i Himmel!

Lionel.

Og ser jeg dig igjen?

Johanna.

Nej aldrig! Aldrig!

Lionel.

Som Pant paa Gjensyn tager jeg dit Sværd!
(Han river hendes Sværd fra hende).

Jomfruen fra Orleans.

Johanna.

Nej, nej, affindige! Hvad vover du?

Lionel.

for Magten viger jeg! Vi ses igjen!
(Han gaar).

Ellevte Scene.

Dunois og La Hire. Johanna.

La Hire.

Hun lever! Det er hende!

Dunois.

Vær ej bange,
Johanna, dine Venner skjærme dig.

La Hire.

Hist flygter Lionel!

Dunois.

Lad ham kun flygte!
Johanna, se, Retfærdigheden sejrer;
thi sine Porteaabner Reims, og folket
sin Konge strømmer jublende i Møde —

La Hire.

Hvad fejler hun? Hun blegner! Se, hun valler!
(Det svimler for Johanna, hun er lige ved at falde.)

Schiller.

Dunois.

Riv Brynjen op! Hun er vel saaret! — Ja —
se her paa Armen — men det er kun let —

La Hire.

Hun bløder!

Johanna.

Lad mit Liv med Blodet flyde!

(Hun hviler afmæltig i La Hires Arme.)

Fjerde Aft.

En festlig smykket Sal, Søjlerne er omstnoede med Guirlander; bag
Scenen høres fløjter og Oboer.

Første Scene.

Johanna.

Nu hviler Værget, Krigens Storme tier,
paa vilde Kampe følger Sang og Dans;
mod Himlen stiger lyse Melodier,
og Løvet smykker alt i festlig Glans.
Til Glæden Kirkens Ulter nu man vier,
om Søjlen snor sig Blomsters fine Krans.
Det store Reims knapt rummer sine Gjæster,
som bølger hid til Folkets glade Fester.

Jomfruen fra Orleans.

Om alle Glæden sine Kranse vinder,
en fælles Tanke fylder alles Bryst,
som Dugg for Sol alt blodigt Had forsvinder,
og alle enes i den fælles Lyst.

Hvert Hjerte svolmer ved de stolte Minder,
og Kjælt det lytter kun til Aereńs Røst.

Den gamle Krones Glans hver Franker fylder,
og jublende sin Kongesøn han hylder.

Men jeg, som blev et Redskab fra det høje
til dette at fuldbyrde, røres ej;
mit Hjerte maa i Synd sig ydmygt høje,
for mig er festlig Glæde Tant og Leg;
mod fjendens Lejr jeg retter kun mit Øje,
til Britens Hær mit Hjerte viser Vej,
og Glædens muntre Røst jeg ej kan følge,
jeg maa min Brøde dybt i Barmen dølge.

Jeg skulde daares af min Sans,
en Hngsing høre i min Tanke?
Mit Hjerte, fyldt af himmelsk Glans,
for jordist Elskov skulde banke?
Jeg, som for frankers Land drog ud
og frelste det paa Himlens Bud,
for frankrigs Fjende skulde gløde?
Ve mig, hvis ej af Skam jeg døde,
naar Solens kyssे Lys det saa!

(Musiken bag Scenen gaar over til en blød, smelrende Melodi.)

Ve mig! Ve mig! Hvilke Toner!
Af, hvi daares jeg af dem?

Alle minde om hans Stemme,
trylle sødt hans Billed frem!

Af, gid Slagets Stormwind bruste,
Pile om mit Hoved suste,
gid jeg midt i Kampen stod!
Altter fandt jeg da mit Mod!

Disse Røster, disse Toner,
hvor de hilde dog mit Hjærtet!
Længsel bliver al min Tanke,
sødt de mine Sæser daarer,
smelste mig med Vemods Taarer.

(Efter en Pavse, med større Liv.)

Var det min Pligt at dræbe? Kunde jeg
ham dræbe, da jeg saa ham ind i Øjet?
Af nej! Jeg heller havde Sværdet vendt
imod min egen Barm! Og skal jeg straffes,
fordi jeg følte, som en Kvinde føler?
Er Medynk Synd? — Af, Medynk, siger jeg!
Mon Medynk og Barmhjærtighed jeg ønsed,
den Gang de andre jeg med Sværdet vog?
Hvi tav da Medynks Røst, da hin Walliser,
den spæde Ungling trygled for sit Liv?
Af, denne Udsflugt er kun ussel Trøst,
du falske Lød ej Medynks fromme Røst!

Hvi skuæd jeg da ogsaa i hans Øje?
Hvi saa' jeg dette ædle Alasyns Træk?
Usalige, med dette Blik begyndte
din Synd! Gud kræver Blindhed af sit Redskab!

Jomfruen fra Orleans.

Fuldbyrdes maatte det med blinde Øjne!
Saa snart du saa', var Gud ej mer dit Skjold,
og du blev hildet da i Helveds Løgne!

(Hjørnerne lyde atter, hun synker hen i stille Demod.)

Fromme Stav, af gud for Sværdet
ej jeg havde sluppet dig!
Eg, gud dine Grenes Susen,
aldrig havde faldet mig!
Himlens Dronning, hør min Klage,
lyt til Synderindens Bøn!
Tag din Krone nu tilbage,
jeg fortjener ej din Løn!

Af, jeg saa' den aabne Himmel
med de Frelstes lyse Vej;
men mit Haab er Jordens Vrimmel,
og til Himlen staar det ej!
Hvi betynged du den svage
med det frygtelige Kald?
Gud, som skabte mig, han vidste,
at det førte til mit fald!

Hvis din Magt du vil forkynde,
vælg da dem, som ej kan synde,
og som altid bo hos Gud;
send da dine Aander ud,
som er svøbt i Renheds Klæde,
som ej føle, som ej grøde.
Ej Hyrdinden da du kaare;
hun har let ved Smil og Taare!

Hvad skal jeg i Kampens Bulder?
Ej jeg ænser Kongers Nød.
Skyldfri har min Hjord jeg vogtet
i de stille Dales Skjød.
Hvi har du da ud mig faldet
paa de stolte Fyrsters Vej,
løkket mig til Syndefaldet?
Ak, mit Valg, det var det ej!

Anden Scene.

Agnes Sorel. Johanna.

Sorel

(kommer dybt bevæget; da hun faar Øje paa Jomfruen, iler hun hen til hende og falder hende om Halsen; pludselig fatter hun sig, slipper hende og fastar sig ned foran hende).

Nej, jeg vil knæle her i Støvet —

Johanna

(vil hjælpe hende op).

Rejs dig!

Du glemmer baade dig og mig! Hvad er der?

Sorel.

Ak nej, det er jo kun min Glædes Drift,
der volder, at jeg knæler for din fod!
Mit alt for fulde Hjærte maa jegaabne
for Gud, og ham tilbeder jeg i dig.
Du er den Engel, som har ført min Herre

Jomfruen fra Orleans.

til Reims og smykket ham med Kronens Guld.

Hvad aldrig jeg har drømt at se, fuldbyrdes!

Thi Kroningstoget gjør sig rede alt,
og Kongen staar i festlig Højtidsdragt,
mens alle Rigets Stormænd samle sig
og bære Kronjuvelerne og Sceptræ.

Til Kathedralen strømmer hele Folket,
og Sangen lyder, Klokker festligt kime.

Af, denne Lykkens Fylde ej jeg taaler!

(Johanna løfter hende blidt op. Agnes Sorel stander et Øjeblik, idet hun
betragter Jomfruen nærmere.)

Men du er altid stræng og alvorsfuld,
kan slabe Lykken, men ej dele den.

Dit Hjerte, det er holdt, og vore Glæder
du føler ikke. Himlens Herlighed
du stued en Gang, og dit rene Hjerte
kan ikke røres af en jordisk Lykke.

(Johanna griber heftigt hendes Haand, men slipper den hurtigt igjen.)
Af, gid du kunde føle som en Kvinde!

Kast denne Rustning, Krigen er jo endt!

Og viis, at til det blide Kjøn du hører!

Mit ømme Hjerte flygter bange for dig,
saa længe du den strænge Pallas ligner.

Johanna.

Hvad fordrer du?

Sorel.

Læg dine Vaaben fra dig,
og stil dig ved din Rustning! Kjærligheden
tør ej sig nærme til et staaldækt Bryst.
Vær Kvinde, da vil Kjærlighed du føle!

Johanna.

Jeg skulde kaste mine Vaaben! Ja!
for Døden vil i Kamp mit Bryst jeg blotte!
Men ikke nu — gid mangedobbel Malm
imod mig selv og eders Fest mig fjærmed!

Sorel.

Bastarden elsker dig. Hans ædle Hjærté,
for Hæder og for Heltedyd kun aabent,
med hellig Ømhed gløder nu for dig.
O, det er skjønt at elskes af en Helt —
men mere skjønt endnu at elске ham!

(Johanna vender sig bort med Afsky.)

Du hader ham! Nej, nej det kan du ikke!
Du elsker ej, men hader heller ej;
thi Had man føler kun til den, der river
den elskte fra os; men du elsker ingen.
Dit Hjærté er saa roligt. — Hvis det følte —

Johanna.

Begræd mig da og yngles ved min Lod!

Sorel.

Hvad kan der mangle endnu i din Lykke?
Du har dit Ørstie holdt, befriet Frankrig,
og Kongen har du ført til Kroningsstaden,
mens Ry du vandt ved dine stolte Sejre.
Det glade Folk dig hylder med Begejstring;
fra alle Tunger lyder højt din Pris;
du er Gudinden jo ved denne fest;

Jomfruen fra Orleans.

selv Kongen med sin Krone straaler ikke
saa herligt —

Johanna.

Gid jeg kunde skjule mig
i Jordens dybe Skjød!

Sorel.

Hvad mener du?

Og hvilken sæl som Byrde tynger paa dig?
Hvis du maa slaa dit Øje ned i Dag,
hvem kan da ske frit mod Himmelens Lys?
Lad mig kun rødme, mig, som er saa lille,
saa ringe ved din Side, ej kan hæve
mig til din Højhed, til din Heltestyrke!
Siig, skal jeg tilstaa dig min hele Svaghed? —
Det er ej Fædrelandets Ry og Hæder,
ej Tronens nye Glans, ej Folkets Jubel,
som sysselsætter dette svage Hjærtre.
Kun een det fylder helt, det har kun Plads
for denne ene Tanke: Det er ham,
som man tilbeder, ham, til hvem man jubler,
ham signer Folket, Blomster strøs for ham,
og han er min, det er den Mand, jeg elsker.

Johanna.

Jeg priser salig dig, du lykkelige!
Thi den, hvem alle elste, elsker du!
Dit Hjærtre kan du aabne; du kan tale
og vise alle stolt din Salighed!
Din Elskovs fest er Rigets fest tillige;

og alle disse Folkefærd, som stille
lig stærke Bølger ind mod Stadens Mure,
de dele, hvad du føler, gjør det helligt;
til dig de juble, flette dig en Krans,
de kalde dig til Fest og glad du lyder,
du elster Solen, som al Verden fryder,
og hvad du ser, det er din Elskovs Glans!

Sorel

(det hun omfavner hende).

O du henrykker mig, forstaar mig helt!
Ja, jeg miskjendte dig, du kjender Elskov,
og hvad jeg føler, siger du med Vælde.
Mit Hjerte mister al sin Frygt og Blusel
og tillidsfuldt det bølger dig i Møde —.

Johanna

(river sig med Hestighed ud af hendes Arme).

Forlad mig! Vend dig fra mig! Og besmit
dig ikke med min pestofyldte Nærhed!
Vær lykkelig og gaa. I Nattens Mørke
jeg vil min Rædsel og min Skjænsel skjule —

Sorel.

Jeg røddes for dig, jeg forstaar dig ikke,
men aldrig har jeg helt forstaaet dig —
en Gaade var dit mørke, dybe Væsen.
Ja, hvem kan fatte, hvad et helligt Hjerte,
og hvad den rene Sjæl kan skrämmes af!

Jomfruen fra Orleans.

Johanna.

Du er den rene! Du er Helgeninden!
Hvis du mit Indre saa, med Gyser stødte
du da forrædersten og fjenden fra dig!

Tredje Scene.

Dunois. Du Chatel og La Hire med Johannas Fane.

Dunois.

Vi søger dig, Johanna. Alt er rede;
vi sendes hid af Kongen; thi han ønsker,
at foran ham du skal din Fane bære;
du slutter dig til Fyrsters høje Række,
og nærmest ved ham selv du vandre skal;
thi han fornægter ej, og hele Verden
sal højt bevidne, at han dig alene
kan tafke for den hæderfulde Dag.

La Hire.

Tag fanen, ædle Jomfru! Folket venter!

Johanna.

Skal jeg gaa med? Skal jeg min Fane bære?

Dunois.

Hvem fulde ellers? Hvilen anden Haand
er ren, saa den sligt helligt Værk kan øve?

Du svang den jo i Kampens Hede! Bær
den nu som Pryd paa denne Glædens Vej.

(La Hire vil give hende fanen; hun viger givende tilbage.)

Johanna.

Nej bort! Nej gaa!

La Hire.

Hvad er der? Du forførdes
ved Synet af din egen Fanen! — Sel

(Han ruller fanen op.)

Det er den samme, som du sejrrigt svang!

Se Himmelens Dronning er baldyret paa den;
med Jesus svæver højt hun over Jorden,
faalunde dig Guds Moder den betegned!

Johanna

(se forførdet paa fanen).

Ja, det er hende selv, som hun sig viste!

Hun stirrer paa mig! Se, hun rynker Brynet,
og Vredens Rødme farver hendes Kind!

Sorel.

Hun er som ganske ude af sig selv! —

Saa fat dig dog! Det er ej virkeligt!

Det er jo kun en jordisk Efterligning,
selv vandrer hun blandt Himmelens lyse Engle!

Johanna.

Du frygtelige, vil du straffe mig?
Tilintetgjør og straf mig, tag dit Lyn

Jomfruen fra Orleans.

og slæng det mod mit skyldbevidste Hoved!
Thi jeg har brudt min Pagt, dit høje Navn
har jeg bespottet og besudlet!

Dunois.

Ve os!

Hvad skal slig ulykkelig Tale sige?

La Hire

(forbavset til Du Chatel).

Kan I en saadan sælsom Gaade fatte?

Du Chatel.

Jeg ser jo, hvad jeg ser. For længst jeg frygted —

Dunois.

Hvad har I frygtet da?

Du Chatel.

Nej, hvad jeg tænker,
det tør jeg ikke sige. Give Gud,
det var forbi, at Kongen alt var kronet!

La Hire.

Er selv du blevet grebet af den Rædsel,
som denne Fane voldte vore Fjender?
Lad Briten sjælve for det høje Tegn,
thi det er frygteligt for Frankrigs Fjender,
men det er naadigt mod hver trofast Franker!

Schiller.

Johanna.

Ja, du har Ret! Det naadigt er mod Venner,
og Fjenden bringer Rædsel det og Død!

(Man hører Kroningsmarschen.)

Dunois.

Saa tag da hanen! Toget alt sig nærmer,
og der er intet Øjeblik at spilde!

(De paanøder hende hanen, hun gribet den modstræbende og gaar de andre
følge.)

Fjerde Scene.

Scenen forvandles til en aaben Plads ved Kathedralkirken.

Tilskuer e fylde Baggrunden; frem blandt dem træder Bertrand, Claude
Marie og Etienne og gaa fremad, senere følger Margot og Louison.
Kroningsmarschen lyder dæmpet i det fjærne.

Bertrand.

Der kommer del! Musiken nærmer sig!
Hvorledes skal vi bedst faa alt at se?
Skal en Tribune vi bestige, eller
os trænge gjennem Mængden?

Etienne.

Nej, umuligt!

Man kan ej komme frem; thi overalt
der Trængsel er af Folk til Hest og Vogns.
Nej, lad os stille os ved disse Huse.
Her kan vi Toget se i Ro og Mag.

Jomfruen fra Orleans.

Claude Marie.

Det er, som om det halve Frankrig havde
sig samlet her, og Strømmen er almægtig,
selv os den greb jo i vort fjærne Land
og styrked os herhid!

Bertrand.

Ja, hvem kan sidde
i Lediggang ved Øvnen, naar der times
hans fædreland en saadan Dag som denne?
Det kosted meget Blod og meget Arbejd,
før den sik Kronen, hvem den lovligt tilkom!
Vor Konge, hvem vi nu vil Kronen give,
han er den sande Konge og skal hædres
saa højt af os, som Folket i Paris
den Konge hædred, hvem i Saint Denis
de kroned! — Alle brave franskænd møde
til denne Fest. Forræder er enhver,
som ej med Jubel raaber: „Kongen leve!”

Femte Scene.

Margot og Louison komme hen til dem.

Louison.

I Dag vor Søster stuer vi, Margot!
mit Hjerte banker!

Schiller.

Margot.

Ja, vi ske hende
i Glans og Pragt og sige til os selv:
Det er Johanna, er vor kjære Søster!

Louison.

Jeg tror det ikke, før med egne Øjne
jeg skuet har, at denne høje Pige,
som Jomfruen fra Orleans man falder,
vor Søster er — Johanna, som vi savner.

(Musiken kommer nærmere og nærmere.)

Margot.

Du twivler end? Du snart skal selv det se
med egne Øjne!

Bertrand.

Pas nu paa! De kommer!

Sjette Scene.

fløjtespillere og Oboister aabne Toget. Derefter følge hvidklædte Børn med Gren i Haanden. Efter dem to Herolder. Derpaa et Tog af Hellebardister. Øvrighedspersoner i Kaaber følge. Herpaa to Marskalker med Stave, Hertugen af Burgund, som bærer Sværet, Dunois med Scyptet, andre Stormænd med Kronen, Rigssæblet og Dommerstaven; bag disse Riddere i deres Ordensdragt; Kordrenge med Røgelskar, derpaa to Bisshopper med St. Ampoule*, Erkebisshoppen med Krucifiget; efter ham følger Johanna med hanen. Hun gaar med sænket Hoved og usikre Skridt; ved Synet af hende vise Søstrene Tegn paa forbavelse og Glæde. Efter

*) Sancta Ampulla, den hellige flaske, der indeholdt den Olie, med hvilken de franske Konger blev salvede.

Jonifruen fra Orleans.

hende kommer Kongen under en Tronhimmel, som bæres af fire Baroner.
Hofffolk følge efter. Soldater slutter Toget. Når dette er kommet ind
i Kirken, holder Musiken op.

Syvende Scene.

Louison. Margot. Claude Marie. Etienne. Bertrand.

Margot.

O saa du hende?

Claude Marie.

Ja, i gyldent Harniß
hun foran Kongen bar den hvide Fane!

Margot.

Vor Søster var det! Ja, det var Johanna!

Louison.

Men os hun kendte ej! Hun aned ikke,
hvor nær ved hende Søsterhjærtet banked.
Mod Jorden stirred hun med blege Kinder,
hun bæved, medens fanen højt hun holdt —
ej Glæde kunde dette Skue volde!

Margot.

Vor Søster har jeg set i Glans og Pragt.
Hvem skulde have anet det i Drømme,
da hun paa vore Bjerge vogted Hjorden,
at hun var født til slig en Herlighed?

Louison.

Vor Faders Drøm er opfyldt, at i Reims
vi for vor Søster skulde dybt os høje.
Ved Kirken staa vi, som vor Fader saa
i Drømme, og det hele er fuldbyrdet.
Men stemme Syner har han ogsaa haft.
Af, hendes Størhed fylder mig med Rædsel!

Bertrand.

Men hvorfor staa vi her? Kom ind i Kirken
og lad den høje Handling selv os skue!

Margot.

Ja, kom! Maaske vi mødes med vor Søster.

Louison.

Vi har jo skuet hende! Lad os vende
tilbage til vor By.

Margot.

Hvad? Vende hjem?

Skal vi da ikke se og hilse hende?

Louison.

Hun hører ej til os! Blandt Fyrster, Konger
er hendes rette Plads! — Det er kun Pral,
naar vi vil nærme os til hendes Glans!
Hun var os fremmed, selv da hun var vor!

Margot.

Vil hun fornægte os?

Jomfruen fra Orleans.

Bertrand.

Nej, Kongen selv ej viser os Foragt.
Han hilste venligt selv den ringe Mand.
Lad hende være steget nok saa højt,
vor Konge er dog mer.

(Der lyder Trompeter og Pavfer i Kirken.)

Claude Marie.

Kom hen til Kirken!

(De ile hen i Baggrunden og forsvinde i Trængslen.)

Ottende Scene.

Thibaut kommer, flædt i Sort; Raimond følger ham og vil holde ham tilbage.

Raimond.

Nej, kjære Fader, lad os holde os
fra Stimlen! Her er Luther glade Folk,
og eders Sorg kun frækner denne Fest.
Lad hurtigt os fra Staden flygte bort!

Thibaut.

Siiig, har du ret mit arme Barn betragtet?

Raimond.

O kom, jeg beder jer!

Thibaut.

Og saa' du ej,
hvordan hun vokled, og hvor bleg hun var?

Uusalig føler selv hun, hvad hun er.
Mit Barn kan reddes; nu er Tiden kommet;
jeg vil benytte den.

(Han vil gaa.)

Raimond.

Nej bliv! Hvad vil J?

Thibaut.

Jeg vil — ja, jeg vil overrække hende
og skille hende ved den tomme Lykke;
med Magt min Datter jeg tilbage fører
til Himlens høje Gud, som hun fornægter.

Raimond.

O overvej det vel! Vil J jert Barn
da ødelægge?

Thibaut.

Vaar blot Sjælen lever,
maa hendes Legem gjørne dø! — Hun kommer!
(Johanna styrter ud af Kirken uden sin Fane. Mængden flokkes om hende
knæler for hende, kysser hendes Klædning; hun bliver opholdt af Trængselen
i Baggrundsen.)
Se der! Hun styrter ligbleg ud af Kirken!
fra Herrrens Tempel Angsten hende jog!
Guds Dom det er, som her sigaabnarbarer!

Raimond.

Lev vel! Jeg kan ej følge eder længer!
Jeg kom med Haab og gaar herfra med Smerte;

Jomfruen fra Orleans.

thi eders Datter har jeg atter set
og føler, at paa ny jeg hende mister!

(Han gaar; Thibaut fjærner sig i den modsatte Retning.)

Niende Scene.

Johanna. Folkehob. Senere hendes Søstre.

Johanna

(har frigjort sig for Mængden og kommer frem).

Jeg kan ej blive. — Alander jage mig,
som Tordnen larmer Orglets skjonne Toner,
og Kirkens tunge Hvælving styrter ned —
jeg skue maa den frieaabne Himmel!

I Helligdommen lod jeg Fanen staa,
min Haand skal aldrig mere den berøre! —

Det var, som saa jeg mine elste Søstre,
Margot og Louison; forbi de svæved,

som om jeg skued dem i Drømme. — Af!

Jeg blev kun daaret af et Gjøglebilled!

De er saa langt herfra, saa fjærnt fra mig,
af! som min Barndoms og min Uskylds Lykke!

Margot

(træder frem).

Der er hun jo! — Johanna!

Louison.

Kjære Søster!

Schiller.

Johanna.

Saa var det ej en Drøm! — Jeg favner dig,
min kjære Louison, og dig, Margot!
I denne tomme, folkerige Ørken
jeg hviler trygt ved mine Søstres Barm!

Margot.

Hun kænder os, hun er vor gode Søster!

Johanna.

Og eders Kjærlighed har ført jer hid
saa langvejs, langvejs fra! I er ej vrede,
fordi jeg uden Afsæd jer forlod!

Louison.

Du droges bort af Herrens dunkle Skæbne.

Margot.

Dit Ry, som bringer Verden til at undres
og bærer ud dit Navn paa alle Tunger,
var ogsaa naaet til vor stille By
og lokked os herhid til denne Højtid.
Vi kommer for at se din Herlighed.
Vi kom ej ene!

Johanna

(hurtigt).

Er min Fader med?
Hvor er han? Siig mig, hvor han skjuler sig!

Margot.

Han er ej med os.

Jomfruen fra Orleans.

Johanna.

Ej han ikke med jer?

Vil han ej se sin Datter? Har J ikke
en fjærlig Hilsen til mig?

Louison.

Ej han veed,

at vi er her.

Johanna.

Hvorledes? Ej han veed det?
Hvorfor dog ikke? — Hvorfor tier J
og stirrer ned mod Jorden? Hvor er fader?

Margot.

Da du drog bort —

Louison

(gjør Tegn til hende).

Margot!

Margot.

Hvor fader blev

tungfindig.

Johanna.

Hvad? — Tungfindig?

Louison.

Vær lun rolig!

Du fjender jo hans tanketunge Sjæl!
Men han vil sikkert atter blive glad,
naar vi kan melde ham, du har det godt.

Margot.

Du er da lykkelig? — Det maa du være,
naar alle hædre dig!

Johanna.

Jeg er det nu;
jeg ser jo atter eder, hører atter
jer Røst, den elste Klang, som minder mig
om Hjemmet! — Da jeg vogted vore Hjorder,
da var jeg salig som i Paradis!

Af, kan jeg aldrig blive det igjen?

(Hun skjuler sit Afsyn ved Louisens Bryst. Claude Marie, Etienne og Ber-
trand viser sig og blive forlegne staaende i Afstand.)

Margot.

Kom, Etienne! Bertrand og Claude Marie!
Dor Søster er ej stolt; hun er saa blid,
saa venligt taler hun som aldrig fordum,
da sammen hun med os i Hjemmet leved.

(De træde nærmere og vil række hende Haanden; Johanna stirrer paa dem
med sine Blinde og falder i dybe Tanke.)

Johanna.

Hvor har jeg været? Siig mig, var det hele
en Drøm, og er først nu jeg vaagnet op?
Jeg er endnu i Dom Remi, ej sandt?
Jeg har vel slumret under Trylle-Egen
og vaagner lige nu, mens rundt omkring mig
de kjære, kjendte Skikkeler jeg ser!
Jeg har kun drømt om disse Slag og Konger
og Krigsbedrifter — Skygger var det kun,

Jomfruen fra Orleans.

som svæved mig forbi; thi let man drømmer,
naar her man hviler! Hvordan skulde J
til Reims vel komme! Hvordan kom jeg selv
herhåd? Nej, nej! Jeg er i Dom Remi!
O tilstaa det, saa glæder J mit Hjælte!

Louison.

Vi er i Reims. Du ikke blot har drømt
om Heltegjerninger, — du øved dem!
Saa kom dog til dig selv og se dig om!
Og føl paa denne blanke, gyldne Brynje!
(Johanna farer med Haanden op til sit Bryg, tænker sig om og ræddes.)

Bertrand.

Se, Hjælmen her, den sik J jo af mig!

Claude Marie.

Jeg undres ej, at det en Drøm jer tykkes;
thi større Underværker J fuldbyrded,
end selv i Drømme man kan tænke sig.

Johanna

(hurtigt).

O, lad os fly! O kom, jeg gaar med eder
tilbage til vor Landsby og til Fader.

Louison.

Ja, kom! Kom med os!

Johanna.

Alle disse folk
gjør mig langt større, end jeg har fortjent!

J har jo set mig lille og barnagtig.
J elsker mig, men J tilbeder ej!

Margot.

Du vil forlade denne Glans og Pragt?

Johanna.

Jeg bort vil kaste det forhadte flitter,
som eders Hjerte skiller fra min Sjæl,
og Hyrdepige vil jeg atter være;
som simpel Tærne vil jeg tjene jer,
og jeg vil høde med den største Bod,
fordi jeg frækt mig hæved over eder!

(Der lyder Trompeter.)

Tiende Scene.

Kongen træder ud af Kirken; han er i Kroningsdragt. Agnes Sorel, Burgund, Dunois, La Hire, Du Chatel, Riddere, Hoffolk og folkemængde.

Alle Stemmer

(raabe gjentagne Gange, medens Kongen strider fremad).

Vor Konge leve! Hil vor gode Konge!

(Trompetstød. Paa et Tegn, som Kongen giver, paabyde Herolderne Tavshed, idet de hæve deres Stav.)

Kongen.

Mit kjære folk! Hav Tak for eders Trostab!
Vor Krone, som os Himlens Herre sjænkede,
med Sværdet er nu vundet og erobret;

Jomfruen fra Orleans.

med ødelt Borgerblod den vædet blev;
men Fredens Oljegren skal sno sig om den!
Jeg takker alle, som har kæmpet for os;
og alle dem, som ikke faldt til føje,
tilgiver jeg; thi Gud har vist os Naade,
og Naade er vort første Kongeord!

Mængden.

Vor Konge leve! Karl den gode leve!

Kongen.

Af Gud, for hvem vi alle maa os bøje,
har Frankrigs Konger faaet deres Krone.
Men os han stjænked den paa synlig Vis.

(Det han henvender sig til Jomfruen.)

Her staar den Jomfru, som blev sendt af Gud;
hun gjengav eder Landets rette Konge
og knuste Fremmedtyranniets Nag!
Som St. Denis, vor Helgen, skal hun hædres,
et Alter rejse vi til hendes Ere!

Mængden.

Hil Jomfruen! Hil, hil vor frelserinde!

Kongen

(til Johanna).

Hvis dødelige fostred dig som os,
saa siig, ved hvilken Lykke du kan glædes.
Men hvis dit Fædreland er oppe hist,
og hvis du skjuler Himlens lyse Straaler

Schiller.

i dette Jomfru-Legem, fjern da hurtigt
den Taage, som formørker vore Sanser,
og lad os se dig i den Lysets Dragt,
i hvilken Himlen ser dig, saa vi dybt
kan høje os!

(Allmindelig Tavshed; alle se paa Jomfruen.)

Johanna
(udstøder pludselig et Skrig).
O store Gud! Min Fader!

Ellevte Scene.

Thibaut træder frem blandt Mængden og stiller sig lige over for hende.

Flerne Stemmer.
Hvorledes? Hendes Fader?

Thibaut.
Ja, i Sandhed,
den stakkels Fader, som har fostret hende;
jeg drives nu af Herrens Dom her hid
at føre Klage mod min egen Datter.

Burgund.
Men hvad er det?

Du Chatel.
Forfærdeligt det dages!

Jomfruen fra Orleans.

Thibaut

(til Kongen).

Du tror, at du er frelst ved Hilmens Magt!
Bedragne Fyrste! Blinde Frankerfolk!
Det var ved Djævlens Kunster, du blev reddet!
(Alle træde forfærdede tilbage.)

Dunois.

Han raser, denne Mand!

Thibaut.

Nej, ikke jeg!

Men du og alle disse, denne Bisshop,
som tror, at Hilmens Herre aabenbarer
sig i en simpel Pige! Lad os se,
om hun tør vove for sin Faders Nasyn
at hævde Løgnens frække Gjøglespil,
med hvilket Folk og Konge hun bedrog.
Saa svar mig i Treenighedens Navn,
om du tør kalde hellig dig og ren!

(Almindelig Tavshed; alle tagtage hende med Spænding; hun staar ubevægelig.)

Sorel.

Hun tier!

Thibaut.

Ja! Thi Navnet hende stræmmer.
Det frygtes jo i selve Helveds Dyb!
Hun skulde være sendt af Gud? En Helgen?
Nej, det blev udtaenk under Trylle-Egen,
et djævelst Sted, hvor alt i gammel Tid

Schiller.

Sabbathen fejret blev af onde Nander.
Til Satan selv hun folgte der sin Sjæl;
han skulde stjænke hende jordis! *Wre!*
Viis Armen frem, og lad os se de Tegn,
med hvilke Helleds fyrste mærked dig!

Burgund.

Forfærdeligt! — Men man maa tro en Fader,
der vidner aabent mod sit eget Barn.

Dunois.

O Galmandsværk! Hvor kan man tro en Fader,
som stjænder med sit eget Barn sig selv!

Sorel

(til Johanna).

O bryd dog denne strækkelige Tavshed!
Vi tror dig jo! Om dig vi ej kan tvivle!
Et Ord fra dine Læber! Siig et Ord,
og det er noet. — Men tal! Tilintetgjør
en saa forfærdelig Beskyldning! — Siig,
du er uskyldig, og vi tror dig gjørne.

(Johanna staar ubevægelig; Agnes Sorel træder forfærdet bort fra hende.)

La Hire.

Hun røddes jo! Forbavelse og Gru
har lukket hendes Mund. For slig en Klage
Uskyldigheden maa af Rædsel bæve!

(Han nærmer sig til hende.)

Johanna, fat dig! Tvivl ej om dig selv!
Thi Uskyld har et Sprog, et sejrrigt Blit,

Jomfruen fra Orleans.

der som et Lyn Bagvæselsen maa følde!
Rejs dig i ødel Vredel Løft dit Blik,
beskæm og straf den skammelige Twil,
som haaner frækt din høje, fromme Dyd!

(Johanna staar ubevægelig. En høje træder forskrækket tilbage. Bevægelsen tager til.)

Dunois.

Hvi hæver Folket, hæver endog Fyrster?
Ufyldig er hun! — Med min Fyrstecære
jeg selv i Borg'en gaar for hendes Dyd!
Min Ridderhandske slynger her jeg ned;
hvem vover nu at falde hende fyldig?

(Et stærkt Tordenbrag; alle staar rædselslagne.)

Thibaut.

Saa svar ved Herren, som hist oppe taler,
at du er fyldefri! Gjør mit Ord til Løgn
og nægt, at Satan i dit Hjælte bor!

(Et andet, stærkere Tordenbrag; Mængden flygter til alle Sider.)

Burgund.

Gud sjærme os mod disse Rædselstegn!

Du Chatel
(til Kongen).

Min Konge, kom! Flygt bort fra dette Sted!

Ærkebisoppen.

I Herrens Navn jeg spørger: Denne Tavshed,
er den et Tegn paa Ufylde eller Brøde?

Hvis Himlens høje Røst skal vidne for dig,
saa rør ved dette Kors og giv et Tegn!

(Johanna bliver ubevægelig staaende. Altert heftige Tordenbrag. Kongen, Agnes Sorel, Erkebisshoppen, Burgund, La Hire Du Chatel gaa.)

Tolvte Scene.

Dunois. Johanna.

Dunois.

Du er min Hustru. — Jeg har troet paa dig
ved første Øjekast og tror dig nu.
Dig tror jeg mer end alle disse Tegn,
end selve denne Tordenrøst fra oven.

J ødel Vrede tier du, og svøbt
i hellig Ustyld's Haabe du foragter
at kæmpe mod saa skammelig en Twirl.
— Foragt det; men betro dig trygt til mig;
thi jeg har aldrig twivlet om din Ustyld.
Jeg kræver intet Svar, men ræk mig Haanden,
som Tegn jeg det betrakter paa, at trøstigt
paa mig og paa din gode Sag du stoler.
(Han rækker hende Haanden; hun vender sig bort fra ham med en kram-
agtig Bevægelse. Han bliver forfærdet staaende.)

Trettende Scene.

Johanna. Du Chatel. Dunois. Til sidst Raimond.

Du Chatel

(idet han kommer tilbage).

Johanna d'Arc, vor Konge vil tillade,
J drager bort fra Staden uden Men.

Jomfruen fra Orleans.

Dens Port er aaben, nær ej nogen frygt.
Vor høje Konges fred beskytter eder.
Kom med, Grev Dunois! — At dvæle længer
er ej til Ære for jer. — Hvilket Udfald!

(Han gaar. Dunois farer op af sin bedsoede Tilstand, kaster endnu et Blif paa Johanna og gaar. Hun staar et Øjeblik ganske alene. Endelig viser Raimond sig, bliver en Stund staende i Afstand og betragter hende nede tille Smerte. Saa træder han hen til hende og griber hendes Haand.)

Raimond.

O kom! End er det Tid; thi alle Gader
er tomme. Eders Haand! Jeg fører eder.

(Da hun ser ham, giver hun det første Tegn paa hølelse igjen, betragter ham stift og ser derpaa op mod Himlen. Saa griber hun heftigt hans Haand og gaar med ham.)

Femte Aft.

En vild Skov. I det fjærne Kulsvierhøtter. Det er ganske mørkt; de tordner og lyner sterk; af og til høres det Skud.

Første Scene.

En Kulsvier og en Kulsvierkone.

Kulsvieren.

Saa rædselsfuldt et Vejr jeg aldrig skued!
Det er, som vilde Himlen styrte ned
i Flammestromme, og den lyse Dag
er mørk som Natten, saa man skulde vente

at se de klare Stjerner! Stormen raser,
som slap et Herved løs, mens Jorden bæver,
og Skovens Kæmper høje deres Kroner.
Men denne frygtelige Krig høst oppe,
som lærer vilde Dyr at være blide,
saa tamt de gjemme sig i deres Huler,
kan ikke stifte Fred blandt Mandens Art.
Trods Vindens Hyl og Stormens Raseri
kan man dog stadig høre Skytsets Bragen!
De twende Hære er hinanden nær,
kun Skoven stiller dem, og hver en Time
kan føre til et blodigt, rædsomt Udbrud.

Kulsvierkonen.

Gud hjælpe os! — Men fjenden var jo slaaet
og splittet ad. Hvorledes går det til,
at Fædrelandet atter er i fare?

Kulsvieren.

Jo, Kongen kan ej mere fjenden stræmme.
Fra den Tid Pigen blev en Hex i Reims,
og Djævlen ikke længer hjælper os,
går alt tilbage.

Kulsvieren.

Tys! Hvem kommer der?

Jomfruen fra Orleans.

Anden Scene.

Raimond og Johanna. De fortige.

Raimond.

Hjist ser jeg Hytter. Kom, vi finde sikkert
et Ly for Stormens Ræsen. Længer kan
J ej det holde ud. J trende Dage
J flasked om og undgik alles Øje,
mens Skovens Planter ene var jer Føde.

(Stormen lægger sig; det bliver lysere.)

Kulsvier'en.

J trænger vist til Hvile. Følg med os!
Vi gjørne yde, hvad vort Hus formaar.

Kulsvier'konen.

Men hvorfør er den spøde Jomfru væbnet?
Af jo! Vi har jo tunge Tider nu,
selv Kvinden klæder sig jo nu i Staal!
Ja, Dronningen, Fru Isabeau, man figer,
i Rustning viser sig i Hjendens Lejr,
og for vor Konge har en Jomfru kæmpet,
en ringe Hyrdes Datter.

Kulsvier'en.

Spar jer Tale!

Af Sted til Hytten strax og hent et Bæger,
saa vi kan kvæge denne ødle Jomfru.

(Kulsvier'konen går ind i en af Hytterne.)

Schiller.

Raimond

(til Johanna).

I ser, ej alle Mennesker er grumme;
selv i en Ørf kan blide Hjørter slaa.
Fat Mod! Nu har jo Stormen raset ud.
Den lyse Sol med fred gaar snart til Hvile.

Kulspieren.

I skal vel støde til vor Konges Hær?
Jør Rustning vidner om det. Se jer for!
Thi Britens Lejr er ikke langt herfra;
hans Skarer strejfe stadig gjennem Skoven.

Raimond.

Hvorledes slipper vi da bort?

Kulspieren.

Bliv her!

Min Dreng fra Staden vender snart tilbage.
Ad skjulte Stier skal han føre eder.
Vær ikke bange, vi skal narre dem.

Raimond

(til Johanna).

Hvorfor vil I ej lægge Hjelm og Rustning?
De gavne ej! De vil forraade eder!
(Johanna ryster paa Hovedet.)

Kulspieren.

I er sorgmodig! Tys! Hvem kommer der?

Jomfruen fra Orleans.

Tredje Scene.

Kulsvierkonen kommer ud af Hytten med et Bæger. Kulsvierdrengen.
De forrige.

Kulsvierkonen.

Vor Dreng det er, hvem vi saa længe vented.

(Til Johanna.)

Min ædle Jomfru, drif! Gud signe jer!

Kulsvieren

(til sin Søn).

God Dag, Anet! Hvad nyt?

Kulsvierdrengen

(har faaet Øje paa Jomfruen, som i dette Øjeblik fører Bægeret til sine
Læber; han gjenkender hende, træder hen til hende og riber Bægeret fra
hendes Mund).

Men Moder! Moder!

Hvad er det dog, I gjør? Det er jo Hexen
fra Orleans!

Kulsvieren og Kulsvierkonen.

Vor Herre vær os naadig!

(De staa Kors for sig og sygte.)

Fjerde Scene.

Raimond. Johanna.

Johanna

(fattet og blidt).

Forbandelsen mig følger, alle fly mig!
Forlad mig! Tænk dog ogsaa paa dig selv!

Raimond.

forlade eder? Nu? Hvem skulde da
jer føre?

Johanna.

Jeg er ikke uden fører.
Du har jo Himmelens Røst hørt oppe hørt.
Min Skæbne er min fører. Vær kun rolig!
Jeg naar mit Maal endogsaa uden Søgen.

Raimond.

Hvor vil J hen? Her staar jo Engelsmanden,
som svoret har at tage blodig Hævn;
og høst er vore egne, som forstødte
og landsforviste jer. —

Johanna.

Jeg rammes ikke
af andet end, hvad Skæbnen mig beskaffer.

Raimond.

Hvor faar J føde fra? Hvem sjærmer jer
mod Skovens Dyr og vilde Svendes Vold?
Hvem plejer eder, hvis J bliver syg?

Johanna.

Jeg kjender alle Urter, alle Rødder,
og mine faar har lært mig at bedømme,
hvad der er sundt og hvad der volder Skade.
Jeg kjender Stjerners Løb og Skyers Drag,
de skjulte Kilder kan jeg høre risle.

Jomfruen fra Orleans.

Kun lidet er fornødent, og Naturen
er rig paa Liv.

Raimond

(tager hendes Haand).

Af, gaa dog i jer selv!
Forsøn med Herren jer, og vend tilbage
med Anger til vor høje Kirkes Skjød!

Johanna.

Tror ogsaa du da paa min tunge Brøde?

Raimond.

Hvor kan jeg andet? Eders Tavshed taler —

Johanna.

Du var den eneste, som fulgte mig
i min Elendighed, og som var tro,
du sluttet dig til mig, da hele Verden
forstødte mig, og dog, du holder mig
for en forvørpen Kvinde, der fornægter
sin Herre og sin Gud —

(Raimond tårer.)

Af, det er haardt!

Raimond

(forbavset).

Er I ej styldig da i Trolddomskunster?

Johanna.

I Trolddomskunster?

Schiller.

Raimond.

Disse Underværker,
blev de fuldbyrdet da ved Herrens Kraft
og ved hans Helgeners?

Johanna.

Hvorledes ellers?

Raimond.

Og hvorfor tav J til den rædselsfulde
Beskyldning, den Gang J for Kongen stod?
Nu taler J; men da J skulde tale,
da var J stum!

Johanna.

Jeg underkasted mig
i Tavshed Slaebnens Dom, lod Herren raade.

Raimond.

J kunde ikke svare eders fader!

Johanna.

Gud talte jo, idet min fader talte,
og Prøvelsen vil være faderlig!

Raimond.

Har Himlen selv ej eders Synd bevidnet?

Johanna.

Jeg tav, fordi den talte.

Jomfruen fra Orleans.

Raimond.

Hvad? Et Ord

jer kunde have renset, og I taalte,
at Verden tog saa ulykkeligt fejl!

Johanna.

Den tog jo ikke fejl; det var en Skæbne.

Raimond.

Og al den Skjænsel led I uden Skuld,
og ingen Klage lød fra eders Læber!
Jeg undres over eder, jeg er ryftet,
og Hjærtet krymper dybt sig i mit Bryst!
Hvor gjørne tror jeg ikke eders Ord;
thi haardt det faldt at tro paa eders Brøde.
Jeg kunde ikke aне, at et Hjærte
i Tavshed slig en Byrde vilde bære!

Johanna.

Fortjente jeg at blive sendt af Herren,
hvis ej hans Vilje blindt jeg kunde øre?
Saa ussel er jeg ikke, som du tror.
Jeg lider Savn; men dette kan jo bæres,
naar man som jeg er født i ringe Stand.
Og jeg er landsforvist; men jeg har lært
i Ensomheden først mig selv at kjende.
Da Erens Glans omstraaled mig, da var
der Tveddragt i mit Bryst; ulykkeligst
af alle var jeg, da jeg tyktes Verden
at være størst. Men nu, nu er jeg helbredt;

og denne Storm, som rased i Naturen
og varsled Undergang, den var min Ven.
Den renseed Verden, og den renseed mig,
saa fred jeg fandt. — Og hvad der nu end ffer,
jeg er ej nogen Svaghed mig bevidst!

Raimond.

O kom, saa lad os ile og forkynde
for hele Verden, at J er uskyldig!

Johanna.

Den, som har Knuden bundet, løser den
Naar Skæbnens frugt er moden, vil den falde!
Der kommer snart en Dag, som renser mig!
Da ville de, som nu har mig fordømt,
med bitter Anger se, at de tog fejl,
og der vil flyde Taarer for min Skæbne.

Raimond.

Men jeg vil ej taalmodigt vente, til —

Johanna

(tager blidt hans Haand).

Du ser kun, hvad Naturen viser alle;
thi jordisk Taage slører dine Blikke.
Men jeg har set med mine egne Øjne
de Magter, som kan aldrig gaa til Grunde.
Og vide maa du, uden deres Vilje
kan ej et Haar til Jorden falde! Se!
Hjst daler Dagens Stjærne, og saa sandt

Jomfruen fra Orleans.

som du i Morgen ser dens klare Lue,
vil ogsaa Sandheds Dag en Gang du seue.

Femte Scene.

Dronning Isabeau med Soldater viser sig i Baggrunden.

Isabeau
(endnu bag Scenen).

Vi er paa Vejen her til Britens Lejr!

Raimond.

En fjendtlig Skare!

(Soldaterne træde frem, opdage Johanna og tinkle forfærdede tilbage).

Isabeau.
Nu! Hvi standser J?

Soldaterne.

Gud staa os bi!

Isabeau.
Er det en Aand, J ser?
Er J Soldater? J er fejge Karle!
(Hun trænger ind imellem dem, træder frem og farer tilbage, da hun faar
Øje paa Jomfruen.)

Hvad ser jeg?

(Hatter sig hurtigt og træder hende i Møde.)
Overgiv dig! Du er fange!

Johanna.

Det er jeg.

(Raimond flygter med Tegn paa fortvivlelse.)

Schiller.

I s a b e a u

(til Soldaterne).

Hurtigt! Hurtigt! Lænker hende!

(Soldaterne nærme sig frøgtsomt Jomfruen; hun ræffer Armen frem og bliver lænket.)

Er det den rædselsfulde, høje Jomfru,
som gjorde stærke Mænd til fejge faar
og kan nu ej en Gang sig selv bestjærme?
Gjør hun kun Underværker, naar man tror,
og er hun Kvinde, naar en Mand hun møder?

(Til Jomfruen.)

Hvorfor har du din Hær forladt? Hvor færdes
Grev Dunois, din Ridder og Beskytter?

J o h a n n a.

Jeg er forvist.

I s a b e a u

(træder forbavset tilbage).

Hvorledes? Du forvist?

Dauphinen har forvist dig?

J o h a n n a.

Spørg mig ikke!

Du raader over mig; bestem min Skæbne!

I s a b e a u.

Forvist, fordi du frelste ham i Nøden,
fordi du Kronen sjænkede ham i Reims,
fordi du gjorde ham til Frankrigs Konge!
Forvist! Ja, derpaa kjender jeg min Søn!
— Af Sted til Lejren! Og lad Hæren se

Jomfruen fra Orleans.

det Skræmmebilled, som den bæved for!
En Troldkvind hun! Nej, hendes hele Trolddom
Er eders fantasi og eders fejghed!
En Taabe er hun kun, som for sin Konge
sig ofred og nu Kongelønnen høster!
Af Sted til Lionel! Og siig, jeg sender
ham frankrigs Lykke her i Vast og Vaand.
Jeg følger selv!

Johanna.

Til Lionel! Nej, myrd mig
paa Stedet, før du sender mig til ham!

Isabeau

(til Soldaterne).

før hende bort og gjør, som jeg har sagt!
(Gaar.)

Sjette Scene.

Johanna. Soldaterne.

Johanna

(til Soldaterne).

I Briter, lad mig ikke slippe bort
i Live! Brug jer Magt og hævner eder!
O drag jert Sværd og sænk det i mit Hjærte,
og fast mig død for eders førers fod!
Husk paa, jeg dræbie eders bedste Mænd;
for eder har jeg aldrig Medynk næret.

Schiller.

Jeg udgød britisk Blod i Strømmevis
og røved eders tapre Heltesønner
det glade Gjensyns Dag! Saa dræb mig da
og tag en blodig Hævn! Nu har J mig!
Maaſke J ikke altid finder mig
saa svag —

Soldaternes Fører.
J gjør, hvad Dronningen befaled!

Johanna.

Af, skal jeg blive endnu mer usalig
end før? Du skrækkelige Helgeninde!
Har du forstødt mig helt? Din Haand er gruml!
Kan jeg da aldrig mer din Naade vinde?
Der sker ej Undre, Himlens Røst er stum!

(Hun følger med Soldaterne.)

Den franske Lejr.

Syvende Scene.

Dunois. Erkebiskoppen. Du Chatel.

Erkebiskoppen.

Betving jer mørke Vrede, ædle Prins!
Kom med og vend tilbage til jer Konge!
J maa ej svigte fædrelandets Sag
i dette Øjeblik, da Nøden truer
paa ny, og vi jer Heltearm behøve!

Jomfruen fra Orleans.

Dunois.

Hvorfor er vi i Nød? Hvorfor har fjenden
sig efter rejst? Det hele var fuldbyrdet!
Vi havde sejret, Krigen var jo endt!
Men J — J landsforviste frelsesinden!
Nu kan jer selv J frelse! Jeg vil ikke
i Lejren færdes mer, naar hun ej er der.

Du Chatel.

Betenk jer, Prins, og send os ikke bort
med sligt et Svar!

Dunois.

J tier, Du Chatel!

Jeg hader jer, foragter eders Ord!
J twivled først om hendes høje Kald!

Erkebisshoppen.

Men hvem tog ikke fejl? Vi alle vakkled
hin skæbnesvangre Dag, da alle Tegn
uheldig varsled og os overrumpled!
Uforberedt os alle Slaget ramte!
J slig en Stund var Overlæg umuligt!
Men vor Besindighed er vendt tilbage;
vi se, hvorlunde hun iblandt os vandred,
og ingen Plet og Lyde kan vi finde.
Forvirring gribet os; nu frygte vi,
at den Gang vi har øvet sjældig Uret.
Burgund og Kongen angrer, hvad der skete,

Schiller.

La Hire er trøsteslös, og alle Hjarter
af Sorg formørkes!

Dunois.

Hun en Løgnens Datter!

I fald den høje Sandhed vilde vise
sig her paa Jorden som en dødelig,
den maatte bære hendes ødle Træk!
Hvis Ufylld, Trofasthed og Hjærterenhed
paa Jorden dvæle — ja, da maa de bo
paa hendes Løber og i hendes Øjne!

Ærkebiskoppen.

Gud Herren više naadig os et Under
og bringe Lys i denne mørke Gaade,
som vore Øjne ikke gjennemskuer!
Men hvordan end en Gang den vorder løst,
en Brøde har vi gjort os skyldig i;
hvis ej med Helveds Vaaben vi har kæmpet,
da har en Helgeninde vi forvist;
og hvad vi end har gjort, vort stakkels Land
vil sikkert blive ramt af Himlens Straf!

Ottende Scene.

En Adelsmand. De forrige. Senere Raimond.

Adelsmanden.

Min Prins, en Hyrde spørger efter dig
og paastaar, han maa tale med dig selv,
da fra den høje Jomfru Bud han bringer —

Jomfruen fra Orleans.

Dunois.

Saa synd dig lad ham komme!

(Aldelsmanden aabner Døren for Raimond. Dunois iler ham i Møde.)
Siig, hvor er hun?

Raimond.

Jeg hilser eder, ædle Prins, og eder,
min fromme Bisshop! Lykken maa jeg prise!

Jeg træffer dig, de undertryktes Skjærmer
og de forladtes Fader her hos Prinsen!

Dunois.

Hvor er hun?

Ærkebisshoppen.

Siig os det, min kjære Søn!

Raimond.

Ved Gud og alt, hvad helligt er, jeg vidner,
at hun er skyldfri! J har taget fejl!
Hun er ej nogen Hex! J landsforviste
Uskyldigheden selv, som Gud os sendte!

Dunois.

Hvor er hun? Tal dog!

Raimond.

J Ardennerstoven
paa Slugten har jeg troligt hende fulgt,
og der hun skrifted mig sit Hjærtes Løndom.

Schiller.

Er hun ej ren for hver en Brøde, Herre,
saa gid min Sjæl maa aldrig frelse finde,
og lad mit Legem under Pinsler dø!

Dunois.

Hun er saa ren som selve Himmelens Sol!
Hvor er hun? Tal dog!

Raimond.

Af! Hvis Gud i Himmel
forvandled eders Hjerte, il til Hjælp!
Som fange førtes hun til Britens Lejr!

Dunois.

Som fange? Hun?

Ærkebisoppen.

Hvorlunde gif det til?

Raimond.

Da Ly vi søgte i Ardennerkoven,
hun grebet blev af Dronning Isabeau,
som sendte hende slug til Englands Lejr.
Hun frelste eder, frels nu ogsaa hende
fra en forsmædelig og grusom Død!

Dunois.

Til Vaaben! Staa Allarm! Lad Trommen lyde!
Før alle folk i Kampen! Hele Frankrig
skal vægne sig! Vor Ære staar paa Spil!

Jomfruen fra Orleans.

Vor Krone, vort Palladium er røvet!
Vort Liv, vort Blod vi alle vove vil,
hvis ej, vor Ere styrket er i Støvet!

(De gaa.)

Et Udkigstaarn. En Aabning foroven.

Niende Scene.

Johanna. Lionel.

Fastolf

(idet han hurtigt træder ind).

Vor Hær er ikke længer til at styre,
med Raseri den fordrer Pigen Død.
Forsøg ej Modstand! I maa dræbe hende.
Kast hendes Hoved ned fra Taarnets Tinde;
alene hendes Blod forsoner Hæren.

Isabeau

(kommer).

De sætte Stiger til, de løbe Storm!
I maa forsonne dem! Hvi tøver J?
De vender op og ned paa hele Taarnet
i deres Raseri! Vi gaar til Grunde!
Stil dem tilfreds! J kan ej skjørme hende!

Lionel.

Lad dem kun rasel! Lad dem storme los
paa Slottet! Det er fast, og jeg begraver

mig under dets Ruiner, før jeg viger
for Twang! — Men J maa svare mig, Johanna!
Vil min J være, jeg beskjærmer eder
mod hele Verden!

Isabeau.
J er ingen Mand!

Lionel.

Uværdigt har dit Fædreland forstødt dig,
ej Pligten længer kan dig binde til det!
De fejge Mænd, som bejled til dig, svigted,
de voved ikke Kampen for din Ere!
Men jeg forsvarer dig imod mit Folk,
mod dit tillige! Fordum syntes det,
som var mit Liv dig kjært, og den Gang traadte
jeg under Kamp som Fjende dig i Møde,
nu har du ingen anden Ven end mig.

Johanna.

For mig er du mit Folks forhadte Fjende!
Imellem os er Fællesskab umuligt!
Jeg kan ej else dig; men hvis dit Hjærté
dig drager til mig, lad det bringe Gavn
for vore Folk. Drag bort med dine Hære
fra Frankrigs Jord, og udlever de Byer,
som J betwang, erstat os, hvad J røved,
giv vore Fanger fri, og send os Gisler;
viis, at J ønsker et Forlig, saa byder
Forlig og fred jeg i min Konges Navn!

Jomfruen fra Orleans.

Isabeau.

Vil lænkebunden du os Love give?

Johanna.

Gjør det i Tide, da det dog skal ske!
Thi aldrig hærer Frankrig Englands Lænker!
Nej, før til en uhyre Grav det bliver,
som aabner vidt sit Gab og sluger jer!
Betænk, at eders bedste Mænd er faldne;
J maa i Tide drage bort; jer Hæder
er dog forspildt, jer Magt er dog til Ende.

Isabeau.

Hvor længe vil J taale hendes Trods?

Tiende Scene.

En Hovedsmand kommer ilende.

Hovedsmanden.

Min fører, il at ordne alt til Kamp;
thi fjenden nærmer sig med Spil og Faner,
og hele Dalen funkler af hans Vaaben.

Johanna

(begejstret).

Nu kommer frankrigs Sønner! Stolte England,
Marken ud! En blodig Kamp det gjelder!

Schiller.

Faſtolf.

Du fanseløſe, tæm din vilde Glæde!
Du ſtuſer aldrig mere Morgenrøden!

Johanna.

Jeg gjørne dør, naar mine Landsmænd fejre;
de trænger ikke mere til min Arm.

Lionel.

Jeg lader haant om denne bløde Slægt!
I tyve Slag vi jog dem fra hinanden,
før denne Heltepige kæmped for dem.
Af hele folket agter jeg kun een,
og hende har de landsforvist! — Af Sted!
Lad os berede dem ſaa ſkæbnesvanger
en Dag, ſom ved Crecy og Poitiers!
I bliver med halvtredſindstyve Mand
i Taarnet her, min Dronning, indtil Slaget
er afgjort, og bevogter denne Jomfru!

Faſtolf.

Hvorledes? Skal vi drage ud mod fjenden
og have denne Hexekvind i Ryggen?

Johanna.

En lønket Kvinde ſkræmmer dig!

Lionel.

Johanna,
du vil ej undſly, vel? Det lover du!

Jomfruen fra Orleans.

Johanna.

O nejl! Thi dette ene kun jeg ønsker.

Isabeau.

Saa kom med flere Lænker! Med mit Liv
jeg gaar i Borg'en for, hun ej kan flygte!

(De legge tunge Lænker om hendes Legeme og Arme.)

Lionel

(til Johanna).

Du vil det saa! — Men endnu har du Valget!
Til England slut dig, bær i Kamp dets Fane,
saa er du fri, og disse vilde Stridsmænd,
som nu dit Blod forlange, tjene dig!

Faftolf

(indtrængende).

Af Sted, min Fører!

Johanna.

Spar kun dine Ord!

Forsvar dig, thi de Franske rykke frem!

(Der lyder Trompetstød. Lionel iles bort.)

Faftolf.

I kjender eders Pligt, min høje Dronning!
Hvis Lykken er imod os, hvis I ser,
at Briten flygter —

Isabeau

(idet hun drager en Dolk).

Vær kun ubekymret!

Hun skal ej leve, saa vort Fal'd hun skuer!

Schiller.

Faſtolf

(til Johanna).

Du veed nu, hvad der venter dig! Saa bed
om Lykke for dit Folk!

(Han gaar.)

Ellevte Scene.

Isabeau. Johanna. Soldater.

Johanna.

Det vil jeg gjøre!

Hvem skulde hindre det? — O hør Musiken!
Mit Hjærte svulmer ved de franske Toner,
saa kælt de klinger, og de varsle Sejr!
Ja, Sejr for Frankrig, Undergang for England!
Til Kamp, I tapre! Jomfruen er nærlig
Hun kan ej nu som før i Spidsen gaa
og bære eders Fane! — Hun er lænket!
Men Sjælen svinger op sig fra sit Fængsel,
den laaner Vinger af jer Sejersang!

Isabeau

(til en Soldat).

Stig op paa Taarnet, som mod Valen vender,
og stig os, hvilket Udfald Slaget faar.

(Soldaten stiger op.)

Johanna.

Det er den sidste Kamp, mit Folk! Vær frejdigt!
En Sejer end, og Fjenden bukker under!

Jomfruen fra Orleans.

I s a b e a u

Hvad ser du? ^{og} tim mod øen
I ^{og} af Soldaten. ^{og} appotet ^{og} soi
Alt de mødes nu i Kampen.
Jeg ser en fører ^{og} han ^{og} er
med Tigerstind ^{og} han færet vildt af Sted? ^{og} no

I o h a n n e s

Grev Dunois ^{og} frist Mod ^{og} min bræved Skædesmæd ^{og}
Med dig er Sejren ^{og} om mit os ^{og} enig ^{og} 196

S o l d a t e n

Nu mod Brøen drager ^{og} 192
Burgund!

I s a b e a u

Gid type Læs her vilde ramme
i Hjærtet ham, den sjældige forræder!

I s a b e a u

Lord Fastolf møder mandigt ham i Kampens solia ^{og}
De staar af Hesten, kæmper Mand mod Mand,
Burgunderne og vore ^{og} 196

I s a b e a u.

I s a b e a u

Dauphinen ^{og} paa de Kongeligt Tegn
han kjendes let! ^{og} 196

S o l d a t e n

Med Storver alt bedækket,
jeg sjælner intet! ^{og} 196

Schiller.

Johanna.

Havde han mit Øje,
stod selv deroppe jeg, den mindste Ting
jeg kunde føjne med mit skarpe Blit!
De vilde fugle jeg i flugten tæller,
og Falken fjender jeg i fjerne Skyer!

Soldaten.

Ved Graven hersker der en rædsom Trængsel,
det synes, alle Stormænd kæmpe der.

Isabeau.

Ser du vor Fane?

Soldaten.

Ja, den vajer højt!

Johanna.

At, saa' jeg blot igjennem Murens Revne,
jeg vilde Slaget styre med mit Blit!

Soldaten.

Hvad ser jeg? Ne! Vor fører bliver fangen!

Isabeau

(retter Dolken imod Johanna).

Saa dø, usalige!

Soldaten

(hurtigt).

Nej, han er fri!

Jomfruen fra Orleans.

I Ryggen falder fastolfs vore fjender
og bryder gjennem deres tætte Skærer.

Isabeau

(tager Dolken tilbage).

Din Engel sagde det!

Soldaten.

De flygte! Sejer!

Isabeau.

Hvem flygter?

Soldaten.

Franker og Burgunder flygte,
de spredes overalt paa hele Valen!

Johanna.

O Himlens Gud! Vil du mig helt forlade?

Soldaten.

Hist bringer man en saaret fører bort;
man sprænger ham til Hjælp, det er en fyrste.

Isabeau.

Er det en franker?

Soldaten.

Nu hans Hjælm de løser!

Det er Grev Dunois!

annet Schiller.

1800-17 Johanna

(tager med en kampagtig Unstrængelse fat i sine Lænker).

Ak Gud! Og jeg,
jeg er jo kun en svag og lænket Kvinde!

Soldaten.

Men sel Hvem bærer denne sjønne Kappe,
guldbræmmet, himmelblaa —

1701

Johanna

(med Liv).

Det er min Konge!

Soldaten.

Hans Hest er sky — den snubler — se, den styrter —
og med Besvær kun slider han sig løs —

(Johanna ledsgør disse Ord med lidensstabelige Bevægelser.)
Nu fare vore Folk der hen — de naar ham —
fra alle Sider samle de sig om ham —

Johanna.

O har da Himlen ikke flere Engle?

Isabeau

(med Haanlatter).

Nu Tiden er! Nu, frelserinde, frels!

Johanna

(styrter sig paa Knæ og beder med lydelig, heftig Røst).

O hør mig, Herre, i min største Nød!
Jeg vender mig til dig med hede Bønner,

Jomfruen fra Orleans.

til dine Himle sender jeg min Sjæl!
Thi du kan gjøre Spindelværets Traad
saa stærkt som Ankertovet paa et Skib,
og let din Almagt Jærnbaand kan forvandle
til tynde Spindelvæv! — I fald du vil,
saa falder disse Lænker af, og Muren
skaar Revner! — Du har forдум Samson hjulpet,
da blind og hjælpeløs han maatte taale
den stolte Fjendes Spot! — Med Tro paa dig
han mægtigt greb sit Fængsels stærke Piller
og bøjed sig og styrted det i Grus —

Soldaten.

Triumf! Triumf!

Isabeau.
Hvad er der?

Soldaten.

Kongen! Kongen!

Nu har de ham!

Johanna
(springer op).
Saa være Gud mig naadig!

(Hun har kraftigt grebet sine Lænker med begge Hænder og sørderrevet dem.
I samme Øjeblik styrter hun hen til den nærmeste Soldat, riber hans Sværd
fra ham og iles ud. Alle se forfærdede og forbavsede efter hende.)

Colvte Scene.

De forrige uden Johanna.

Isabeau
(efter en lang Pavse).

Hvad var det? Drømte jeg? Hvor blev hun af?
Hvorledes brød hun disse svære Lænker?
Om hele Verden sagde det, jeg twivled,
hvis ikke mine Øjne havde set det!

Soldaten
(oppe i Taarnet).

Hvorledes? Har hun Vinger? Blev af Stormen
hun revet med?

Isabeau.
Hvor er hun?

Soldaten.

Midt i Kampen!

Af Sted hun farer! Ej mit Øje følger
det rasse Løb! Snart er hun hist, snart her!
Paa een Gang ser jeg hende flere Steder!
— Hun stiller Hobe ad! — De viger alle!
De franske standser, stiller sig til Kamp!
— Hvad ser jeg? Ve mig! Vore faner synke,
og vore Tropper kaste deres Vaaben. —

Isabeau.
Hvad? River hun os Sejren ud af Haanden?

Jomfruen fra Orleans.

Soldaten.

Hun nærmer sig til Kongen! — Nu hun nær ham! —
Med Vælde river hun ham ud af Kampen.
— Lord Fastolf styrter! — Lionel er fange!

Isabeau.

Jeg vil ej høre mere! Kom kun ned!

Soldaten.

Min Dronning, flygt! I bliver overrumplet!
En væbnet flok til Taarnet alt sig nærmer!
(Han stiger ned.)

Isabeau

(drager sit Sværd).

Saa kæmp, I fejge Karle!

Trettende Scene.

La Hire med Soldater. Da han træder ind, strække Dronningens hof
Døden.

La Hire

(nærmer sig hende ørhørdigt).

Høje Dronning,

bøj jer for Himlens Vilje! — Eders folk
er splittet ad, al Modstand er forgjæves!
— Jeg staar til eders Tjenestel! Hvorhen
vil I begive jer?

Schiller.

Isabeau.

Hvert Sted er godt,

naar blot Dauphinen ej jeg møder der.

(Giver ham sit Sværd og følger ham med Soldaterne.)

Scenen forvandles til Valpladsen.

Fjortende Scene.

Soldater med flyvende faner opfylde Baggrundsen. foran dem Kongen og Hertugen af Burgund; i de to fyrsters Arme hviler Johanna, dødelig saaret, uden at give noget Livstegn. De træde langsomt frem.
Agnes Sorel styrter ind.

Sorel

(idet hun kaster sig til Kongens Bryst).

Du lever! — Du er fri! — Jeg har dig efter!

Kongen.

Ja, jeg er fri — men fri for denne Pris!

(Peger paa Johanna.)

Sorel.

Johanna! Ø hun dør!

Burgund.

Hun kan ej leve!

Ø se en Engel dø! Se, hvor hun ligger,
saa smertefri og rolig som et Barn,
der sover sødt! Se, Himlens fred sig spejler
i hendes milde Træk, ej Brystet hæves

Jomfruen fra Orleans.

af noget Aandedrag; men Livet spores
endnu i hendes varme Haand.

Kongen.

Af nej!

Hun vaagner ikke mer, og hendes Øje
skal aldrig mere skue denne Jord.
Hist oppe svæver alt hun i forklaring
og ser ej mer vor Smerte og vor Anger.

Sorel.

Hunaabner Øjet! Se! Hun lever!

Burgund.

Vender

fra Graven hun tilbage? Overvinder
hun Døden selv? Hun rejser sig! Hun staar!

Johanna

(staar helt oprejst og ser sig om).

Hvor er jeg?

Burgund.

Hos dit folk! Hos dine kære!

Kongen.

I dine Venners, i din Konges Arme!

Johanna

(efter at hun længe har stirret paa ham).

Du troede, at jeg var en Her! Af nej,
det er jeg ikke! Nej, i Sandhed ikke!

Kongen.

Nej, du er hellig som en Himlens Engel;
men Nattens Mørke sløred vore Øjne.

Johanna

(ser sig muntert smilende om).

Og jeg er virkelig blandt mine kjære
og er ej mer foragtet og forstødt?
Man smiler til mig og forbander ikke!
— Jeg kjender alt saa tydeligt igjen!
Her er min Kongel Der er Frankrigs faner!
Min fane ser jeg ikke! — Hvor er den?
Foruden den jeg tør slet ikke komme;
min Mester har betroet den i min Haand,
og ved hans Trones fod jeg skal den lægge.
Nu tør jeg vise den! Jeg har den tro!

Kongen

(med bortvendt Hafn).

Ræk hende fanen!

(Hun faar fanen. Hun staar oprejst uden Støtte, med fanen i haanden. —
Himlen er belyst af et rosenrødt Skjær.)

Johanna.

O kan J se de klare Regnbusstraaler?
Nu aabner Himlen sine gyldne Porte.
J Engles Kor saa straalende hun staar
og trykker Sønnen til sit milde Bryst!
Med Smil hun strækker Armen mig i Møde!
Jeg flyver — svæver bort paa lette Skyer,

Jomfruen fra Orleans.

og Brynjen bliver til et vinget Klæde!
Ø opad! opad! Jorden fra mig flyer!
Kort Smerten er mod Evighedens Glæde!
(Fanen falder ud af hendes Haand, hun synker død om paa den. — Alle
staa længe i maalløs Ørelse. — Paa et sagte Vink af Kongen bliver alle
faner blidt fænede ned over hende, saa hun er helt bedækket af dem.)
